

Americké Listy

ZALOŽENÉ 1874 JAKO NEW YORKSKÉ LISTY, V LETECH 1990–1996 ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

ROČNÍK 20, ČÍSLO 11

ČTVRTEK, 18. ČERVNA 2009

\$2.00

Fico stále nepriznal chybu

ZITA SUJOVÁ
Pre Americké listy

Slovenský premiér Robert Fico už celé týdne drží chrbát rezortu životního prostředí a tvrdohlavo tvrdí, že neexistují žádné důkazy o tom, že by Slovensko predalo emisní kvóty lacněji, ako sú ostatné krajiny. Pred pár dňami poskytol denníku *SME* bývalý český minister životního prostředí Martin Bursík závažné důkazy v neprospech slovenského emisního obchodu.

Ako vysvitlo, Češi dostali za jednu tonu emisních limitů ne méně ako desať eur. „Ak ste vy predali za päť eur, tak my nie sme nižšie ako na dvojnásobku ceny,“ potvrdil Bursík. Fico ďalej tvrdil, že ak aj Češi predali emisní kvóty výhodnejšie, nešlo o kešové peniaze, ale o off-setový (kompenzačný) obchod, čiže za časť peňazí museli nakúpiť tovar. Bursík však vyhlásil, že Češi dostanú od Japoncov približne desať miliárd českých korun v hotovosti a ne-museli od nich nakúpiť žiadne technológie.

Nevýhodnosť slovenského obchodu potvrdila aj Maďarská republika. Maďari mali zinkasovať od Španielov a Belgičanov za 8,6 milióna ton emisních limitů 30 miliárd forintů. To zodpovedá podľa vtedajšieho kurzu 13,5 až 14,5 eura za tonu. „Cenu môžem potvrdiť. Nie je úplne presná, rozdiel oproti uvádzaným 30 miliárd mohol byť jedna až dve miliardy,“ potvrdil pre *SME* József Feiler, ktorý bol na maďarskom ministerstve životného prostredia riaditeľom odboru povereného rokováním o predaji emisí.

Fico na predložení dokazov (o pozadí transakcie, utajených či

zmluvách, menách a účtoch ani nehovorí) nereagoval, hoci ich nedávno sám žiadal. Jemu je naozaj ľahko uľahodiť.

Ďalší únik chúlolistivých informácií

Do denníka *SME* neznámy človek priniesol USB kľúč s citlivými údajmi o stovkách vojenských policajtov. Dostal sa k nim ne-uveriteľným spôsobom: USB-kľúč vrazil na hlavnom námestí v obci Vrbové, neďaleko Piešťan stratila posádka limuzíny BMW tmavej farby. Takéto autá obvykle využívajú slovenskí ústavní činitelia, ale aj vyšší štátni úradníci. Ako napísal denník *SME*, na kľúči sa nachádzajú rozsiahle elektronické spisy a údaje osobného charakteru, ako sú adresy a

na strane 5

VELKÉ BŘEZNO – Malý venkovský zámek z roku 1842, přestavěný roku 1885 v novorenesančním slohu, představuje rodinné zámecké sídlo hrabat Chotků, z nichž Karel zastával významnou funkci nejvyššího purkrabí Čech.

ČESKO DÍKY EUROVOLBÁM OPĚT ZMODRALO

Předvolební mítinky ČSSD se proměnily ve vajíčkovou válku

JAROSLAV NOVÝ
Americké listy

ODS vyhrála volby do Evropského parlamentu a vrátila sociální demokracii porážku z posledních krajských a senátních voleb. Přesto občanství demokraté příliš neslavili a spíše s vážnými tvářemi odstartovali přípravu na kampaň před říjnovými parlamentními volbami. Eurovolby totiž nebyly exaktním průzkumem volebních preferencí českých občanů – zúčastnilo se jich pouze 28 procent oprávněných voličů. Při volbách do českých parlamentních lavic bude účast nepochybně vyšší.

ODS 31,5%, ČSSD 22,4%, KSČM 14,2%, KDU-ČSL 7,7%. Takové byly výsledky voleb do Evropského parlamentu. Pouhé čtyři ze 33 stran uspěly, ostatní se ptají, kde udělali chybu. Neuspěli dosavadní europoslanci Jana Bobošíková, Jana Hlábáková ani Vladimír Železný, doma zůstane Vlastimil Tlustý.

Strana svobodných občanů, kterou vede oblíbenec prezidenta Václava Klause Petr Mach, získala pouhých 1,27% hlasů. Olga Zubová, reprezentující Demokratickou

stranu zelených, jejíž osobní billboardy stály 5 milionů korun, zcela propadla, stejně jako Strana zelených, kterou dříve opustila.

A volební debakl Strany zelených může tuto stranu definitivně pohřbit: její předseda Martin Bursík den po volbách rezignoval, místopředsdkyně SZ a Bursikova životní partnerka Kateřina Jacques oznámila, že v politice skončí.

Sociální demokraté, kteří vyhráli pouze v Olomouckém kraji, tvrdí, že tato porážka nic neznamená a v říjnových parlamentních volbách vyhraji volby o deset procent – přý v eurovolbách volili jen lidé s vyššími příjmy. Funkcionáři v Lidovém domě mají zákaz brát si dovolenou a celé léto povedou kampaň, aby strana opět uspěla.

Stejně tak mobilizuje i vedení ODS. Česko čeká zhavě politické léto a ještě zhavější podzim.

Vajíčková válka na náměstích

Začalo to takřka nevinně – na předvolebním mítinku ČSSD v Kolíně mladík hodil na Jiřího Paroubka vejce. A vejce poté začala na předsedu ČSSD létat i v dalších

městech, Plzni, Písku, Berouně, Litoměřicích... Mladí vycítili nervozitu předsedy a bavilo je dráždit jej. Reakce ČSSD byla očekávaná: útoky řídí ODS a je za vše zodpovědná. Ukázalo se ale, že například v Plzni házel vejce syn místního funkcionáře ČSSD.

Představitelé občanských demokratů samozřejmě organizátorskou roli popřeli a vyzvali vrhače, aby s útoky přestali. Na facebooku se ale začala spontánně formovat pod vyzvou „Vejce pro Paroubka v každém městě“ armáda mladých vrhačů vajec, která bleskovou rychlostí přesáhla hranici 50 tisíc Paroubkových nepřátel. Paroubek se pro ně stal symbolem arogantní papaláské politiky. Z mítinků ČSSD se stalo bitevní pole, hlavní roli hrála vajíčka.

Vrchol přišel v Praze, kde hlavní město zažilo nejbouřlivější mítink od listopadu 1989. Na Andělu se na tribunu s Paroubkem a dalšími předními sociálními demokraty snesly stovky vajec a lidí ČSSD se už ani nesnažili vykrývat municí. Tisíce lidí, zejména mladých, skandovaly Táhňte! a cinkaly klíči jako při sametové revoluci. Vadí nám populismus, lži a arogance Jiřího Paroubka, laková byla motivace většiny demonstrantů.

Po této masivní demonstraci vajíčková válka skončila, na facebooku byli všichni vyzváni ke „složení vajec“ a k účasti ve volbách.

Podle psychologa si může za útoky Paroubek sám – kdyby úvodní vrh přešel s vtipem a úsměvem, vajíčková válka by nikdy nevypukla.

Lidovci s novým předsedou

Prapodivná éra Jiřího Čunka v čele KDU-ČSL skončila: muž, který svými aférami poškodil vládu a znedvěřil voliče

Moskva podmiňuje spolupráci s USA zrušením štítu v ČR

Moskva dala opět najevo, že nadále podmiňuje spolupráci s USA v protiraketové obraně tím, že se Washington zřekne záměru vybudovat svůj štít v Česku a Polsku. Prohlásil to mluvčí ruské diplomacie Andrej Nestěrenko. Spolupráce obou velmocí by se podle Nestěrenka měla budovat postupně a na základě rovnoprávnosti. Připomněl rovněž ruské stanovisko, že nejprve by se měly společně vyhodnocovat možné hrozby a pak vytvářet společný systém sledování raketových hrozeb a reagování na ně.

O možnosti blíže spolupracovat s Ruskem kvůli iránské raketové hrozbě hovořil americký ministr obrany Robert Gates. V americkém Kongresu uvedl, že perspektiva spolupráce s Ruskem na protiraketové obraně se „poněkud zlepšila“ v důsledku rostoucího znepokojení ohledně Íránu i v Moskvě, která dosud zpochybňovala americké obavy z iránského jaderného a raketového programu. Podle Nestěrenka však tato prohlášení spíše vyjadřují americká prána a Rusko nepodnikne nic, čím by si samo uskočilo. Protiraketová obrana v Česku a Polsku by ale „představovala hrozbu pro ruské síly strategického odstraňování“.

Papež navštíví ČR v září

Papež Benedikt XVI. přijede od 26. do 28. září na návštěvu do Česka, kde navštíví Prahu, Brno a Starou Boleslav. Již dříve uváděný termín tiskové středisko Vatikánu oficiálně potvrdilo při příležitosti papežova setkání s českým prezidentem Václavem Klausem.

Klaus se s papežem sešel v jeho soukromé knihovně, po zhruba půl hodině se k nim připojila prezidentova manželka Livia. Poté prezident jednal i s vatikánským státním sekretářem kardinálem Tarcisiem Bertone, s nímž mimo jiné rozebíral i nevyřešenou mezinárodní smlouvu mezi ČR a Vatikánem. Ta má upravit postavení římskokatolické a řeckokatolické církve v České republice. Vatikán ji schválil, ovšem Česko ji nepřijalo.

HZD možno končit, nůka sa Smeru

Mimoparlamentné Hnutie za demokraciu možno o niekoľko mesiacov skončí. Vo vedení strany založenej Ivanom Gašparovičom sa totiž otvorené diskutuje, či v roku 2010 ísť do parlamentných volieb samostatne, alebo sa pokúsiť o rozhovory so Smerom o zlučení. Podľa *Hospodárskych novín* čestný predseda HZD Gašparovič necháva rozhodnutie na vedení strany.

Prísti číslo vyjde 2. července, uzávierka je v pátek, 26. června.

Obsah tohoto čísla

Česko díky Eurovolbám opět zmodralo (Nový)	1
Fico stále nepriznal chybu (Sujová)	1
Pohled z USA (Pavolný)	3
To nejhorší v hospodářské krizi nás teprve čeká (Švejnar)	6
Pies Klause do budoucnosti (Stránský)	7
Zemřel Waldemar Matuška	8
Výlety – Jilové (Žmolík)	10
Češi v zahraničí – Český sklář (Štráfeldová)	11
Jak je na tom naše demokracie po 20 letech (Pehe)	12
Desetiletí černých bouří (RDV)	15
Sport	16

Fischerova vláda získala důvěru sněmovny

Poslanecká sněmovna ČR v neděli 7. června podle očekávání vyslovila důvěru přechodné vládě Jana Fischera. Pro hlasovala potřeba nadpoloviční většina poslanců. Kromě občanských demokratů, sociálních demokratů a zelených vládu podpořili někteří nezařazení poslanci včetně Olgy Zubové. A také pět lidovců včetně Pavla Severy.

Proti vládě hlasoval pouze bývalý sociální demokrat Miloš Melčák. Komunisté a zbývající lidovci se hlasování zdrželi, stejně jako poslanec ODS František Laudát.

Fischerova vláda se začala formovat

poté, co 24. března levice ve sněmovně za pomoci nespokojenců z vládních stran svrhla koalici vládu Mirka Topolánka. Zástupci ČSSD a koalice se do konce března dohodli na vyvolání předčasných voleb a sestavení nové přelichovací vlády v čele s Janem Fischerem. KDU-ČSL sice od dohody odstoupila, Fischer byl ale 9. dubna jmenován premiérem a 8. května byl jmenován i jeho kabinet.

Vláda má českou zemi řídit do podzimních předčasných voleb.

ZPRÁVY Z DOMOVA

České zprávy bez označení zdroje jsou převzaty z Radio Praha.
http://www.radio.cz/cz/

ČSSD proti radaru

Sociální demokracie dá do svého volebního programu závazek, že když se stane vládní stranou, tak neumožní stavbu americké vojenské základny v ČR. Vydá rovněž volební manifest proti americkému radaru v Brdech nákladem desítek tisíc výtisků. ČSSD bude také podporovat kroky iniciativy Ne základnám, které podnikne před volbami proti stavbě americké základny.

Odklad maturit o rok

Podle ministryně školství Miroslavy Kopicové je možné v krajním případě odložit státní maturitu o rok. Pokud by odklad trval déle, musela by ČR asi třetinu z půl miliardy korun určených na přípravu lázi státních maturit vrátit Evropské unii.

Nová chřipka v SR

Na Slovensku sa vyskytl už tretí prípad novej chřipky. Nebezpečný virus A (H1N1) potvrdili lékaři u ženy narodené v roku 1974, ktorá prišla zo Spojených štátov. Predchádzajúce dva prípady už lékaři vyliečili.

Mečiarovci ignorujú inauguráciu prezidenta

Vojna medzi Vladimírom Mečiarom a Ivanom Gašparovičom neobidala ani slávnostnú schôdzu parlamentu 15. júna, na ktorej prezident zložil slub. Šéf HZDS Mečiar, jeho poslanci a zrejme i ministri schôdzu úplne ignorovali. Na rovnaký čas, ako bola inaugurácia, si totiž zvolali do Modry zasadať poslancov aj ministrov klubu, v ktorom sú všetci ich zákonodarcovia aj členovia vlády. Inauguráciu prezidenta sabotovala aj nová strana Bélu Bugára Most, pretože Gašparovič podľa Bugára dosť porážal Maďarov.

V ČR je málo docentů a profesorů

V Česku je málo odborníků s titulem docent nebo profesor, problémy s tím mají hlavně soukromé vysoké školy. Protože nemají dost těchto odborníků, nemohou si nechat akreditovat doktorské studijní programy. Mladí vysokoškoláci prý ale nemají o akademickou dráhu zájem a raději jdou po škole pracovat do soukromé sféry.

FOTOGALERIE

Ve věku 92 let zemřela 9. května v Rakousku Marie Haasová, vdova po velkánovi českého divadla a filmu Hugu Haasovi. Její ostatky byly uloženy na hřbitově vídeňského předměstí Maria Enzersdorf, kde odpočívá její matka. ČTK to oznámil publicista Aleš Fuchs, který s legendární Bibinkou, jak ji Haas říkával, před lety napsal knihu Dlouhá svatební cesta. Naposledy vyšla v roce 1997, do konce roku by se mělo objevit její rozšířené vydání.

Haasová žila posledních několik let v městečku Laxenburg nedaleko Vídně. V tamním klášteře stále ještě sídlí Řád milosrdných sester svatého kříže, ovšem jeho prostory slouží převážně jako domov pro staré a dlouhodobě nemocné lidi.

„Na Huga stále vzpomínám, mám na něj jen ty nejlepší vzpomínky,“ řekla Haasová loni v listopadu zpravodaji ČTK. Těžko hledala slova, ale při zmínce o svém manželovi pookřala. Také její pokoj byl vyzdoben fotografiemi Huga Haase i jeho někdejších hereckých kolegů.

Peklo pre banky len príde

Slovenské Banky majú najhoršie obdobie ešte len pred sebou. Vlna nedostatku práce pre firmy, prepúšťanie ľudí, ktorí nebudú môcť splácať svoje dlhy a zníženie dopytu po nehnuteľnostiach sa podľa prezidenta SBA Igora Vida prejavia až ďalší rok.

„S určitostí môžem povedať, že rok 2010 bude pre banky horší ako rok 2009. Čo sa týka ekonomiky, tá by sa mohla niekedy v polovici budúceho roka začať pomaly zviechať. Banky najhoršie peklo čaká v prvom polroku budúceho roka. Teraz vidíme prepad v ekonomike, objednávky priemyslu, v dopyte po nehnuteľnostiach. Určitý čas potrvá, kým sa to prejaví v nesplácaní úverov,“ povedal.

S KURS DOLARU S

Za \$1 americký vyplácela dne 16. června 2009 ČNB 19,32 Kč, za kanadský 16,95. Národná banka Slovenska za \$1 americký 0,714 Euro, za kanadský 0,636 Euro.

AMERICKÉ LISTY

26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542
Phone: (516) 674-9438

(USPS 015-179)

Periodical postage paid at Glen Cove, NY 11542 and additional mailing offices. Published bi-weekly. Annual subscription: United States \$545, Canada \$55, others \$565.

POSTMASTER: Send address changes to: Typrints, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542.

Boj o post ředitele České televize

Do druhého kola volby ředitele České televize postoupili současný ředitel Jiří Janeček, Jana Bobošíková, Hynek Chudárek, Jana Kasalová a Radomír Pekárek. Rada ČT vybírala z 19 uchazečů. Favoritkou volby se ukázala bývalá ředitelka vlastní tvorby TV Prima Jana Kasalová, která získala při první volbě 12 hlasů ze 14 možných. O jeden hlas méně měl Janeček.

Finálová volba, při které by rada měla zvolit nového ředitele, se uskuteční 15. července.

Turisti sa môžu pred cestou registrovať

Slováci sa môžu pred cestou do zahraničia zaregistrovať prostredníctvom formulára na internetovej stránke ministerstva zahraničných vecí, aby sa v prípade vojnového konfliktu, prírodnej katastrofy či útoku teroristov ľahšie dostali k pomoci. Podľa MV SR je totiž najväčším problémom zistiť, či a kto v postihnutej oblasti potrebuje pomoc.

Hazardní trh zrychlil růst

Češi loni prosázeli v loteriích a sázkových hrách rekordních 128,5 miliardy korun. To představuje meziroční zvýšení o 18,6 procenta a výrazné zrychlení tempa růstu z minulých let.

V ČR proti prasečí chřipce

V Česku se už začalo s výrobou vakcín proti prasečí chřipce. Společnost Baxter, která má svůj český závod v obci Bohumil na Kolínsku, nabídne očkovací látku v srpnu, kterou bude vyrábět na základě patentované vero buněčné technologie, která umožňuje podstatně zrychlení procesu výroby.

28 percent recidivistů

Slovenské súdy odsúdili vlnu viac ako 8000 recidivistov, teda osôb, ktoré sa opakovane dopúšťajú trestnej činnosti. Z celkového počtu odsúdených v minulom roku (28.681) je to takmer 28 percent. Viac ako 43 percent z vlny odsúdených recidivistov dostalo nepodmienečné tresty odňatia slobody. (tasr)

STRUČNĚ ★ STRUČNĚ

ČESKÁ REPUBLIKA – V prvním čtvrtletí byla v Česku zahájena výstavba 8721 bytů, což bylo meziročně o 8,9 procenta méně. ★ Počet lidí, kteří důvěřují prezidentovi republiky Václavu Klausovi, se od minulého měsíce snížil ze 65 na 61%. ★ Na české železnici letos zemřelo 76 lidí, o jednoho méně než loni. ★ Liomysl si připomenul výročí 750 let od získání městských práv, udělených Přemyslem Otakarem II. ★ Kabineta Jana Fischera oznámil, že řešení majetkového vypořádání mezi státem a církvemi bude na příští vládu. ★ Premiér Jan Fischer navštívil 9. června Německo, kde s kancléřkou Angelou Merkelovou hovořil o blížícím se summitu EU. ★ Exministr financí a bývalý šéf KDU-ČSL Miroslav Kalousek se definitivně rozhodl odejít od lidovců. ★ Společnost E.ON oznámila, že od července sníží celkovou cenu plynu pro domácnosti a maloděbatelé o 9%. ★ Průmyslová produkce v ČR v dubnu meziročně klesla o 23,2 procenta. ★ Ukončení dálnice D47 se kvůli nedostatku peněz odsouvá na rok 2012. ★ Čeští vojáci by měli v roce 2010 pomoci vznikající Afghánské národní armádě a také tamní policii s výcvikem. ★ Francouzský spisovatel českého původu Milan Kundera obdržel prestižní Světovou cenu Nadace Simone a Cino del Duca za celoživotní dílo. ★ Jan Švejnar (56) bude v čele dozorčí rady Československé obchodní banky dalších pět let. ★ Verejný dlh České republiky v letošním roce roste každou vteřinu o 5705 korun. ★ Nový český premiér Jan Fischer poprvé v nové funkci zavítá do bruselského sídla Severoatlantické aliance. ★ Protest zemědělců, při němž chtějí kvůli nízkým výkupním cenám mléka blokovat na jednom či více místech v ČR dálnice, se uskuteční koncem června nebo začátkem července.

SLOVENSKO – Slovenský plynnárenský priemysel, a.s. vyhlásil, že je pripravený na možnosť vzniku ďalšej plynovej krízy. ★ Najpreferovanejšou krajinou pre Slovákov nakupujúcich v zahraničí je Poľsko, za nákupmi tam cestuje približne 45% ľudí z prihraničnej oblasti. ★ Daňové a colné úrady SR vybrali do konca mája 2009 od daňových subjektov celkom 3,218 mld., čo je o 997,1 mil. menej, ako sa plánovalo. ★ Korejská automobilka požiadala slovenskú vládu o investičnú pomoc v podobe daňovej úľavy 15,07 milióna eur pre motoráren. ★ Obchodné relácie na Slovensku ponúkajú zákazníkom prevažne mliečne výrobky z dovozu, v ich ponuke sa dalo identifikovať iba 42,6% slovenských mliečnych produktov. ★ Bežné príjmy domácností na Slovensku sa v prvom štvrtroku tohto roka medziročne nominálne zvýšili o 0,37% na 12,802 mld. Eur, medziročne je to nárast o 0,6%. ★ Slovenské hospodárstvo by malo, podľa bánk pôsobiacich v krajine, v tomto roku reálne poklesnúť o 4%. ★ Minister financií SR Ján Počiatek sa stal jedným z dvoch podpredsedov Rady guvernérov Európskej banky pre obnovu a rozvoj. ★ Slovenské stavbárske spoločnosti postavili v Líbyi hotel za 150 miliónov eur. ★ Podľa hodnotenia Európskej komisie sa Slovensko s 10,9% zastúpením rýchleho internetu cez pevné linky ocitlo na poslednom mieste spomedzi všetkých krajín únie. ★ Inflácia pokračovala v spomaľovaní aj v máji tohto roka, keď sa jej dynamika znížila na 2,2% z aprílových 2,3%. ★ Na slovenskobulharskej expozícii dvaja bratia vo výstavnej sieni Slovenského rozhlasu v Bratislave sa predstavujú svojimi obrazmi po 15 výtvarníkovi z oboch krajín.

Malý dopis z Prahy

JIŘINA RYBÁČKOVÁ

Americké jaro 2009

Dnes odpoledne pojedu s varhanici Joan DeVee Dixon a hoboistkou Kristen Cooper do Týna nad Vltavou, zítra se přesuneme do Kamenice nad Lipou, a tam už jarní koncertování skončí. Ještě mi zbývá beseda příští pátek s filmovým producentem Norbertem Auerbachem u nás „na severu“, pod hradem Grábštein. Pak si snad v lužických lesích a hájích trochu oddechnu.

Hlavní část letošního ročníku Amerického jara začala 11. května a skončí 13. června, a po těch téměř pěti týdnech jsme všichni unavení, někteří z nás nachlazení, ale všeměs spokojeni. Párkrát jsme měli málo posluchačů, v důsledku línosti místních pořadatelů nebo počasí nebo obojího, ale často se vytvořila tak přátelská atmosféra, že menší účast přestala vadit.

Jako třeba včera na Svaté Hoře. Intenzivní potlesk zněl, jakoby bazilika byla plná, a když Joan a Kristen zahrály jako předávky „Nobody Knows the Trouble I’ve Seen“ (na barokní varhany a hoboji!), bylo nadšení publika téměř hmatatelné. Mladý jáhen, který před koncertem asistoval při sloužení mše, vypadal blaženě. Říkal mi, že vážně hudbě moc nerozumí, ale tohle ze bylo něco jiného, že nikdy nic podobného neslyšel.

Často ale byly sály zaplněné do posledního místa – například na zahajovacím koncertu v Olomouci 15. května, na němž zahrála Hudba Hradní stráže a Policie České republiky, anebo na přednášce profesora Jana Švejnara v arcibiskupském paláci v Olomouci, kde nezůstalo

jediné sedadlo volné a kde asi 100 posluchačů stálo. Joan a Kristen zaplnily kostely v Prostějově, Plzni, Brně i Olomouckém kraji, kde odehrály během dvouměsíčního maratónu koncerty ve Velké Bystřici, Uničově, Rudě nad Moravou a Postřelmově. V Praze, Olomouci a Písku zazářil klavírista Dan Tepler, mladíček s neuvěřitelnou vervou a talentem, který bere dech.

Velmi jsem se skamarádila s českou klavíristkou Alicí Fiedlerovou, která doprovázela jak Kanadanku Melanie Gall, tak Lynn Eustis, sopranistku z Texasu. Letos jsme měli zajímavé kombinace: kytara (Tomáš Hanzlíček) a soprán, kytara a hoboje, a kytara s hoboem. A taky jsem poprvé slyšela Adama Wodnického, klavíristu polského původu, který už léta působí ve Spojených státech. Hraje fascinujícím způsobem.

Pro mě bylo v jistém smyslu vrcholným okamžikem vystoupení Jana Švejnara v Husově vnohradském sboru Církve československé husitské. Když jsem v tomto sboru před lety vstupovala do dospělosti, intenzivně jsem toužila jet do Paříže, ale připadalo mi to tak nerealistické jako cesta na Mars. Kdyby mi tehdy byl někdo řekl, že nejmenším budu moctrát v Paříži, ale že strávím čtvrtstoletí v Americe, kde se na Princetonské univerzitě skamarádím se studentem ekonomie, který se jednou téměř stane prezidentem České republiky, pokládala bych to za číre fantazírování.

A přece se to všechno stalo. Zdravím do Ameriky.

12. června 2009

Mojmír Povolný Pohled z USA

Jaro na Moravě a v Čechách

Z návštěvy v Brně – s odskokem do Bratislavy a do Prahy – jsem si odnesl několik dojmů. Na přelomu z května na červen nad zemí vládlo typické středoevropské jarní počasí – mračné ráno, slunné odpoledne, sem tam s přehánkami. Ve srovnání s Wisconsinem – ačkoli Wisconsin je na úrovni Neapole a Brno na úrovni Frankfurtu – sady byly již odkvetlé, třesně se červenaly. Pověstný Želý trh, jehož jednu stranu dosud hyzdí nešťastný Fuchsův „pseudo-funkcionalistický“ obchodní dům z doby komunistické diktatury, byl zaplaven nepřeberným množstvím zeleniny všech barev, jahod a sazenic z domácích zahrad.

Brno uzavřelo 30. května oslavu 90. výročí založení Masarykovy univerzity. Sjelo se na ní kolem 1.000 absolventů všech fakult. setkání se konalo ve velké hale na brněnském výstavišti, pořád byl v duchu 21. století – žádné kroje a tance, ale pěvecký sbor studentů, majoretky a obdivuhodný jazzový orchestr Ondřeje Havelky a Melody Boys. Jen na slavnostní recepci hrál cimbálový sbor.

Masarykova univerzita má dnes 41.000 studentů a na kopci v předměstských Bohunicích stává nový „campus“. Masarykova socha stojí před lékařskou fakultou uprostřed města. Na podzim má být před Právnickou fakultou postavena socha prezidenta Edvarda Beneše. Univerzitu vede již v druhém období mladý politolog Petr Fiala. V Brně je pokládán za jednoho z nejvládnějších rektorů, ne-li za současného nejlepšího rektora v celé Republice.

Brno s novou tváří

Tak jako mnoho českých měst se Brno za posledních dvacet let podstatně změnilo a zároveň má ještě mnoho co dohánět. Na pořadu je již několik let přesun hlavního nádraží a celého dopravního komplexu asi míli od velkého náměstí, kterému a jeho zmatku dnes čelí, ale v tomto případě jde o nejspoležitější a nejnákladnější projekt v moderní historii města.

S tímto posunem se naskytne příležitost změnit náměstí před transformovaným nádražím ze shluku podřadných služeb v moderní centrum městského života. Jestliže Praha již renovuje Hlavní, bývalé Wilsonovo nádraží – před ním v parku dělá místo pro sochu prezidenta Woodrowa Wilsona, věnovanou Americkým přáteli České republiky (AFOČR) a chystá se rekonstruovat Václavské náměstí, Brno by nemělo zůstat ani o krok pozadu.

Nová vláda

Veřejný život v Republice se během mého pobytu točil kolem dvou událostí: nástupu úřednické vlády a voleb do Evropského parlamentu. Nad očekávání se úřednická vláda uvedla dobře. Odolala nárokům a tlaku politických stran, Poslanecká sněmovna schválila její program a ministři se dali do práce. Její ambice jsou omezené, ale dokončuje s úspěchem české předsednictví Evropské unie, spravuje stát, na který začíná dopadat globální hospodářská krize, a chystá rozpočet čelící deficitu 4,5 procenta GNP bez velkého křiku zájmových skupin cestou politických stran. Těm dnes jde o něco jiného.

Volba do EP

Jinak tomu bylo v evropských volbách. Na více než třicet kandidátů se o místo ucházelo nejméně desítek kandidátů, ale volební zápas se odehrál mezi dvěma protagonisty české politiky, ODS a ČSSD. I když šlo o místa v Evropském parlamentu, celá kampaň byla přehrou k českým říjnovým parlamentním volbám. V duchu, kultuře, strategii a taktice byla odevzta kampaně, kterou sociální demokraté vedli proti Topolánkově koalici vládě po celou dobu její existence na jedné straně, a sebeobranu Topolánkovy koalice na druhé straně s ODS v čele.

A byla také předzvěstí konce českého léta a začátku podzimu. Bombardování Jiřího Paroubka

syrovými vejci na mlínech sociálních demokratů se neobejde bez odpovědi, kterou nelze předvidat. Je se jen naštět.

Volby do Evropského parlamentu vyšly tak, jak se dalo očekávat. Za poměrně malé účasti voličů (ostatně jako v celé Evropě), prošli jen kandidáti „velkých“ stran – devět za ODS, sedm za ČSSD, dva za KDU-ČSL a čtyři za KSČM. Z toho 13 poslanců bylo znovuzvoleno.

Neprošli takoví odpůrci Evropské unie a zejména Lisabonské smlouvy jako skupina Libertas irského Declana Ganleyho, nebo Jana Bobošíková (bête noire české politiky) a Vladimír Železný (svého času neblahé pověsti z TV NOVA). Bohužel neprošla spolu s ostatními kandidáty z malých stran a seskupení ani nezávislá poslankyně EP a bývalá velvyslankyně v Iraku Hybášková.

Politicky nejvíce porážkou utrpěla koaliční Strana zelených, která v jejím důsledku ztratila předsedu Pavla Bursíka a v podstatě se rozpadá. Liberální místo v české politice mezi občanskými demokratty a sociálními demokratty je jakoby prokleté, kdo na ně od listopadové revoluce vkročil, v krátkosti vždy propadl. A přesto je liberálů na české politické scéně potřeba jako soli.

12. června 2009

Protest proti V. Klausovi

Proti jednání a vystupování prezidenta Václava Klause se chystá na Hradě další protestní happening. „Vyzýváme Václava Klause, aby uznal, že jako reprezentant okrajového politického postoje ztratil legitimitu nadále vykonávat prezidentskou funkci, a aby z této funkce odstoupil.“ řekl student historie na FF UK Miroslav Pávek.

Studentům vadí zejména to, že hlava státu podle nich nerespektuje ústavu, odmítá evropskou integraci, snižuje význam ochrany životního prostředí a občanskou společnost považuje za nepřítel a nositele extremistických názorů.

O Slovensku zo Slovenska

Vyšehradská štvorka (V4) považuje Slovensko za silného a veľmi dobre pripraveného kandidáta na umiestnenie sídla Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER). Vyhlásil to predseda vlády SR Robert Fico po summite šéfov vlád V4 v poľskej Wieliczke. „Predovšetkým sme sa dohodli, že opäť bude aktivovaná takzvaná energetická skupina z krajín V4.“ podčiarkol Fico s poukazaním na problematiku vzťahy medzi Ruskom a Ukrajinou o dodávky zemného plynu.

Aj na Slovensku sú klienti bánk, ktorí disponujú nadštandardným finančným majetkom. Podľa riaditeľa privátneho bankovníctva UniCredit Bank Raymonda Kopku sa odhaduje, že v rukách približne 2% obyvateľstva na Slovensku je majetok v hodnote asi 1,659 miliardy eur (50 miliárd Sk). Ide o podnikateľov, majiteľov podnikov, ale aj úspešných právnikov, športovcov alebo umelcov, pre ktorých banky zriadili špeciálne bankové služby tzv. privátne bankovníctvo. UniCredit Bank ako prvá zriadila v SR sieť regionálnych pracovísk privátneho bankovníctva. Ak chce klient využívať služby privátneho bankovníctva, musí mať na účte minimálne 130.000 eur (3,91 milióna Sk).

Zhoršujúci sa vývoj slovenskej ekonomiky pociťujú aj občania. Až 84% respondentov aprílového spotrebiteľského prieskumu hodnotilo hospodársku situáciu v krajine v poslednom roku ako horšiu. Ešte v januári tohto roka prílom o zhoršení situácie hovorilo len 39% opýtaných a v apríli minulého roka iba 26% respondentov. Situáciu na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov ako zlepšujúcu sa v prieskume označili iba tri percentá opýtaných, pričom desatina občanov

tvrdí, že situácia sa pre nich nemenila. Vyplýva to z prieskumu Spotrebiteľský barometer, ktorý zisťuje názorov spotrebiteľov v členských krajinách EÚ.

Väčšina Európanov si v lete aj napriek hospodárskej kríze plánuje dovolenku. Naopak, len 19% si je takmer istých, že nebudú v tomto roku cestovať. Najpopulárnejšou dovolenkou destináciou je Španielsko, nasleduje Taliansko a Francúzsko. Vyplýva to z prieskumu, ktorý prvýkrát uskutočnila Európska komisia (EK). Trendom tohto roka bude podľa prieskumu objavovanie vlastnej krajiny. Až 48% Európanov plánuje rekreáciu na domácej pôde. Dostatok peňazí na dovolenku má 41% respondentov, rovnaké percento sa vyjadrilo, že kvôli dovolenke bude musieť prehodnotiť svoje výdavky. Vážne finančné problémy, ktoré by mohli mať vplyv na dovolenkové plány, má i z 10 slovených, teda 11%.

Národná banka Slovenska (NBS) upozorňuje klientov, vkladateľov a investorov na podnikateľskú činnosť obchodnej spoločnosti EDBUSY SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom v Bratislave. Táto spoločnosť totiž vykonáva činnosti, na ktoré nemá povolenie centrálnej banky, čo je v rozpore so zákonom. Jej konanie zároveň pripomína pyramídový systém. „Podstatou týchto aktivít je verejné povzbudzovanie klientov na investovanie finančných prostriedkov, ktoré je spojené s príslušným poskytovaním úverov a finančných výhod. V podstate však ide o nepovoľene zhromažďovanie finančných prostriedkov od verejnosti, teda o konanie, ktoré presahuje rámec činnosti povolených živnostenským úradom a na ktoré je potrebné povolenie NBS,“ upozornila hovorkyňa centrálnej banky Jana Kováčová.

Volby do Európskeho parlamentu

Počas prvého júnového vikendu sa v Európskej únii konali voľby do Európskeho parlamentu (EP). Občania z 27 krajín EÚ rozhodovali o 736 budúcich europoslancov.

Najpočetnejšou stranou v EP budú európski konzervatívci, keď získali 267 kresiel. Socialisti prišli takmer o 50 kresiel, keď získali 159 mandátov. Ďalšími stranami v europarlamente budú liberáli (81 kresiel), zelení (54), Únia za Európu národov (35), ľavicári (34) a ostatní si rozdelia 88 kresiel.

Voľby v Európe poslali do parlamentu viacero extrémistických strán, napríklad maďarskú stranu Jobbik. V Česku porazila ODS Paroubkovu ČSSD o takmer 9 mandátov. Vo Francúzsku Sarkozy porazil socialistov, v Nemecku Merkelovej strana obohrala ľavicu. Briti poslali do europarlamentu aj rasistov, Švédmi Pirátsku stranu (Piratpartiet), presadzujúcu bezplatné sťahovanie obsahov z internetu. V pobaltských

krajinách bodovala opozícia.

Účasť voličov v celej EÚ bola rekordne nízka – 43,39%. Prispelo k tomu aj Slovensko, ktoré v účasti skončilo opäť na poslednom mieste (s 19,64percentnou účasťou).

Na Slovensku boli voľby do EÚ v sobotu 6. júna a občania rozhodovali o 13 europoslancov. Smer získal piatich europoslancov (32 percent hlasov), SDKÚ dvoch (16,9%), SMK dvoch (11,3%), KDH dvoch (10,8%), HZDS (8,9) a SNS (5,5%) získali po jednom poslancovi EP. Mimoparlamentné strany neuspeli a do EP sa nedostali, ale za pomerne dobrý výsledok možno považovať 4,7% pre novú stranu Sloboda a solidarita Ivana Sulíka.

Z trinástich slovenských europoslancov bude čitateľom Amerických listov zrejme najznámejšie meno bývalého veľvyslanca SR v USA Eduarda Kukana a meno bývalého hokejistu NHL Petra Šťastného (oba za SDKÚ).

Přehnané ceny letenek

vás s naší skvělou nabídkou
na cestě domů nepotkají

Díky našim skvělým nabídkám se nemusíte trápit cenou letenek a můžete se tak bez rozpaků těšit na vaše přátele a příbuzné.

Rezervujte si letenky online, ve vaší oblíbené cestovní agentuře nebo volejte (800) 223-2365.

www.czechairlines.com

CZECH
AIRLINES

Růže pro Gustava Mahlera

Muzeum židovskej kultúry
na Židovskej ulici v Bratislave je od minulého mesiaca po roku znovu otvorené a väčšie. Nie je tu len slávnotné prestrety stol, ako ukážka stolovania, alebo zachované náhrobky, expozície sú osobnejšie. Sú tu napríklad osobné veci Ireny Blüheovej, jednej z prvých slovenských sociálnych fotografiek, ktorá prežila holokaust. Zomrela v roku 1991, dovtedy stále žila v Bratislave. Jej kostým a topánky, v ktorých prešla hory do ilegality, ju prežili a sú v muzeu.

Jedno z najuznávanějších slovenských divadiel, bratislavská **Astorka Korzo '90**, uviedlo premiéru hry ministra kultury Mareka Madariča **Túlavé srdce**. Divadlo sídli v priestoroch budovy ministerstva kultury na Námestí SNP. Podpredsedovi Smeru tak stálo na skúsky zbehnúť zopár schodov. Madarič hru zdramatizoval na motívy poviedkovej zbierky Jozefa Čigera Hronského **Seďem srdce**.

V 9. ročníku Národnej ceny za dizajn udelila porota dve hlavné ceny. V kategórii produktový dizajn ju získali Stomatologické súpravy Chirana - Cheese (dizajn Ferdinand Chrenka) a v kategórii komunikačný dizajn patrí najvyššie ocenenie časopisu *Port No 21*. V Národnej cene za dizajn 2009 súťažilo 147 prác. Na návrh odborní poroty udelil minister kultúry zvláštnu cenu Jaroslavovi Tarabovi, dlhoročnému dizajnérovi sklárni Rona v Lednických Rovniach. Firma Rona získala aj zvláštnu cenu ministra hospodárstva za systematické³⁾ uplatňovanie dizajnu. Súčasne s odovzďávaním cien otvorili v Galerii Červenka aj výstavu prihlásených diel.

Muzeum židovskej kultúry
na Židovskej ulici v Bratislave je od minulého mesiaca po roku znovu otvorené a väčšie. Nie je tu len slávnotné prestrety stol, ako ukážka stolovania, alebo zachované náhrobky, expozície sú osobnejšie. Sú tu napríklad osobné veci Ireny Blüherovej, jednej z prvých slovenských sociálnych fotografiek, ktorá prežila holokaust. Zomrela v roku 1991, dovtedy stále žila v Bratislave. Jej kostým a topánky, v ktorých prešla hory do ilegality, ju prežili a sú v múzeu.

Uvedením Havlovho Odchádzania v podaní hercov Slovenského národného divadla sa v Bratislave začal **Medzinárodný festival Bez hraníc**. Tohtoročný „bezhraničný“ festival sa paralelne odohrával aj v Českom Tešíne a v poľskom Cieczyne a bol najväčším divadelným podujatím venovaným tematicky 20. výročiu nežnej revolúcie. Slovensko na tomto súťažnom festivale reprezentovala okrem iného hra Viliama Klímčáka Komunizmus v podaní Divadla Aréna. Atraktívnym sprievodným podujatím festivalu bola výstava poľského divadelného plagátu, divadelných fotografií Cúbora Bachratego či stretnutie divadelných autorov.

Růže pro Gustava Mahlera

V Kalíštech u Humpolce, kde se v roce 1860 narodil hudební skladatel Gustav Mahler, se začínou od příštího roku sázet v rosáriu vyšlechtěné růže, jež poneseu kompozitovo jméno. První zasadí u příležitosti 150. výročí Mahlerova narození americký barytonista Thomas Hampson. Podle ředitele hudebního festivalu Mahler Jihlava 2009 – Hudba tisíců Jiřího Štulce je růže tmavě červená, až 100 centimetrů vysoká, velkokvětá. Její šlechtění trvalo asi sedm let. Zatím se sázely různé odrůdy rudých růží ve smyslu Druhé symfonie Gustava Mahlera a písně Rudá růžička. Pro příští rok se tedy chystá speciální odrůda.

Mináč natáčí pokračování filmu o Nicholasu Wintonovi

Pokračování svého úspěšného dokumentu o britském zachránči československých židovských dětí Nicholasu Wintonovi natáčí v dánské Kodani slovenský režisér Matej Mináč. Nový dokument však nebude pojednávat o Wintonovi samém, ale především o tom, jaký dopad má jeho čin z konce 30. let na nejmladší generaci v různých zemích světa.

„K natáčení pokračování původního dokumentu s názvem Síla lidskosti jsem byl vlastně donucen proti své vůli," řekl k novému projektu v Kodani Míraň. „Reakci na Sílu lidskosti od mládeže začalo být tolik, že je určité stojí za to zmapovat blíže," vysvětlil.

Samotného Wintona váže k Dánsku zvláštní pouto – jeho manželka Grete byla Dánka. Právě ona koncem osmdesátých let objevila na půdě jejich domu v Anglii dokumenty a doklady z pomoci, kterou její muž koncem 30. let československým dětem poskytl. Zvláštnosti tohoto vztahu podle Mináče bylo, že i její rodina pomohla za války domu ve Vejle na Jütském poloostrově lidem pronásledovaným nacisty. Ani Grete o tom svému muži v následujících 50 letech neřekla.

Vzpomínky válečného letce RAF Josefa Prokopce

V Plzni vyšly vzpomínky válečného letce RAF Josefa Prokopce, který bojoval mimo jiné v bitvě o Normandii. Příběh dnes již posledního žijícího příslušníka československé stíhací 310. peruté RAF v Plzeňském kraji vypráví o jeho cestě z Protektorátu Čechy a Morava, leteckém výcviku v Anglii, kurzu v Kanadě a o válečných operacích, jichž se jako pilot účastnil. Knihu Bojoval jsem nad kanálem napsal spolu s plzeňským historikem Karlem Foudem.

„Josef Prokopec se po dobrodružné cestě z Protektorátu Čechy a Morava dostal přes Polsko a Sovetský svaz na Sibiřní východ, odkud dorazil až do Anglie,“ přiblížil Foud. V Anglii prošel základní letecký výcvik, jenž navázal na jeho znalosti získané v plzeňském Západočeském aeroklubu. Následoval pilotní kurz v Kanadě. K 310. peruti RAF se dostal na počátku roku 1941. Bylo to v době, kdy Čechoslováci bojující po boku Britů a Američanů útočili na cíle ve Francii a doprovázeli bombardéry nad Belgií či Německo. „Zapojil se do bitvy o Normandii a jako jeden z prvních Čechoslováků se objevil nad invazními plážemi během Dne D,“ dodal Foud.

**Objednejte si
Americké listy.**

Objednaci kupon na strane 5

Z kulturního světa

Na hrad Kunětická hora u Pardubic se vrátí po desítkách let Masarykova pamětní deska. Československý prezident památku navštívil 23. května 1929 v doprovodu ministerského předsedy Františka Udržala. Ve stejný den, ale po osmdesáti letech ji znovu odhalí pardubická odbočka Masarykovy společnosti. Bude umístěna na zdi k hlavnímu portálu, která vede do hradu. Bude pod kaplí svatě Kateřiny, kudy prochází velmi mnoho turistů a návštěvníků a na první pohled bude viditelná. Pamětní deska je kopií původní, zhotovená podle fotografií ze žuly a ze zlatým nápisem. Jaký dlouhou deska není na původním místě, se historikové pouze domnívají. Asi opustila hrad za války.

Obraz Emila Filly Zálší s mandolínou a ovocem se na aukci společnosti Dorotheum prodal za 2,6 milionu korun. Jeho vyvolávací cena byla o 300.000 korun nižší. Za olej na plátně nový majitel zaplatí spolu s aukční přírůžkou 3,12 milionu korun. Obrazy Emila Filly, které patří k vyhledávaným sběrateli, v Česku dosahují milionových částek od 90. let, kdy se začal rozvíjet novodobý aukční trh.

Cenu Olgy Havlové udělovanou lidem, kteří navzdory svému zdravotnímu postižení pomáhají ostatním, obdržela osmašedesátiletá **Jana Hejzlarová**. Přes dlouhodobě vážné onemocnění už deset let pomáhá Domovu sv. Karla Boromejského v Praze. Cenu letos už patnáctým rokem uděloval Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

Obraz české malírky Toyen

Krajanské ceny SVU za přínos kultuře a vědě

Devět českých osobností získalo ocenění pražské pobočky krajské Společnosti pro vědu a umění. Čeny uděluje od roku 2002 za uměleckou a vědeckou činnost a propagaci české kultury a vědy v cizině.

Režisér Miloš Forman ji získal za filmovou tvorbu a propagaci českého filmu v zahraničí. Astronom a předseda České učené společnosti Jiří Grygar byl oceněn mimo jiné za šíření mezinárodních vědeckých poznatků a popularizaci svého oboru. Arnošt Lustig, autor řady významných próz zobrazujících psychologii těch, kteří se ocitli v soukoll nacismu, byl oceněn za významný přínos k úspěšné propagaci české literatury v cizině. Spisovatel Josef Škvorecký získal cenu za své prózy, vydávání děl českých exilových autorů a šíření dobrého jména české literatury v zahraničí. Josef Abrhám cenu dostal za hereckou tvorbu v divadle, zejména v období

s názvem *Ile de Sein*, který byl zatím nejdražším výtvarným dílem draženým v jižních Čechách, byl prodán za 6,6 milionu korun. Jeho vyvolávací cena byla 4,8 milionu. Na aukci v Českých Budějovicích o něj soupeřili dva čeští soukromí sběratelé. Jeden zájemce byl přítomen v sále, druhý se aukce zúčastnil po telefonu. Uspěl Milan Trokan, který obraz vydražil pro svého českého přítele, jenž emigroval do USA a má prý už Toven ve své sbírce.

Olejmalba z roku 1950 je z prvních výtvarných děl, na něž malířka, vlastním jménem Marie Čermínová, použila extrémně zúžený formát. Kresba znázorňuje francouzský ostrov v Atlantickém oceánu.

Kompletní literární dílo Karla Čapka je volně ke stažení na internetu. Beletrie, knížky pro děti, dramata, ale i třeba i Čapkovy překlady nebo cestopisy zpřístupnila Městská knihovna v Praze. Na dílo se už nevztahuje autorský zákon, protože od smrti spisovatele uplynula loni ochranná lhůta sedmdesáti let. Knihovna také plánuje takto zpřístupnit i tvorbu Karla Hynka Máchy.

Na nových zlatých a stříbrných pamětních mincích České národní banky se objeví významné osobnosti, stavby a události české historie. K vybraným patří podnikatel Tomáš Bata mladší, fotbalista Josef Bican, reformátor Jan Hus nebo spisovatel Bohumil Hrabal. Mince také připomenou založení Českých Budějovic, Sokola a Junáka nebo pražský Obecní dům. Zvolené motivy vzešly z více než 300 návrhů. Celkem mince spotřebují 5,5 tuny ryzího zlata a 18,2 tuny ryzího stříbra.

1
kdy působil v Činoherním klubu.

Mezi oceněné patřil i profesor Josel Jařab, odborník na anglo-americkou literaturu, bývalý rektor olomoucké Univerzity Palackého a Středoevropské univerzity.

Společnost ocenila rovněž profesora Zdeňka Slouka, odborníka na mezinárodní vztahy, který po odchodu z Československa v únoru 1948 působil mimo jiné na newyorských univerzitách. Pro cenu si z USA přijela profesorka slavistky a bohemistiky Bronislava Volková, básnířka, která vyučuje na univerzitě v Bloomingtonu v americkém státě Indiana. Ocenění převzal také profesor Karel Raška za vědeckou činnost v oboru molekulární virologie, imunologie a imunopatologie. Absolvent Karlovy univerzity je nyní v čele Saint Peter's Medical Center v americkém státě New Jersey. Zároveň je předsedou celosvětové Společnosti pro vědy a umění.

Česká věda zaostává a ztrácí i EU

Lidské zdroje české vědy zastávají za zbytkem Evropy, populace českých vědců stárne, podpora vědy je nesystémová a směřuje ze značné části do organizací, které ji zhodnocují podprůměrně, nebo dokonce znehodnocují. Půdu pod nohama ale ztrácí i celá Evropa. Vyplyvá to z tiskových zpráv, které vydal projekt Česká hlava, organizátor Evropského fóra vědy a techniky, které proběhlo v Praze.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí v Česku je jedním z nejmenších v Evropě, a to i přes růst absolventů v posledních letech. Mezi stovkou nejlepších evrop-

ských univerzit se umístila pouze pražská Univerzita Karlova, a to na samém konci.

Vážným problémem je i stárnutí vědecké základny. Věková kategorie od 45 do 64 let přesahuje 40 procent. Raritou ČR je růst počtu řešitelů vědeckých projektů ve věku mezi 65 a 80 lety. Evropa také dopláci na únik mozků. Podle odhadů z roku 2004 pracovalo v USA podle informací České hlavy 100 000 vědců z Evropy, a to těch nejúspěšnějších. V roce 2007 tři čtvrtiny profesorů působících na deseti nejprestižnějších amerických univerzitách získaly své vzdělání mimo USA.

JUDr. JAROSLAV HORKÝ
c/o HORREN, spol. s r.o.

Pobřeží 58/6
186 00 Praha, Czech Republic
tel. +420 221 719 041
e-mail: info@horren.cz • <http://www.horren.cz>

Tyto údaje jsou generalizované odpovědi na jst.

tyto otázky jsou generalizačně naplněny na jednoduché reálnité otázky členů. Prosím, nepovažujte následující stručné odpovědi za vyčerpávající, zahrnující všechny podrobnosti. Individuální případy vyžadují odbornou reprezentaci. Pokud máte nějaké otázky týkající se vlastností nemovitosti, prosím, zašlete je do redakce tohoto listu s označením „Realitní poradna“.

OTÁZKA ČTENÁŘE: Mohu a podle jakých pravidel, jako majitelka bytu, požadovat na neplátcím nájemníku penále? Za rok a půl zaplatil pouze jednu měsíční platbu.

ODPOVĚĎ JH: Podle občanského zákoníku platí, že nezaplátí-li nájemce nájemné nebo úhradu za plnění, poskytovanou s užíváním bytu do pěti dnů po její splatnosti, je povinen zaplatit pronajímateli poplatek z prodlení. Výše poplatku z prodlení ani za každý den prodlení 2,5 promile dlužné částky, nejmeně však 25,- Kč za každý započatý měsíc prodlení.

J.N. 11/2009

ORREN
reální kancelář

Už víte, na koho se obrátit...

**Pobřeží 58/5
160 00 Praha 6
Czech Republic**

**tel. + 420 224 253 105
+ 420 221 748 041
fax. + 420 222 516 828**

**<http://www.horava.cz>
e-mail: info@horava.cz**

- Komplexní reální činnost na území České republiky a Slovenské republiky včetně poradenství v právní oblasti
- Analýze majetků vlastnickým či dědičným na území České a Slovenské republiky, vyhledání těchto majetků v ČR a SR
- Vyhledávání vlastních nemovitostí na území ČR a SR ve světě

ČESKO DÍKY EUROVOLBÁM OPĚT...

svoji stranu, prohrál při volbě předsedy a nestal se ani členem nového vedení. Trpkou porážku navíc musel strávit na sjezdu v domovském Vsetíně, odkud odešel do velké politiky. Šéfem strany, která se potácí na pětiprocentní hranici volitelnosti do Parlamentu, se stal Cyril Svoboda, dlouhodobý politický harcovník, jenž se do čela KDU-ČSL vrátil po necelých šesti letech. „Budeme prosazovat křesťanské hodnoty“, konstatoval Svoboda.

Raduji se v ČSSD: Svoboda je představitelem levicového křídla a v programu například stejně jako sociální demokraté populisticky prosazuje progresivní zdanění, navíc lidovci se vždy pružně dokážou přiklonit k vítězi voleb, ať je to strana pravice či levice. Schválili však usnesení, že nebudou ve vládě, která by závisela na komunistech. Paroubkovi ale komunisté nevadí.

První volby po zvolení nového vedení dopadly pro lidovce dobře, do Evropského parlamentu vyšlou dva své členy: Jana Březinu, který byl Svobodovým protikandidátem na post předsedy, a Zuzanu Roithovou. Hodnotu zisku 7,7 procenta voličských hlasů však snižuje velmi nízký počet účastníků voleb.

Nová pravice strana TOP 09

Miroslav Kalousek, dlouholetý vlivný člen KDU-ČSL, představil svoji novou stranu. Nese jméno TOP 09 a v jejím čele stojí jeden z nejrespektovanějších českých politiků Karel Schwarzenberg (71 let), který dříve podporoval Stranu zelených. Schwarzenberg má sloužit jako vábníka na voliče, ale je otázkou, zda to bude stačit. Strana totiž představila ryze pravice program, v němž není místo pro populistická lákavá lizátka. Svým zaměřením by měla nová strana být partnerem ODS, ale díky svému ještě pravicijsšímu programu může paradoxně občanským demokratům některé voliče přeláhnout na svoji stranu.

Kalousek od lidovců odvedl do TOP 09 některé vlivné členy, jako například exministrku obrany Vlastu Parkanovou, šéfa lidoveckých poslanců Pavla Severu nebo poslance Ladislava Šustra, který proslul jako nejdravější porcovář parlamentního medvěda, když každoročně získal deseti miliony ze státního rozpočtu do jednoty Orel, již šéfuje. Skeptici straně předvídají stejný osud, jaký potkal kdysi Unie svobody.

Válka Klaus versus Topolánek

I když to byl Mirek Topolánek, kdo katapultoval díky silnému lobbingu na Hrad opětovně Václava Klause, prezident své antipatie vůči svému nástupci v čele ODS dává stále najevo. V rozhovoru pro *Lidové noviny* Klaus řekl, že Topolánková vláda byla nejzlobbovanější ze všech vlád české historie. Jinými slovy: veřejné zákázky dostávali v nejvyšší míře kamarádi. Topolánek úder vrátil a připomněl známá „kontroverzní“ podnikatelská jména z éry, kdy byl premiérem právě Václav Klaus. „Je mi ho líto. Lukeš, Kovarčík, Kožený, Velek, Ulčák, Souček, Janoušek a další a další Klausovi muži. On řekne, že je nezná. Služnost nám velí mlčet. Na to asi spoléhá. Nevím, jak dlouho to vydržíme,“ kontroval na adresu prezidenta Mirek Topolánek.

Obecně lze konstatovat, že kontroverzních obchodů mají na kontě dost všechny dosavadní české vlády, míra korupce je i podle mezinárodních organizací skandálně vysoká. Proto Klausem vyvolaný spor je dost podivný, máslo na hlavě mají všechny vlády.

Útok na Topolánka přišel v době, kdy oznámil, že se po 30letém manželství rozvede s manželkou Pavlou – žije delší dobu s místopředsedkyní Parlamentu Lucií Talmanovou, s níž má i syna. Talmanová již oznámila odchod z politiky – důvodem je syn, kterému se chce více věnovat, a stále vyšší míra špinavosti v politických kruzích.

Nemístná drzost komunistů

Komunisté obvinili Českou televizi z přeručování historie. Vádí jim desetiletý dokumentární seriál *Proces H*, který rekonstruuje zmanipulované přelíčení s Miladou Horákovou. Předseda KSČM Vojtěch Filip před volbami poslal generálnímu řediteli České televize Jiřímu Janečkovi dopis, ve kterém si stěžuje na neobjektivitu dokumentu. Televize, kterou Filip charakterizuje jako „primitivně anti-komunistickou“, podle šéfa KSČM narušila předvolební kampaň do Evropského parlamentu. Janečka proto Filip

v dopise požádal, aby vysílání seriálu o popravené politice odsunul až na dobu po volbách.

Televize nevidí ani náznak nevyváženosti, dokument byl natočen na základě stenografických záznamů z politického procesu. Je zřejmé, že KSČM se nikdy nereformovala v demokratickou stranu, i když tvrdí opak. Filipovým prohlášením se hlásí velmi zřetelně ke své krvavé minulosti.

Fico stále nepriznal chybu

rodne čísla. Pocházejí z Útvaru vojenské policie v Bratislavě. Týkají se vojenských policajtů od roku 2006 až doteraz. Na klíči sú aj spisy, ktoré obsahujú policajné priestupky, úradné záznamy o použití služobnej zbrane alebo výsledky sledovania priestorov. Sú tam aj údaje o platobných pomeroch, vzdelaní policajtov či žiadosti o premiestnenie.

Denník *SME* upozornil ministerstvo obrany vedené Jaroslavom Baškom (Smer) na únik informácií a USB kľúč odovzdal vojenským vyšetrovateľom. Ti začali trestné stíhanie a podľa Ministerstva obrany už identifikovali štyroch zamestnancov, ktorí sú podozriví z úniku informácií z Útvaru vojenskej policie. Redaktorom *SME* viaceré zdroje z bezpečnostnej sféry potvrdilo, že únik údajov môže v extrémnom prípade ohrozit slovenských vojakov v Afganistane. Viacerí policajti, ktorých údaje boli na klíči, totiž strážia vojenskú základňu v Kábule. Podľa vojaka, ktorý slúžil v Afganistane, vojenská policia môžu byť vydiťatelní, ak sa nepriateľ z Talibanu dozvie, kde býva jeho rodina.

Hovorca ministerstva obrany to poprel, podľa neho „nehrozí nejakým spôsobom ohrozenie ľudí, ani na Slovensku, ani v zahraničí“. Takže, netreba sa báť, hovorcovia sa v takýchto veciach obvykle vyznajú.

Most by mal brehy spájať

Bývalý predseda Strany maďarskej koalície (SMK) Béla Bugár s hŕstkou svojich prívržencov zakladá novú stranu s geniálnym názvom MOST. Toto slovo má totiž tri významy. 1. Most ako lávka ponad vodu spájajúca dva brehy, po 2. M.O.S.T. ako Maďarská Občianska Strana a po 3. Most (čítaj ako most), čo v maďarčine znamená Teraz. Navyše je slovo aj zvukovo dosť podobné skratke pôvodnej Bugárovej strane SMK, takže názov môže byť skvelým marketingovým ťahom. Bugár a ďalší piati poslanci teda vystúpili z materskej SMK a začali zbierať podpisy (10 tisíc) na vznik nového zoskupenia.

Bugár zatiaľ operuje s prvým z troch významov (Most-Híd) a chce vraj pokračovať v tom, čo sa mu ako predsedovi SMK skutočne darilo – spájať slovenských Maďarov a eliminovať rozpory s väčšinovým slovenským národom. V tomto súčasný predseda SMK Pál Csáky zlyhal na celej čiare. Teraz vyzval Bugára a jeho nasledovníkov, aby opustili parlament a uvoľnili miesta pre členov SMK. Bugárovci však na to nevidia žiadny dôvod, keďže chcú naďalej zastupovať záujmy tých istých voličov. Ako napísalo *SME*, SMK doteraz zastupovala záujmy zhruba poľmilionovej maďarskej menšiny a po parlamentných voľbách v roku 2006 obsadila v Národnej rade 20 kresiel. Po odchode Bugárovej skupiny jej zostalo už len 15 poslancov. Mostári sa stali nezávislými.

Slovenských Maďarov čaká v budúcnosti nová úloha – budú sa musieť začať viac zaujímať o svoje politické zastúpenie, porovnávať ich kvalitu a rozhodovať sa medzi dvomi stranami. Budúcnosť ukáže, či Most bude občanov spájať, alebo rozdeľovať.

Harabin ďakuje

Minister spravodlivosti Štefan Harabin sa chce stať predsedom Najvyššieho súdu SR. Nejedného človeka (vrátane mňa) z toho striasa odporom. Občianski aktivisti z Aliancie Fair-play s podporou Via-luris – centra pre práva občana, Transparency International Slovensko a ďalších organizácií zorganizovali proti jeho kandidatúre protestnú kampaň s názvom Červená pre Štefana Harabina. V texte protestu aktivisti uvádzajú, že Harabina pre jeho minulosť a konkrétne činy vnímajú ako priame ohrozenie spravodlivosti, nezávislosti, nestrannosti a čestnosti, či súdnictva ako takého. Pripomínajú aj to, že Harabin má neprípustné osobné

kontakty na osobu podozrivú z organizovania drogovej trestnej činnosti.

Človek, ktorý chce podporiť protestnú akciu a súhlasi s textom protestu musí vyplniť na stránke www.fair-play.sk tabuľku so základnými údajmi – meno, adresa, emailová adresa. Za tri dni tak urobilo už vyše 5000 ľudí. Aké bolo ich prekvapenie, keď im na ich mailovú adresu vzápätí po podpísaní protestu na stránke Fair play prišiel z Ministerstva spravodlivosti na mailovú adresu tento text: Ďakujem za Váš hlas. Štefan Harabin, minister spravodlivosti SR. (Prišiel aj mne). Ako odosielateľ bola na maili uvedená Lucia.Hatasova@justice.sk, pracovníčka sekretariátu statného tajomníka ministerstva spravodlivosti Daniela Hudáka (za SNS). Ten je súčasne aj členom Súdnej rady, ktorá bude voliť nového predsedu Najvyššieho súdu. Nože skúste hádať, koho bude voliť nezávislý Hudák?

Dobrá bodka

Keď sa niekto menovite a adresne podpíše pod nejaký protest proti nejakej osobe a vzápätí od nej dostane „podakovanie“, slabšie povahy to môže vystrašiť aj odradiť od ďalších „prezentácií“ svojich názorov. Priznám sa, aj mňa zamrazilo. Najprv niečím omínavým, nie nepodobným obavám. Potom hnusom. A nakoniec vzdorom. Ale celkom nakoniec sa moje zimomriavky rozplynuli pod vplyvom radostného zistenia, že vyše 5000 ľudí sa nebálo uviesť celé meno a adresu pod svoj protest, že sa nebáli vyjadriť svoj nesúhlas s aroganciou moci, že necúvli pred možnými problémami, vytriasacami, pomstami a inými „neprijemnosťami“ a teda že to ešte hľadám s týmto národom (a národnosťami) nie je také zlé. Predsedu Najvyššieho súdu bude voliť Súdna rada SR 22. júna. Jedinou protikandidátkou Štefana Harabina na tento post je sudkyňa Najvyššieho súdu Eva Babiaková. Prihlásila sa v postredný možný termín. Klobúk dolu aj pred jej odvahou.

DESETILETÍ ČERNÝCH BOURÍ

— ze strany 15

Je dnes nebezpečí zažehnané?

Trvalo dlhou dobu, než vláda pochopila, jak je situace na americkém Středozápě vážná, a přišla s podpůrnými programy. Přiliš vydatnou pomoc si nemohla dovolit, protože bída a nouze postihly tehdy celé Spojené státy. V době nejhlubší hospodářské krize byla v celé zemi bez práce téměř čtvrtina obyvatelstva a podpory v nezaměstnanosti neexistovaly.

Vláda v čele s Franklinem D. Rooseveltem přijala v této situaci správné rozhodnutí. Pomohla, jak nejvíc mohla, ale nespokojila se jen léčením následků katastrofy, nýbrž se pokusila najít a řešit její příčiny. Povolání expertů dospělo k jednoznačnému závěru. Ze největším viníkem katastrofálních prachných bouří je nesprávný způsob obdělávání půdy. Pro ochranu půdy bylo však třeba udělat víc než změnit způsob obhospodařování. Z toho důvodu se vysazovaly pásy lesních porostů, které by se postavily do cesty silnému větru a zároveň chránily půdu před extrémním vysycháním. Když pak na podzim roku 1939 po dlouhé době zase vydatně zaprášelo, bylo desetiletí černých prachných bouří zažehnané.

Období sucha nastávala i později, například v padesátých, sedmdesátých a devadesátých letech 20. století. Jelikož jsou dnešní metody obdělávání půdy mnohem šetrnější, nedochází k tak katastrofálním důsledkům jako dřív. V suchších podnebných zónách Spojených států na západ od řeky Mississippi nicméně prachné bouře nadále patří k běžným klimatickým jevům. V kalifornském údolí San Joaquin odnesla větrná bouře v roce 1977 během čtyřadvaceti hodin přibližně 25 milionů tun úrodné povrchové vrstvy půdy. Ironií osudu došlo k této pohromě přesně tam, kde před lety zebrali o práci lidé, které katastrofální prachné bouře vyhnaly z Velkých planin.

READER'S DIGEST VÝBĚR

ZAUJALO NÁS, ZAUJME I VÁS

TV reportáž o České škole v Bohemian Hall, Astoria, New York

<http://www.ceskatelevize.cz/vysilani/409236100152014-babylon/>

OBJEDNACÍ KUPÓN

ANO, chci si předplatit/obnovit předplatné *Amerických listů*. Příkladem ☐ personal check nebo ☐ money order, vystavený na Typrints Company v hodnotě ☐ \$45 (USA), ☐ \$55 (Kanada), ☐ \$60 (zámoří) jako předplatné na jeden rok. Předplatitel starší 65 let si mohou odečíst 10%. Vyplněný kupon a předplatné pošlete na Typrints Co., 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542. PROSIMĚ, PIŠTE ČITELNĚ!

Jméno (Mr. Mrs. Ms) _____

Adresa _____

Stát a zip code _____

Telefon (_____) _____

Dar mimo předplatné _____ Podpis _____

Prosíme o jméno a adresu možného odběratele, kterému bez závazku pošleme zdarma ukázkové číslo _____

Juraj George Braun, M.D.

Board Certified

CHOROBY UŠNÉ, NOSNÉ A KRČNÉ

Otolaryngologické operácie, operácie hlavy a krku, tvare a rekonštrukčné operácie.

Operácie sú možné v ordinácii alebo v nemocnici.

Hovoríme slovensky, česky a ďalšími európskymi jazykmi.

121 E 60th Street
New York, NY 10022
(blízko Bloomingdale's)
(212) 754-0884

158 Noble Street
Brooklyn, NY 11222
Utorok a piatok 2-7, sobota 9-1
(718) 349-9599

Prijímame všetky hlavné poisťenia.

simply

...hypotéky jednoduše

Koupit nemovitost v České republice je jednoduché a výhodné.

Hypoték je celá řada.

Se Simply snadno vyberete tu pravou.

Pro podrobné informace kontaktujte

Olly Kaluz

hypoteční makléř - mortgage broker

Toll free: +1.866.643.3404

Office: +1.775.588.5570

Cell: +1.949.300.7310

E-mail: okaluz@simply.cz

Simply, P.O. Box 1992

Zephyr Cove, NV 89448, USA

Prof. Švejnar: to nejhorší v hospodářské krizi nás teprve čeká

Jaké jsou příčiny současné hospodářské krize v Evropě a v České republice? Proč krizi čelí Spojené státy jinak nežli Evropa? A v čem selhala Česká republika při svém předsednictví v Evropské unii? Na tyto i další otázky odpovídal profesor Jan Švejnar v Praze. Profesor ekonomie na Michiganské univerzitě a bývalý prezidentský protikandidát Václava Klause vystoupil v květnu tohoto roku na přednášce v rámci Amerického jara 2009.

Prof. Švejnar při své přednášce uvedl, že současná hospodářská krize je nejhorší od 2. světové války, a poukázal na její specifickou povahu.

„Za posledních třicet let jsme si zvykli, že finanční krize pocházely většinou z nevyvinutých zemí, ať už to byla Argentina, Rusko, Thajsko nebo Asie všeobecně. Tato krize pochází z toho nejvyvinutějšího finančního trhu, ze Spojených států. Byla způsobena několika faktory: uvolnění monetární politiky, vydávání hypoték i v oblastech, kde neměly být vydávány, státní chování investorů a několik dalších faktorů, které potom způsobily nalouknou takové obrovské bubliny na reálných trzích. Zároveň nové finanční nástroje, které byly vyvinuty, se začaly široce používat po celém světě, nejenom v Americe. A potom, když se zjistilo, že to vlastně do velké míry byla bublina, nastala krize.“

Podle Jana Švejnar by hlavní spojenci na světových hospodářských trzích, tedy Spojené státy

a Evropa, měli postupovat při řešení krize koordinovaně. To se ale v plné míře neděje. Volí naopak odlišné způsoby, jak krizi čelit:

„Spojené státy vidí tu krizi opravdu velmi reálně. Cítí, že jestliže se okamžitě nepodniknou velké kroky, tak se ta recese, to zpomalení, může prohloubit, a mohlo by trvat klidně deset let, jako ve 30. letech. To by bylo katastrofické. A tudíž Obamova administrativa je ochotna tento rok vynaložit prostředky, které převyšují deset procent celkové výroby ve Spojených státech, aby vláda stimulovala poptávku. Amerika bere tu situaci tak, že říká, že je lepší krátkodobě vytvořit vysoký schodek, a zvýšit tím zadlužení Ameriky, protože jestliže se nám podaří zvrátit tu spirálu do pozitivního růstu, tak z toho růstu vybereme na daních dostatečně, abychom splatili dluh, který máme. A tudíž během krátkého období můžeme být v situaci, kdy nejsme více zadlužení.“

Evropa je v intervencích do ekonomiky v době krize opatrnější. S tím však Jan Švejnar nesouhlasí:

„V situaci, která je v Evropě ještě silnější, kdy platíme nezaměstnaným lidem podstatnou podporu, budeme stejně mít obrovský deficit. Protože z malého koláče, který vyrobíme, budeme krájet obrovské kusy pro ty, kteří jsou nezaměstnaní. A naopak se zadlužíme ještě více a bude nám dlouho trvat, než způsobíme hospodářský vzestup. Takže tady je ten filozofický rozdíl mezi Amerikou a Evropou. Evropa si říká: budeme do jisté míry konzervativní, nezadlužíme se teď příliš. Je tu ale riziko, že se zadlužíme hodně. A pak nám bude dlouho trvat, než se ekonomicky vzchopíme a budeme schopni tu splátku uskutečnit.“

Na Evropu podle prof. Švejnar krize dosud nedopadla takovou vahou, jako na Ameriku.

„Mnozí si úplně neuvědomujeme rozsah krize. Například ukazatele z minulého roku byly ještě poměrně pozitivní. Zdálo se, že dojde k velkému oslabení, že ale tempo růstu bude pokračovat. Nyní již vidíme, že celý svět bude mít tento rok pokles, zvláště Amerika a Evropa. Ten pokles bude opravdu citelný. Je to velmi viditelné na úrovni podniků, kde vidíme, že mnoho podniků má obrovský propad v výrobě, má obrovský propad v exportu. I na úrovni jednotlivců a rodin jsou už též viditelné citelné zásahy, ale bohužel nebo bohudík si to jednotlivci ještě do určité míry neuvědomují, protože mnohé státy, zvláště v Evropě, snižují pracovní dobu. To znamená, že se pracuje méně hodin, ale nepropouštějí do té míry, jako by propouštěly. Kdyby pracovní dobu nezkracovali. A v mnoha zemích stát doplácí, takže jednotlivci vlastně mají méně práce, pracují méně hodin, ale de facto přijímají se jim tolik nekrát.“

Dopad krize na českou ekonomiku zatím nebyl tak bolestný, jako například ve Spojených státech:

„K nám se to dostává až odrazeně, v druhé fázi. Naše banky se neúčastnily finančních transakcí, které to způsobily. Nicméně jakmile dojde ke zpomalení v západní Evropě, což je náš hlavní exportní

trh, tak se samozřejmě nevyvarujeme té náказy. A nyní je už poznamenána i naše ekonomika a dochází k poklesu, který se bude dále prohlubovat.“

Prof. Švejnar odmítl, že by si se současnou hospodářskou krizí poradil volný trh:

„Ta neviditelná ruka trhu funguje výborně, když je konkurence. Všechno je v pořádku, když není krize. Pak stát nemusí intervenovat, žádný vůdce není potřeba. To jsme víceméně dostávali jako filozofii v 90. letech od našich hlavních politiků. To funguje poměrně dobře, když jsme v rovnováze, všechno je dobré a jedinci svým působením si vytvářejí co nejlepší blahobyt. V době krize nastává situace, kdy toto řešení není nezbytně optimální. Víme, že v době, kdy tržní hospodářství selhává nebo některé elementy hospodářství selhávají, tak na tom společnost může být lépe, jestliže lidé, kteří jsou v pák hospodářské politiky, můžou na základě toho, co udělají, dostat společnost na mnohem horší úroveň strádání, nebo lepší úroveň.“

V době tak hluboké celosvětové krize musí naopak intervenovat stát:

„Jediný hráč, který může tu spirálu směrem dolů obrátit, je stát. Ta váha je nyní na bedrech veřejných institucí, to znamená, když to zjednodušíme, americké a evropské vlády. Do určité míry je zde vlastně od

velké krize 30. let největší test vůdcovství. To znamená, do jaké míry mají ti lidé odpovědnost a jak si s tím poradí. Je smutné, že my, kteří jsme tu odpovědnost právě nyní měli, během těchto šesti měsíců v rámci Evropy, jsme si s tím zrovna neporadili nejlépe. Takže to byl test, který jsme bohužel v kritické době nezvládli. Je otázka, jestli zbytek Evropy to zvládne.“

Někteří ekonomové už poukazují na to, že hospodářská krize zřejmě dosáhla svého dna. Prof. Švejnar si to ale nemyslí:

„Ten pokles pokračuje a já mám dojem, že ačkoliv vidíme některá zlepšení, je to de facto zpomalení poklesu, nikoliv obrát. Ta situace se bohužel ještě zhorší. A tady bude samozřejmě velmi důležité vidět, jak se k tomu Evropa a Amerika postaví, potažmo Čína a Japonsko. Je tady určitý optimismus, já bych ale varoval před tím usnout na vavřínech a říkat si, že je vše zažehnáno. Když se na to podívám strukturálně, tak jsem spíš toho názoru, že možná docházíme do situace, kdy se přibližujeme dnu, ale ještě tam rozhodně nejsme. A mezi tím se situace může mnohem zhoršit, protože paralela ke spirále, která se žene směrem dolů a je potřeba ji obrátit směrem nahoru, je myslím velice důležitá v této situaci.“

MILENA ŠTRÁFELDOVÁ, České Radio

Profesor ekonomie Jan Švejnar

Z ekonomického světa

Německá skupina EuWe Eugen Wexler, výrobce plastových interiérůvých dílů automobilů, otevřela v Rokycanech novou výrobní halu za 100 milionů korun. Díky zavedení šrotového v Německu a na Slovensku má nyní firma zhruba 470 lidí, tedy více než před krizí. Samotná hala si vyžádala přes 70 milionů korun, zbytek stály první stroje. Podle vývoje automobilového trhu by měla firma nakoupit do roku 2010 zařízení za dalších 100 milionů Kč. Z počátku bude EuWe vyrábět v hale díly pro nový vůz Opel Astra. Zkušební dodávky zahájí o prázdninách.

Agrární zahraniční obchod České republiky byl za letošní první čtvrtletí ve schodku 6,54 miliardy korun, který se tak neizolačně prohloubil téměř o tři miliardy Kč. Za celý loňský rok skončil agrární zahraniční obchod v deficitu přes 23 miliard korun, byl to ale jeho nejlepší výsledek za sedm let. Celkem se z ČR v prvních třech čtvrtletích měsících vyvezlo zemědělských komodit, potravin, nápojů či tabakových výrobků za 26,58 miliardy korun, meziročně o 328 milionů méně. Dovezeno bylo zboží za více než 33 miliard korun, import tak proti stejnému období loňského roku narostl o více než 2,6 miliardy.

Mladoboleslavská automobilka Škoda Auto zvýšila výrobní kapacitu modelu Škoda Fabia z 1000 na 1200 vozů denně. Reaguje tak především na zvýšenou poptávku po malých vozech v souvislosti se zavedením takzvaného šrotového v některých zemích Evropské unie. Největší nárůst prodeje zaznamenala automobilka v Německu. Za první čtyři měsíce zde prodala 29.280 fabií. Proti loňsku, kdy bylo během ledna až dubna prodáno v Německu 15.430 fabií, je to téměř dvojnásobek.

Zadlužení českých domácností u bank a finančních institucí během dubna stoupl zhruba o devět miliard na 915,4 miliardy korun. Za poslední rok domácnosti zvýšily své zadlužení o více než 145 miliard Kč. Zadluženost podniků v dubnu klesla o více než 5,5 miliardy na 981,2 miliardy Kč.

Průměrná mzda v Česku vzrostla v I. čtvrtletí 2009 proti stejnému období loni o 534 korun na 22.911 Kč. Meziročně se tak zvýšila o 2,4 procenta. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství činila 22.328 Kč. Mzdy rostly tentokrát rychleji v nepodnikatelské sféře.

oprávněný distributor českých filmů a TV seriálů nabízí celou řadu nových filmů a programů

MŮJ OTEC A OSTATNÍ MUŽI

Komedie zachycuje příběh mladé dívky s pevným názorem, že komunismus není jejím stylem života. I když žije se svým otcem, komunistickým kariéristou, se kterým zcela zásadně nesouhlasí, který to však dělá kvůli ní, aby mohla studovat. Jednoho dne se seznámí se známým disidentem-spisovatelem a nastanou jí problémy jak doma s otcem, tak i ve škole. Je vyslychána STB s tím, že může vycestovat do Francie a pak se znovu přihlásit. Renata však požádá o azyl ve Francii a zkouší tam žít a pracovat na černě. To je už listopad 89, kdy padnul komunismus v Československu a Renata se vrací domů ke svému otci.

Vyžádejte si bližší informace! Podporujte legální obchod!

VIDEO EL CANADA, LTD

553 Wilam St. London, ONT, Canada N6B 3E8
Tel: (519) 434-9939, fax: (519) 434-8182
E-mail: video.el@videocanada.com
www.videocanada.com

SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ (SVU), NEW YORK

Aj lůčka, lůčka ... v Brooklynu, NY

Je krásné nedělní ráno. Před kostelem First Unitarian Universalist Congregation (www.luub.org) na Pierrepont Street v Brooklynu Heights v newyorském Brooklynu už čekají lidé s květinami v ruce.

Je mezi nimi je také naše skupinka účastníků se výletu pořádaného SVU-NY. Dnes se zde totiž koná tzv. Květinové přijímání (Flower Communion), které poprvé zavedl český unitář Norbert Čápek v Praze. Květiny mají symbolizovat jedinečnost každého člověka.

Tento kostel, jeden z 80 tisíců v Brooklynu, má historické napojení na předválečné Československo. Do kongregace tohoto kostela totiž patřila první dáma Československa, Charlotte Garrigue Masaryková, která se také v Brooklynu narodila.

Během květinového obřadu kongregace s naší pomocí a za rytmické tlaskání zpívala českou lidovou "Aj lůčka, lůčka široká ...". V češtině! Ačkoliv všichni z naší skupiny umíme česky, trochu jsme zadržovali. Text písničky byl totiž v programu přepsán fone-

tický a my měli problém rychle rozluštit například: Te-che vo-daz ho-ra/ Chis-ta-ye ya-ko-ya ...

Rev. Patrick O'Neil představil naši skupinu a hlavně významného hosta rev. Josepha Ben-Davida, který se k nám přidal se svojí ženou Allyson, přestože se předcházejícího dne vrátil z nemocnice. Jeho účast dodala celé akci zvláštní význam. Norbert Čápek byl totiž v Praze jeho mentorem. Přinesl s sebou fotografie z květinové slavnosti z roku 1930, již se jako mladík zúčastnil. Po bohoslužbě nám historika kostela ukázala fotografie s Charlottou Garrigue Masarykovou a Janem Masarykem, který zde promluvil v roce 1946.

Kam se vydá SVU-NY na výlet příští? Plánujeme turistický výšlap kolem řeky Hudsonu oslavující 400. výročí. Uvítáme vaše další nápady. Napište nám: svu.newyork@hotmail.com

ZUZANA HALSEY

SVU-NY Czechoslovak Society of Arts

and Sciences,

www.svu2000.org/newyork

Zleva: Rev. Joseph Ben-David, Anna Balev, Barbara Reinfeld

NÁZORY • POLEMKA • DISKUSE • NÁZORY • POLEMKA • DISKUSE

Pět let v Evropě

JOSEF KUBECZKA

Od listopadu 1989 usilovalo nejdříve Československo a poté samostatné Česko o aktivní zapojení do evropských struktur. Plnohodnotné se to podařilo až 1. května roku 2004 po předchozích přístupových jednáních a splnění předepsaných kritérií. Naše cesta do Evropy nebyla nejsnadnější, očekávání neměla. Naplnila se? I o tom jsem hovořil s politologem Petrem Justem.

■ Pět let v Evropské unii. Co nám to podle Vás za tu dobu přineslo, a o co jsme přišli?

Začnu od konce. Mnozí tvrdí, že jsme přišli o část suverenity, což na jednu stranu může být pravda, ale my jsme o ni nepřišli tím, že bychom o ni byli připraveni proti své vůli, ale rozhodnutím v referendu a rozhodnutím vůle politických elit, doplněné o rozhodnutí občanů České republiky. Naopak pozitivní ztráty této suverenity a její přenesení na vyšší úroveň převažují. Česká republika získala daleko více možností zapojit se do celoevropských ať už obchodních, kulturních, vzdělávacích, ale i politických projektů. A to samozřejmě vedlo k určitému vymaření z té vnitřní, uzavřené, domáci, české politiky, k rozšíření obzorů, a lidé si teď například mohou dělat i daleko lepší a objektivnější obrázek o tom, jak si třeba česká politika a českí politici ve srovnání s jejich evropskými kolegy stojí.

■ Odrázel se nějakým způsobem na našem pětiletém členství v EU euroskeptický vztah prezidenta Václava Klause k fungování a směřování unie?

Já mám dojem, že ten Klausův euroskepticismus asi nejvíce děsí evropské politiky. V České republice zase až tak velký dopad nemá, i když mezi některými menšími skupinami obyvatelstva mít může, ale z celkového pohledu bych řekl, že Klausův euroskepticismus nemá na české občany ani na většinovou českou politickou reprezentaci nějaký příliš velký dopad. Takže z tohoto pohledu bych ho nepřeceňoval. Je ale jasné, že v Evropské unii vnímají Klausův euroskepticismus trochu citlivěji, protože vnímají, že prezident přece jenom reprezentuje stát navenek a zároveň je ze své funkce neodpovědný a teoreticky ani nemusí reprezentovat většinová stanoviska toho daného národa nebo toho daného státu. A proto se třeba dívají na jeho euroskepticismus s daleko většími obavami, co všechno může napáchat, k čemu všemu může vést, a jestli to nějakým způsobem může nebo nemůže zkomplikovat vztahy v Evropské unii respektive postavení České republiky v očích evropských politiků. Z dosavadního průběhu českého předsednictví se zdá, že Václav Klaus zatím příliš aktivně euroskepticky nevystupoval. Otázka je, jestli se to nezmění teď na dobíhající české předsednictví. Václav Klaus už plánuje daleko větší zapojení do evropských záležitostí.

■ První pololetí letošního roku, jak už jste sám řekl, probíhá ve znamení našeho předsednictví Radě Evropské unie. Jaké by bylo Vaše hodnocení našeho dosavadního snažení?

To hodnocení je vždycky relativní. Českou republiku, ať už doma nebo v zahraničí, mnozí podceňovali nebo vzáhlali určité obavy, jak bude schopná toto předsednictví uřídit, ale zatím se zdá, že Topolánková vláda si počínala velmi dobře. řadu kroků se jí podařilo učinit na evropské úrovni, i takových, které se doposud marně vyjednávaly, a teď k tomu došlo. Samozřejmě byly i určité dílčí neúspěchy, ale žádné předsednictví asi neskondilo tím, že by si daná předsed-

nická země mohla stoprocentně odškrtnout, že dosáhla všeho, čeho dosáhnout chtěla.

■ Změnil se podle Vás za uplynulých pět let náš pocit sounáležitosti s Evropou?

Dá se říci, že ano. Vyplývá to třeba i z vyjádření některých politiků, kteří ještě před pěti lety zastávali slabý euroskepticismus, a teď i otevřeně tvrdí, že své názory do jisté míry přehodnocují. Tady mám na mysli zejména politiky ODS v čele s Mirkem Topolánkem, který sám to určité přehodnocení vztahu k EU a přehodnocení názorů na Evropskou unii otevřeně přiznal.

A mohli bychom jmenovat i další ministry z řad ODS. A od toho se odvíjí i vnímání Evropské unie v celé společnosti, kdy si myslím, že i řada lidí, kteří byli euroskeptiči nebo mírně euroskeptiči, přece jen vnímá, že Evropská unie je instituce, která, je-li řízena efektivně a přístupově-li k daným záležitostem věcně, může mít svůj smysl a význam. Mám dojem, že se skutečně ta sounáležitost posílila, i když samozřejmě jsou i taci, kteří naopak očekávali víc a teď jsou třeba nějak zklamáni.

■ A lze vůbec skloubit národní a evropské citění? Neprobíhá vždy posilování jednoho na úkor druhého?

Tohle je asi nejsložitější aspekt, který řeší každý stát, když vstupuje do nějakého nadnárodního uskupení, to znamená, jak skloubit ten dílčí, lokální, regionální, národní zájem s tím zájmem nadnárodním, mezinárodním, evropským. Je pravda, že naše politické strany a společnost se zatím dělí na ty, kteří chtějí řeckněme silnou Českou republiku, anebo ty, kteří naopak chtějí, aby byla silná Evropa. A z toho vznikaly i určité hybridy, že chceme silnou Českou republiku v silné Evropské unii a podobně. Nicméně myslím, že zatím se příliš nebijí citění národní s tím citěním evropským, ale nemusí to tak být vždycky, protože ještě není u konce diskuse o Lisabonské smlouvě, kde jedna skupina lidí, ti odpůrci Lisabonské smlouvy praví, že je to další krok k pohřbívání národních států a posilování Evropské unie.

Takže diskuse o tom, jaké bude vyvážení mezi tou národní a nadnárodní úroveň, jaké bude vyvážení vztahů mezi národními státy a Evropskou unií, bude dále pokračovat a nebude to diskuse krátká.

ČESKÝ ROZHLAS

Czech Radio - Cleveland
Neděle od 1 do 2 hod. na
WERE 1300 AM
a neděle od 3 do 5 hod. na
WHKW 1220 AM

Přes Klause do budoucnosti

MARTIN J. STRÁNSKÝ

Senátoři schválili Lisabonskou smlouvu. President Václav Klaus prohlásil, že „významná část našich politických elit“ selhala.

Pozoruhodné na tom je nejen Klausovo používání slova „elita“ v souvislosti se slovem politik – je to jen další třídění další skupiny občanů (jako dříve třídil občany na disidenty, intelektuály apod. a pak ti ostatní), ale ještě smutnější je jeho používání slova „selhala“. Dvacet let po revoluci jsme stále zašeni prezidentem, který nikdy nebude tvrdit nic jiného než to, že vůle lidu, která není v souladu s jeho vlastní, je selhávající.

Dějiny každé evropské země ukazují, jak je Evropou ovlivněn ten či onen stát a jak Evropu ovlivnil stát sám. Je to zároveň nezpopchitelným dokladem toho, co její občané dovedou mezi sebou. To, co dnes dovedeme jako Češi, je stále žit v nervozitě, která vychází z absence vize naší národní i osobní budoucnosti (např. jak asi bude vypadat můj příjem za pět let?) a z naší nerozhodnosti navždy ukončit třídní boj, který začal v roce 1948 a který stále pokračuje. Odsoudili jsme zločiny komunismu, odsoudili jsme soudušku, která povýšila Miladu Horákovou, ale volíme přímé pokračovatele této strany do parlamentu a platíme je z našich pláťů. Na mezinárodní úrovni jsme se předvedli fraškou – rozpadem naší vlády, a to v období, kdy na nás svítily reflektory z celého světa.

Dokázali jsme světu českou pravdu: nedovedeme nad sebou, natož nad jinými, vládnout. Jak bychom mohli? Vždyť tento národ nikdy neznal skutečnou demokracii. Kdo by ji nás naučil? Klaus, který zkašenel na naší politické scéně nejdříve ze všech? Masaryk? Vždyť on sám moudře prohlásil, že to chce padesát let. Nebylo mu dopřáno, i my jsme pouze dvacet let na cestě.

Jeden z výčiteků vůči Lisabonské smlouvě je, že „ubírá prostor k rozhodování“. Pám se tedy: „Jak dnes, dvacet let po revoluci, u nás probíhá rozhodování?“ S předpokladem, že veškeré rozhodování, které se týká nás všech, musí projít legislativní cestou, ať se někdo pozastaví a poslechne si, jak skřípou zuby, když se mluví o politice, o naší osobní účasti v jakémkoliv politickém procesu nemluvejme! Pro nemalý počet našich spoluobčanů je stále nejdůležitější nezaplatit třicetikorunový poplatek (určen pro snížení výdajů spojených s největší návštěvností lékařů ve světě) na úkor toho, že učitelka jejich dětí nedostane přidáno, anebo že přechody v jejich městě se neopraví. K tomuto účelu jsou nejen schopni, ale i ochotni zvolit nenáviděného populistu do hejtmanského křesla, který hází parlamentem schválené zákony oknem ven a tvoří svůj vlastní stát ve státu. Kam se tehdy hrabal Miroslav Sládek, když dnes máme Davida Ratha?

Klaus dobře zná tento dnešní status quo a jeho pokračující boje. K dnešnímu dni ani jeden z jeho projevů či aktivit nevedl k tomu, že by se tento stav uvolnil. Naopak. Při tvoření umělých hrozeb, které nám ze strany EU „hrozí“, nás raději Klaus zakonzervuje v minulosti. Je to jednání postkomunistického maloměstšana, který chrání svoji vesničku argumenty pivních nacionalistů.

Pám se: „Pane prezidente, řekněte nám, jak si Vy osobně představujete Českou republiku za dvacet let? Konkrétně – CO se změní a CO se nezmění?“

Jasnou odpověď na tuhle klíčovou otázku od Klause nikdy neuslyšíme. Neměla by tohle být hlavní úloha prezidenta státu, který se bolestně probírá z minulosti? Jaké jsou skutečné možnosti takového malého státu uvnitř Evropy? Jak se poznala, v nezralé

demokracii, neviditelná a volná ruka trhu, kterou Klaus absolutně upřednostňuje, ve skutečnosti však fungovala pouze ve prospěch tunelářů. Vytunelovali se nejen podniky, ale celá společnost. Národní vize neexistuje, čas jde pozpátku.

Je tedy lepší žít izolovaně v Klausově světě uzavřené sebestjisti a ekonomického Koženýsmu, (promiňte, pane prezidente – zaujali mne Vaše „ismy“ jako např. Váš „n.g.o.ismus“, takže jsem si vymyslel vlastní), anebo připojit se do hlavního proudu Evropy? Dokazují naše dějiny a náš současný stav, že naše „samorozhodování“ – rozumí se politická kultura a její rozhodování – se zlepšují? Pokud ano, do jaké míry je to vůči našim politikům a do jaké míry je to vůči tomu, že máme svobodu, volný tok peněz, že cestujeme a že se u nás pomalu rodí zdravý venkov a občanské iniciativy – vše financované Evropskou unií.

Nevěřím, že proud EU nás smete úplně jinam – na to je Evropa příliš velká a do úplně nového prostoru by se nevešla. Navíc, každý člen EU má možnost tento proud ovlivnit na půdě Evropského parlamentu. To naše skutečné „české“ – rozměr a vzhled našeho kraje a naší kultury – to bude vždy naše.

Klaus tvrdí, že při schválení Lisabonské smlouvy naši politici „opakují chyby minulosti“. Je to ironické tvrzení. Největší chybou našich ministrů dnes je totiž sám Václav Klaus. Naše budoucnost musí být bez něj. Naše vláda zkačila naše evropské předsednictví. Nerespektováním demokratických procesů Klaus opovrhne demokratické rozhodnutí jak Čechů, tak téměř 500 milionu občanů země, kteří smlouvu schválili. Bude nám za to Evropa vděčná?

Martin Jan Stránský je lékař, vydavatel, publicista

Z ekonomického světa

Slovensko poskytlo investo-rom od začátku tohoto roka do konce mája investiční stimuly vo výške viac ako 8,9 mil. eur. Tito investori by mali na Slovensku preinvestovať takmer 47 mil. eur a vytvorit 258 nových pracovných miest. Z celkovej poskytnutej investičnej pomoci predstavovali 46,4% stimuly vo forme daňových úľav, 20% bola investičná pomoc formou finančnej dotácie a 33,6% tvorí investičná pomoc vo forme príspevkov na novovytvorené pracovné miesta. Ministerstvo hospodárstva SR (MH) zároveň v sledovanom období schválilo aj dotácie obciam na výdavky spojené s rozvojom priemyselných zón v celkovej výške zhruba 1,741 mil. eur.

Približne 1300 autovrakov, čo predstavuje jednu štvrtinu celkového objemu vykupených starých automobilov z druhého kola šrotového, ešte čaká na likvidáciu u jedného z najväčších spracovateľov kovového odpadu v SR v Hliníku na Hronom. Ako informoval jej obchodný riaditeľ Viliam Ryšavý, v hektickom aprílovom období najväčšieho náporu vykúpili v 15 prevádzkach spo-

ločnosti 600 až 1000 autovrakov denne, ale v súčasnosti je to len približne 10 áut. Napriek tomu majú stále kopu nespracovaných vrakov.

„Nestíhame potrebu štrédu, ktorý je schopný spracovať jeden autovrak za 60 sekúnd, ale 15 minút nám treba na takzvané vysušenie karosérie, pri ktorom sa vozidlo zbavuje na špeciálnej linke benzínu, oleja a ďalších kvapalných náplní,“ vysvetlil. Výdavky zo štátneho rozpočtu určené na tzv. šrotovné sa údajne štátu vrátili v plnej miere.

Štátna podpora na kúpu nového automobilu aj v máji potiahla odbyť osobných a malých nákladných áut. V máji na Slovensku zaregistrovali 9592 vozidiel týchto kategórií, čo predstavuje medziročný rast o 17,39%. Najväčší záujem bol o autá značky Škoda, ktorých sa predalo 1690 kusov. Druhé miesto si udržal francúzsky Peugeot s 9,07% a tretie juhokórejská Kia (8,52%).

Zisk slovenských podnikov podľa predbežných výsledkov v prvom štvrtroku klesol medziročne o 48,4 percenta na 1,42 mi-

liardy eur, informoval Štatistický úrad. Hospodárenie sa zhoršilo najmä pre prepad zisku nefinančných spoločností, horšie výsledky vykázali aj finančné podniky. Finančné podniky za prvé tri mesiace roka dosiahli zisk 90 miliónov eur, čo predstavuje medziročný pokles o 61,3%. Nefinančným spoločnostiam klesol zisk o 47,2% na 1,33 miliardy eur. Najmä v dôsledku zníženia zisku v priemyselnej výrobe o 720 miliónov eur na 75,2 milióna eur. Výsledky spoločnosti ovplyvnila svetová hospodárska kríza.

Diera v štátnom rozpočte sa z mesiaca na mesiac zväčšuje. Koncom mája bol deficit už vyše 830 miliónov eur. Na dosah sa priblížil k celoročnému plánu jednej miliardy eur aj preto, že dane ho vôbec nestíhajú naplňať. Opozícia aj ekonomovia vládu kritizujú, že nič nerobí, len sa spolieha na to, že kríza skoro pomíne a dane znovu začnú do rozpočtu tiecť. Ministerstvo financií je zatiaľ jednou inštitúciou, ktorá oficiálne nepovedala, že ekonomiku tento rok čaká pád. Ani neprepočítalo rozpočet a neprispôbilo ho krízovému scenáru.

Na Floridě zemřel 30. května Waldemar Matuska, kde žil se svou rodinou. Příčinou úmrtí šestasedmdesátiletého umělce byl zápal plic a selhání srdce. Slavný zpěvák a filmový herec dlouhodobě trpěl těžkým astmatem. Poslední rozloučení s jedním z nejoblíbenějších českých zpěváků 60. až 80. let se uskutečnil v Praze 18. června.

Když v šedesátých letech minulého století vybíhl Waldemar Matuska na pódium a zahlekal „To všechno vodnės čas“, působil jako zjevení. Měl vousy, ultrančivé oči a sršel energií. Přilís se nehodil mezi skolené hlasy československé pop music a působil tak trochu jako protiklad Karla Gotta. Fanoušci ho však milovali a mnohé z jeho písní zlidověly natolik, že jsou slyšet v hospodách i u táboráků.

Navzdory svým zdravotním neduhům (astma a střevní potíže) se pokud to šlo každoročně vracel z „chaty“, kterou má od roku 1986 na Floridě, a zpíval pro své příznivce v Česku. Na vystoupeních Matusku zpravidla doprovázela jeho manželka Olga a country kapela K.T.O., stejně tak, jako to bylo před jeho emigrací v roce 1986. Tehdy sice byl již za vrcholem své slávy, přesto jeho odchod do USA zaskočil nejen posluchače, ale i jeho osobní přátele.

Reakce komunistického režimu byla téměř hysterická. Matuskovy písně se nesměly hrát v rozhlasu, do stoupy putovala připravená deska s příznačným názvem Jsem svým pánem, z titulní písně seriálu Chalupáři byl vymazán zpěvákův hlas. Matuska zatím v USA pořádal koncerty pro krajany a vydával zde

Hudební nadání a dramatický talent zdědil Matuska asi po své matce – zpěvačce vídeňských operních divadel. Vyučil se sklářem a později nastoupil do „Moserovky“ v Karlových Varech. Kvůli slabým plicím se však musel sklářské práci vzdát. V roce 1950 zkoušel štěstí ve Slátním souboru písní a tanců a lidová písnička mu navždy učarovala. V roce 1960 natočil svůj první hit Šuvenýr a pak přišlo hvězdné období v Semaforu u Jiřího Suchého a Jiřího Šlitry. Přišly i první hity: Árie měsíce, Klokočí, Písnička pro Zuzanu. Zpíval i duety, ty nejznámější s Evou Pilarovou. Jejich Ach, ta láska nebeská byla vyhlášena písní roku a tentýž rok (1962) získal Matuska i svého prvního Zlatého slavíka.

Svůj herecký talent uplatnil i ve 22 filmech (mimo jiné Všichni dobří rodáci, Noc na Karlštejně. Kdyby tisíc klarinetů, Limonádový Joe či Fantom Morisvillo).

Waldemar Matuska se narodil 2. července 1932 v Košicích. Byl třikrát ženatý, se svou poslední manželkou, zpěvačkou Olgou Blechovou, se oženil v roce 1976. Z prvního manželství se mu narodil syn Mirek, ze třetího Waldemar.

„Vynikající zpěvák, kamarád a báječný člověk se smyslem pro humor, který dělal všechno pro to, aby s jeho písničkami bylo lidem hezky.“ Tak vzpomínají na zesnulého Waldemara Matusku kolegové

* 2. července 1932

† 30. května 2009

Waldemar Matuska

a přátelé z hudební branže. Do vlasti se po roce 1989 opakovaně vracel, naposledy v roce 2007, kdy také 2. července v den svých 75. narozenin naposledy v pražském divadle Ta Fantastika vystoupil před publikem. Matuska se díky svému barevnému barytonu a výraznému zjevu stal jedním z nejoblíbenějších zpěváků české hudební scény.

Před čtyřicetými lety vystoupil Matuskovi poprvé se skupinou KTO v roce 1976. Do Miami přijel tehdy tajně, protože koncert pro emigranty by československé úřady nepovolily. Vystoupení se podle diváků stalo téměř demonstrací za svobodu v komunistickém Československu. Deset let poté Matuskovi se sedmiletým Waldemarem zůstali ve Spojených státech natrvalo.

Matuska s manželkou objížděli Ameriku a hráli pro krajany, později jim při koncertech jako zvukař pomáhal Waldemar mladší. Jedním z posledních velkých koncertů pro českou a slovenskou komunitu bylo vystoupení v Miami v březnu 2005, kdy populární Walda i přes postupující nemoc rozezpíval a rozesmál obří stan naplněný k prasknutí. Účast na koncertě v newyorské Carnegie Hall se svými generačními kolegy Karlem Gottem a Helenou Vondáčkovou, který se konal o tři měsíce později, už ale musel ze zdravotních důvodů odmítnout.

„Waldemar byl ohromný člověk,

výborný přítel, velký umělec,“ řekla Ája Vrzánová, dvojnásobná mistryně světa v krasobruslení, která od své emigrace v roce 1950 žije ve Spojených státech. S Matuskovými se přáteli od 70. let, kdy přijždli do USA na koncerty a návštěvy. Zpěvák označil za „národní poklad“. I přes kampaň, kterou po jeho odchodu do USA rozpoutal komunistický režim, podle ní na svoji vlast nikdy nezanevřel.

Podle lékaře a spisovatele Jiřího

Lamberka, který jako čerstvý emigrant uváděl Matuskův první koncert na Floridě v roce 1976, musel zpěvák od začátku svého pobytu v USA zápasit se zdravotními problémy. „Byl to bojovník, chtěl přežít,“ řekl. V roce 1989 byl jeho stav tak vážný, že v jeho první návrat domů po pádu komunismu lékaři nevěřili. „Už tehdy umíral, Florida mu ale dala dalších dvacet let. Byl to vlastně zázrak, že vůbec poznal Jambek, který patří k rodinným přátelům Matuskových.“

Poslední rozloučení se zesnulým zpěvákem Waldemarem Matuskou se bude konat 18. června na pražském Žofíně. Akce bude mít oficiální část, ve druhé části se s populárními zpěváky bude moci rozloučit i široká veřejnost. Jeho tělo pak bude spaleno a urna s popelem bude uložena na Vyšehradském hřbitově v Praze. Na pohřeb ze Spojených států přiletí Matuskova žena Olga a syn.

Jak na Matusku vzpomínají jeho kolegové:

KARL GOTT (zpěvák):

Jako amatér jsem ještě zpíval v kavárnách Vltava a Alfa. Když jsem slyšel první Waldemarovy nahrávky, které zněly každý den z rádia, tak ne že bych záviděl, ale tiše jsem si říkal: „Kéž bych tak někdy dostal takové původní písničky. A za dva roky po jeho startu v Semaforu mě Jiří Šlitr s Jiřím Suchým opravdu angažovali. To byla garance, že dostanu hit. Což se také stalo a píseň Oči sněhem zaváté mi pomohla ke Slavikovi.“

Věděl jsem, že by nebylo dobré jít v jeho šlépějích, co se týče stylu. Když jsem začal, byla mezi námi zdravá soutěživost, ale nikoliv rivalita. Někteří lidé mysleli, že se nemáme rádi a jenom se předháníme, kdo bude lepší. No ano, ale dělali jsme to každý po svém.

Waldemar byl skutečně skvělý kolega. Oceňoval jsem na něm, jak byl spontánní. Takové to chlápctví, které nebylo macho, ale upřímné a pravdivé. Proto se stal národním miláčkem.

V novinách o nás v 60. letech dokonce psali, že jsme jako Sparta a Slavia. Brali jsme to jako zdravou konkurenci. On byl hrdinným barytonem, kovbojským romantikem ve vysokých botách, co se toulá v dál-

kách a čekají ho návraty domů. Já byl zase ten lyrický tenor. Myslím, že to bylo dobré i pro publikum. Vždycky, když jsme byli v televizi, lidi druhý den hodnotili, kdo z nás byl lepší.

On měl opravdu skvělé řeči. A nikdy se nevytáhal. To spíš já jsem měl občas takové svalnaté poznámky, ale myslím, že pochopil, že je to všechno nadsázka. Když jsme dostávali Slavíka na jevišti v Lucerně a on byl druhý, tak se mi

takhle naklonil přes rameno a povídá: „Podívej se, ty se dřel a jsi první. Já dělám ho... a jsem druhý. A teď mi řekni, kdo z nás je na tom lip?“

Když se točil medailonek k jeho pětasedmdesátinám tak jsem ho viděl naposledy. Byl u toho i Karel Hála. Jich dvou jsem si nesmírně vážil jako kolegů, kamarádů a zpěváků. I proto se ve mně ten smutek prohlubuje. Když jsem se o Waldově smrti dozvěděl, tak to nebyl žádný šok. Nebyl na tom dobře. Ale postupně si uvědomuju, že tu partáci odcházejí. Proto mě to velmi bere. Rozléhá se ve mně vědomí, jak se ta malá hudební rodina, se kterou jsem prožil svůj pěvecký život, ještě víc zmenšuje.

EVA PILAROVÁ (pěvecká partnerka):

Já znala Waldemara od roku 1960, kdy jsme se setkali na půdě divadla Semafor. Tehdy jsme kolem sebe chodili, jen se zdravili, nedělali jsme spolu, ale o to víc jsme poslouchali, jak kdo a co zpívá. A když jsme pak měli možnost nazpívat první duet, tak jsme zjistili, že se úplně stejně nadýchujeme, stejně frázujeme... A vzhledem k tomu, že jsme oba měli rozsah přes tři oktávy, tak se nám spolu velmi dobře dělalo. V tom, že jsme spolu zpívali Lásku nebeskou, řada lidí viděla nějaký vztah, tím jsme si prošli podobně jako Šimonová s Chládkem. Ale můžu vám říct, že i přesto jsme si dodneska vykali.

JIŘÍ SUCHÝ (hudebník a textař):

Když se rozpadl Akord club, hledali jsme univerzálního hudebníka a Jiří Malásek mi řekl o Waldemaru Matuskovi. Angažovali jsme ho a brzy se ukázalo, že je nejen hudebník, ale také nádherný zpěvák. A sice tak, jako do té doby nikdo. Měl osobitý způsob interpretace, byl tak odlišný od všeho, co se do té doby dělo. A tak jsme mu s Jiřím Šlitrem začali psát písničky a on z nich přes noc dělal sláгры. Upoutal nejen nádherným hlasem, ale i tím, jak vypadal. Žádný zpěvák do té doby nenosil vousy. Zapsal se do historie české pop music. Říká se nesmazatelně. A to je, myslím, vystižné.

ZDENĚK SKARLANDT (Matuskův „osobní kytarista“):

Walda měl úžasný dar pohrát si s textem. On když ho odzpíval, tak

mu lidi věřili, že to i prožil. To nikdo jiný neuměl. Hodně jsme se stýkali a flámovali spolu. Padli jsme si do noty. Walda byl prostě parťák a skvělý zpěvák.

HELENA VONDÁČKOVÁ (zpěvačka):

Walda byl první z velkých hvězd, se kterou jsem zpívala duet. Bylo to v roce 1964 na libereckých výstavních trzích a klepala se mi z toho kolena. Pak po maturitě jsem nastoupila do divadla Rokoko, kde jsme společně vystupovali. Byl vždycky galantní, měl obrovské charizma. Nejen na jevišti, ale i v soukromí, a rád bavil společnost. A tohle přenášel i na své okolí. Proto byly, myslím, jeho písničky tak úspěšné. Bylo v nich srdce a živelnost. Tehdy ho nazývali bouřlivákem. Jeho phovous leckoho pobuřoval, ale většina žen po něm úplně šlela. Byl to frajer každým coulem.

OLGA MATUŠKOVÁ pro iDNES:

■ Žil váš muž v Americe spokojený život?

V roce 1986 Waldemar neodešel od lidí, svých fanoušků, ale odešel z komunistického režimu. Cenzura se ho přímo dotýkala. Byla to taková demonstrace toho, že peníze, mercedes a vila nejsou vším. Bylo na něm vidět, jak si při svých koncertech v Americe doslova vychutnával svobodu slova. Čas ukázal, že to téměř všichni pochopili. Dostával krásné dopisy a po třech letech jsme zase vystupovali v Čechách. Vyprodaná představení potvrdila, že na něj fanoušci nezapomněli.

■ Proč jste se rozhodli, že poslední rozloučení bude v Praze?

Floridu měl moc rád. Její čistý mořský vzduch mu prodloužil život o mnoho let. Ale vždycky říkal: Na Floridě uctít bít pohřbenej. Tam hrábnete do země a narazíte na vodu. Byla by mi zima a dostal bych revma. Waldemar a Praha k sobě patří. Jedno z jeho pěveckých ocenění je „zlatý kos z Petřína“. Určitě je to místo, kde se s ním může rozloučit největší počet fanoušků, kteří mu byli věrni víc než padesát let. On je měl opravdu rád. Máme zprávy, že na pohřeb přijdou lidé i ze Spojených států a dalších zemí.

■ Na jakou nejhezčí společnou věc si hned vzpomenete?

S Waldemarem bychom spolu letos na podzim byli 41 let. Prožili jsme tolik nádherných věcí, že nevím, jak vybrat tu nejhezčí. Tak jednu humornou z naší první společné dovolené. Jeli jsme do Jugoslávie. Byla noc, jeli jsme dlouho, hotel nikde, Waldemar viděl velkou louku a řekl, ať zastavíme. Vytláhli jsme z kufříku velkou ovčí deku, zašli kousek dál od silnice a unaveni jsme rychle usnuli. Probudilo nás prudké slunce a horko. Když jsme otevřeli oči, zjistili jsme, že se nacházíme uprostřed obrovského stáda ovcí.

■ Mluvili jste spolu před osudnou sobotou o smrti?

Ne. Mluvili jsme o tom, že se jeho stav lepší a kdy asi půjdeme z nemocnice domů.

■ Stihli jste si všechno říct, nebo dnes litujete, že jste něco nestihla?

Za tu dlouhou dobu, co jsme byli spolu, jsme si tohle řekli určitě hodně. Měli jsme nádherné manželství. Když ale zemřel, měla jsem pocit, že jsem mu třeba neřekla dost důrazně, jak moc pro mě znamená, jak moc ho miluju.

■ Vzpomenete si, čeho váš muž nejvíce ve svém životě litoval?

Toho, že musel z rodné země odejít. Udělal to kvůli mámu Waldíkovi. Teplou klec vyměnil za svobodu. Prohlásil: Máli mít náš syn rudýho bratra, tak ať je to radši indián. Převzato z českého tisku

Waldemar se svou rodinou, manželkou Olgou a synem Waldemarem Jr.

Czechomor

Czechomor, cult World Music band from the Czech Republic, explode on stage with raw vitality. Rooted in Moravian village music, their repertoire reflects the passion and anguish of a region molded by Ottoman raids and Napoleonic battles.

Czechomor also provides an excellent opportunity for fans to trace back Celtic echoes that lie deeply rooted in the cultures of Bohemia and Moravia but which are related to the music of Brittany and Ireland in particular. The band's unique mélange of traditional folk mixed with Ottoman dissonance, Gypsy csárdás, Napoleonic mustering dances and Celtic rhythms have succeeded in winning over young and old alike.

Established in 1988 as the Czech Moravian Music Society the band soon developed into far more than a reservoir of traditional music. Concert made possible by the collaboration of the Consulate General of the Czech Republic in New York and Bohemian Hall and Beer Garden.

29-19 24th Avenue, Astoria, NY 11102
718.274.4925 • fax 718.728.9278

MONDAY, JUNE 22, 2009
7:00 PM

\$10.00 General Admission • \$5.00 B.C.B.S.A. Members

Po českých krajích

Jilové

Devět tun zlata

Dovedete si představit devět tun zlata? Přesně tolik cenného kovu se vytěžilo za celou dobu dolování v bývalém královském zlatohorním městě Jilovém u Prahy. Žlutý kov se tu dobýval ještě v minulém století.

V královském horním městě

„Historie města Jilové sahá až do 13. století, ovšem zakládací listina se nám nedochovala,“ vypráví historička Stanislava Tejčková. „Ve městě mnohokrát hořelo, aspoň jednou v každém století. Takže zakládací listina města vzala za své tímto způsobem.“ Není se tedy co divit, že patronem města je svatý Florian, tradičně i patron hasičů. V Jilovém mají jeho obraz i na historické radnici v horní části náměstí.

Nejstarší písemná zpráva o Jilovém pochází z roku 1326. V nejstarší městské knize Starého Města pražského se k tomu roku uvádí jméno Conradus Stadler z Jilového, který přijal městské právo staroměstské. Kolem roku 1350 povýšil Karel IV. Jilové na královské zlatohorní město. „Otec vlasti“ byl Jilovému vůbec nakloněn. Udělil zdejšímu měšťanům i řadu privilegií. Od té doby Jilové používá na svém městském pečeti erbovní znamení českého krále – dvouocasého lva ve skoku, který má na hrudi písmeno K jako Karolus. Pečetidlo je dnes uloženo v okresním archivu. Je celé ze stříbra a uvádí se, že se jedná o nejstarší pečetidlo uchovávané ve středověkých archívech.

O Rotlevovi a permonících

O událostech těch časů vyprávějí pověsti. Ta nejznámější je o Rotlevovi. Poprvé byla sepsána v 16. století, zpracoval ji i Alois Ji-

Vypráví, že jistý bohatý měšťan z Prahy jménem Rotlev přišel do Jilového, aby zde těžbou zlata své bohatství ještě rozmnožil. Ale nedařilo

se mu. Pověst praví, že tu naopak o veškeré své bohatství přišel. Nakonec jeho rodině zůstal jen zlatem vyšívaný šlojř. Jak se v gotické době říkalo svatebnímu závoji. Jeho ženě se smutného Rotleva zželelo, a tak mu dala i ten šlojř. Měl jej prodat a za určené peníze najmout horníky, zakoupit lůž na svícení, pronajmout důl a učinit poslední pokus, jak najít zlato. I stalo se. Jednou ráno přišel pan Rotlev do dolu a uviděl, jak si na loži pochutnávají myši. Rozzlobil se, hodil po nich železkem, to se zaseklo do skály, skála se odštípla a objevila se zlatá žíla. Tak pan Rotlev opět zbohatl a vrátil se zpět do Prahy.

„Co je na té pověsti pravdy, nikdo neví. Ale jak to bývá, pověsti mívají nějaké historické jádro,“ usmívá se Stanislava Tejčková. Pravdou je, že měšťan Rotlev si v Praze nechal vystavět krásný dům. Ten pak získal Václav IV. a dal v něm zřídit Karlovu kolej, dnešní Karolinum. A tak se traduje, že sídlo pražské univerzity bylo vystavěno za zlato z Jilového.

Ze středověku se v Jilovém dochovaly čtyři stavby. „Místní kostel pochází podle archeologického průzkumu ze třicátých let 13. století. Pozoruhodné je, že má věž umístěnou mezi presbytářem a lodí, což je opravdu výjimečné. Dnes je zasvěcen svatému Vojtěchovi, ale původně to byl kostel svatého Mikuláše, patrona štědrostí,“ říká moje průvodkyně a dodává, že kostel je nejstarší stavbou ve městě. Váží se k němu i jedna zajímavost. Právě v něm natáčel režisér Miloš Forman svého oscarového Amadea. Scény z rodního Mozartova soka Salieriho

vznikaly právě tady.

Ze 14. století pochází i hornický kostelík Božího těla, stojící nedaleko náměstí. Horníci byli velmi zbožní a poverčiví. Než šli do dolu, museli se pomodlit. A tento kostelík stál v blízkosti jejich domků.

Pověřivost horníků dokládá i řada pověstí. Stanislava Tejčková mi vyprávěla tu o permonících: „V dolech měli horníky provázet mužičkové velcí asi jako palec. Byli oblečení jako horníci, měli velké čepice, na nich drahokam nebo kousek zlata. A když se v dole ozval dutý zvuk úderu na dřevo, horníci věřili, že je permoníci varují před blížícím se nebezpečím.“

Vracíme se na náměstí. Věvodí mu radnice. Její hranolovitá věž rovněž pamatuje dobu vlády Karla IV. Tehdy tu ovšem bývala rychta, která patřila jistěmu Mikulášovi z Věže. Dnešní podoba radnice pochází z 18. století. Na její věži napočítáte čtyři hodiny, orientované na všechny čtyři světové strany.

V domě Mince

„Vítám vás v domě Mince, v jedné ze čtyř nejstarších staveb ve městě,“ říká v průjezdu starobylé jednopatrové budovy ředitelka zdejšího muzea Markéta Nešporová. „Možná vám připadá zvláštní, jak naši předkové tento dům pojmenovali. Není to ovšem jen tak pro nic za nic. Až do roku 1420 sídlil právě tady královský zlatohorní úřad. Bylo to tedy místo, odkud se řídila těžba a dolování zlata. Také se tu vybíraly daně pro krále. A traduje se, že tu sídlila i mincovna, i když tento údaj není ověřený. Odtud teda dům Mince. Jistou dobu byl jeho majitelem i alchymista Rudolfa II. magistr Kelly.“

Dnes slouží dům Mince potřebám muzea, které je zaměřeno na těžbu a zpracování zlata. Můžete se tam dozvědět spoustu zajímavostí a také se třeba podívat na věrné modely důlních strojů, například

Královské horní město Jilové

vodního čerpadla. „Tyto modely získávají hlavně naše dětské návštěvníky,“ říká s úsměvem ředitelka Nešporová. „Když se děti zeptáme, k čemu sloužil žentour, často to nevědí. A tak jim vysvětlíme, že žentour byl podobný rumpálu a že to bylo zařízení, s jehož pomocí se vyťahovali z dolu lidé i vytěžený materiál. Jak mohou vidět na našem modelu, lano se vyťahovalo pomocí kruhového zařízení, ve kterém chodil buď dobytek, nebo koně. Na Jilovsku žentourem otáčeli pravděpodobně koně.“

V expozici se nachází také model vodní pumpy. „Velkým problémem zdejších dolů bylo, že je zaplavovala voda. Dokud si lidé neporadili s tím, jak zlikvidovat spodní vodu, byla těžba ukončena tím, že se důl zaplavil. Pak někdo šikovný vymyslel způsob přečerpávání vodní pumpou. Její model můžete vidět v expozici také.“ Trochu sice užije, ale když si ho vyzkoušíte, pochopíte, jak vodní pumpy přečerpávaly vodu z jednoho patra do druhého, až se jí podařilo dostat z dolu ven. Stejný problém byl s nedostatkem vzduchu, a tak dalším zajímavým exponátem jilovského muzea je model ventilátoru, který doly zavzdušňoval.

Součástí expozice je také průřez historií důlního osvětlení od středověku až téměř po současnost. „Žkuste si představit,“ vysvětluje průvodkyně, „že do dolu si horník nese jako základní nářadí železko a mlátek, to jsou ona dvě kladivka zkřížená v hornickém znaku. A v díře, kde není vůbec vidět, si musí nějak posvítit.“ Koukám na útěrné kahančky, ale i na železko a mlátek a zdá se mi neuvěřitelné, že s tímto nářadím lidé zlato nejen našli, ale také vytěžili a následně zpracovali. Vsaň Markéta Nešporová říká: „Vždycky našim návštěvníkům doporučuji, než skončí prohlídku, aby zavřeli oči a představili si úplnou tmu, ve které blikotá jen velmi slabé světélko kahančky. V tom malinkém světélku se náhle něco zablýskne – a je to zlato...“

Zlato se na Jilovsku nalézalo v křemenných žilách, takže někdy mohlo být viditelné i pouhým okem. „A tak horníci vytěžili křemennou žílu – asi moc nezkoumali, jak moc je zlatá – a horninu vytáhli na povrch. Poté následovala cesta k rudnému mlýnu, kde se materiál mlet. Nakonec došlo na rýžování na rýžovacích splavech. Teprve potom se objevil cenný kov.“

Devět tun, 500 dolů

Zlato se v okolí Jilového těžilo až do roku 1968. Ovšem doba největší slávy zdejších dolů spadá do středověku. „Stará horní kniha udává, že se tu ve 14. století zhruba během čtrvrtstoletí vytěžilo na pět set kilogramů zlata, což je neuvěřitelné čís-

lo,“ říká průvodkyně po muzeu. A kolik zlata se tu vytěžilo celkem? ptám se. „To je číslo ještě neuvěřitelnější. Když jsme to v muzeu počítali, odhadli jsme to množství na devět tun. Za minulé století nemusíme již nic odhadovat, máme přesný údaj – do roku 1968 se zde vytěžilo ještě celých 1133 kilo zlata.“

A kolik vlastně bývalo v okolí Jilového dolů? „Říká se, že v době největší zlaté horečky ve 14. století to mohlo být až pět set dolů,“ odpovídá paní ředitelka. „Ale nemyslete si, že to bylo pět stovek skutečných štol. Byly to často jen všílajaké pinky, tedy prohlubně, kde se těžilo jen pár metrů do hloubky. Odevšad se kouřilo, neboť při těžbě se používalo takzvané sázení ohně, kdy se horníci snažili narušit kámen tím, že ve štolách rozdělávali pořádné hranice. Tomu nakonec padly za oběť veškeré lesy v okolí.“

Zdá se, že pohled na Jilové byl tehdy úplně jiný než dnes. Těžko si představit, když se díváte na toto poklidné městečko, že tu bylo pět set dolů.

Mimochodem, zvláštní prohlubně, ony bývalé pinky, můžete v okolí města najít dodnes. Stačí, když si vyšlápnete po naučné stezce Jilovské zlaté doly, která vás provede Jilovým a jeho okolím právě po stopách zdejší důlní činnosti. I z jara je to pěkná procházka. Navíc okolí městečka vylepšuje místní okrašlovací spolek, a tak stojí za to jít i po další trase s názvem Jilovské vyhlídky.

Tak hezký výlet!

VÁCLAV ŽNOLÍK, Po Česku

WELCOME CARE

Licensed Home Care Agency

7206 Bay Parkway, Brooklyn, NY 11204

tel. 718.232.4850 • fax 718.232.4890

Nejlepší agentura v New Yorku nabízí možnost zaměstnání v oboru domácí služby jako domácí zdravotní péče, osobní péče, společník pro potřebné osoby, live-ins, na částečný nebo plný pracovní úvazek

Naše firma je jako jedna velká rodina, my se postaráme o naše zaměstnance:

- Vzdělání zdarma
- Zdravotní/zubní pojištění
- Prémie
- Placené svátky
- Dovolena
- Okamžité pracovní umístění
- Další výhody

Musíte znát základy ruského jazyka

Češi v zahraničí

ČESKÝ SKLÁŘ,
KTERÝ DĚLAL
OCHRANKU
PRO AGENTA 007

Na jedné straně sklář, který po léta trpělivě opravuje vitráže na gotických katedrálách v Irsku. A na druhé bodyguard, který střeží herce Pierce Brosnana, tedy filmového Agentu 007 Jamese Bonda. Těžko si představit větší protiklad. A přeci obojím ještě nedávno byl liberecký rodák Jan Huňát.

■ A jaká byla jeho cesta do Irska?

Po škole, když jsem skončil na Střední uměleckoprůmyslové škole v Železném Brodě, jsem šel na rok do Moseru. Tam jsem pracoval jako asistent mistra na brusárně. Pak jsem šel na vojnu a hned po vojně jsem si uvědomil, že potřebuji získat zkušenosti, které se u nás získat nedají.

■ V kterém to bylo roce?

To bylo v roce 1999. Nejdřív jsem odcestoval do Skotska. Tam jsem pracoval jako každý začátečník, bez jazykové vybavenosti, jako dělník na polích. To mi vydrželo šesti měsíců. A po získání nějaké té zkušenosti s anglickým jazykem jsem se rozhodl, že bych mohl jít do Irska a začít tam pracovat v oboru, který mi je blízký.

■ To už jste měl nějaké kontakty? Věděl jste, kam přesně zamířít?

Ne, žádné kontakty nebyly. V podstatě jsem přijel do Galwaye, nešel jsem do hlavního města Dublinu. V Galwayi jsem si koupil noviny a tam jsem našel inzerát, že jedna maličká firmička hledá skláře na výrobu vitráží. Tak jsem se ozval na inzerát a během měsíce jsem už dělal ve firmě.

■ V té době už jste měl s vitrážemi nějakou zkušenost?

Hrozně malou zkušenost ze školy. Tam je ale výhoda, že v Irsku nejsou žádné sklářské školy, takže ti lidé se ani v podstatě nemají kde vitráže naučit. Nemají zkušenosti

ani s broušením, malováním, leptáním nebo rytím skla, takže jsem měl před nimi náskok. Takže v podstatě bylo jednoduché získat dobrou práci.

■ Čili vy jste tam v tu chvíli přišel jako odborník...

Dá se říct, že jako odborník. Spíš ale na foukání skla a broušení, než na ty vitráže.

■ K jaké práci jste se tam postupem doby dostal?

Začali jsme nejdřív u malých katedrál. Dělal jsem třeba galwayskou katedrálu.

■ To jsou gotické katedrály, kde jste pracoval?

Jsou gotické, jsou i barokní. Tam se to ale rozděluje, jestli to jsou katolické kostely nebo protestantské. U katolických kostelů nebyl problém, protože ty mají víc peněz, jsou bohatší. Vždycky měly hodně bohaté patrony. Když to ale byly ty protestantské, oni říkají Church of Ireland, tak tam už byly menší dotace. A tam jsme vždycky dělali menší práce jako opravování a čištění skel, lepení. Přímou v kostelech, že jsme nemuseli vytahovat ty vitráže ven z kostelů.

■ Znamená to, že jste měli hodně práce?

Hodně práce, hodně kostelů. Tam je výhoda, že Irsko má tvrdší podnebí, hodně tam prší a jsou tam výkyvy v počasí, takže ty vitráže dostávají v podstatě hodně zabrat. Všelijak se bortí... Je tam i vanda-

lismus tnezi katolíky a protestanty, sem tam nějaká ta láhev hosená do okna. Tak je na kostelech pořád co opravovat."

■ Spočítáte, kolik takových katedrál jste pomáhal opravit?

Bylo jich okolo třiceti.

■ Kde všude?

Hodně jich bylo okolo Dublinu, přímo v Dublinu, v Galwayi, pak dále v Corku, nahoře v Severním Irsku...

■ To už jste, předpokládám, nepracoval v té malé firmičce? Nebo ano?

Stále v té malé firmičce. Z té malé firmičky se nakonec stala největší firma v Irsku na vitráže.

Liberecký sklář Jan Huňát

■ Díky vám, dá se říct...

Je to pravda, v podstatě jsem vedl tu dílnu. Což bylo nádherné, protože v začátcích jsem ještě neměl takovou skvělou angličtinu. Takže se mi všichni smáli, že vedu dílnu a přitom neumím pořádně ani mluvit. Ale jak se říká, děláte umění, děláte řemeslo, takže nemusíte mluvit pusou, hlavně že ruce mluví za vás.

■ Byla to vždycky ta detailní restaurátorská práce, nebo jste měl možnost se někdy i trochu víc rozmáchnout a udělat to po svém?

Většinou to byla titěrná restaurátorská práce, hodně malování, lepení, opravování. Ale taky byly kostely, kde už ti farní říkali: dobře, uděláme něco modernějšího, což bylo krásné. A většinou to spadlo pod architektu, takže architekti přišli a zadali nám nějaký kostel. Vždycky se musel udělat nejdřív návrh. Našimi konkurenty byly anglické restaurátorské dílny, tak jim taky posílali zakázku, a kdo udělal lepší design za lepší cenu, ten vyhrál. Takže jsme dělali i pár kostelů s novým designem.

■ Kolik let jste tam takhle pracoval?

Pět let.

■ A pak jste rovnou namířil do Austrálie?

Pak jsem namířil do Austrálie a tam jsem pokračoval ve vitrážích.

■ Věnoval jste se i něčemu jinému než vitrážím?

V Irsku ano. Když jsem byl na vojně, byl jsem u průzkumných jednotek a naučil jsem se dobře bojová umění. V Irsku jsem si otevřel malou školu na bojová umění a pak jsem se dostal k bodyguardům. Měl jsem tu cestu dělat bodyguarda Pierce Brosnanovi na jeho svatbě. Takže jsem dělal bodyguarda Agentu 007.

■ To zní skoro neuvěřitelně, taková kombinace titěrné sklářské práce a bodyguard! Mne ale spíš zajímalo, jestli jste se dostal i k jinému sklářskému řemeslu, k foukání skla nebo něčemu takovému?

K foukání skla ani ne, protože tam je hrozně málo sklářů. Největší sklárna je ve Waterfordu, a to je něco jako náš Crystalex. Tam ani nešlo dělat nějaké nové designy a zkoušet novou tvorbu. Takže jsem se věnoval brusičství. V dílně jsme měli i malé kotouče na broušení, tak jsem si dělal i nějaké plastůky. Měl jsem pár vernisáží v Galwayi. Bylo to ale takové pomalé, protože v Irsku nemá sklo tradici, takže lidi pořádně nevědí, co si o tom myslet. Mají spíš radši bronz nebo dřevo.

■ Nicméně oceňovali vaši práci. Určitě. Měli jsme kolikrát i večere s kardinálem.

■ A jak to bylo v Austrálii? Kde jste jste tam pracoval?

V Austrálii jsem začal v Sydney a v podstatě všechny své aktivity jsem provozoval ze Sydney. Ale hlavně jsme tam opravovali šest měsíců katedrálu Saint Mary's v Hyde Parku v Sydney.

■ Jak dlouho jste byl v Austrálii? Jenom rok.

■ Předpokládám, že v Irsku i v Austrálii jste se potkal s řadou Čechů. Je to tak?

Samozřejmě. Hlavně v Austrálii, tam jsou i české hospody. V Irsku také, ale tam je to teď takové smutné. Je tam hodně přistěhovalců z Polska a kazi to i dobré české jméno, protože všichni nás tam v podstatě berou za Poláky. Poláci tam pracují za hrozně málo peněz, klidně i za tři eura na hodinu. A to kazi trh práce. Irové začali mít problémy ještě před krizí, tak se už na nás špatně dívali. Tak ti Češi v podstatě

už ani nechťejí pořádat nějaké akce nějaké party, protože už jsme tam nebyli tak vítáni.

■ A co v Austrálii?

Tam jsme samozřejmě měli dobré jméno. Tam to bylo vynikající! Skvělé hospody, akce, koncerty.

■ Co vás potom přivedlo zpátky? Řekla bych, že jste si nastartoval úspěšnou zahraniční kariéru...

Jak se říká, domov je jenom jeden. A mně je už třicet let, tak člověk se chce taky usadit.

■ Takže jste si tu otevřel vlastní sklárnu?

V podstatě malou dílničku. Spolupracujeme s otcem, už se ale ne-soustředím na vitráže, protože když chcete v České republice dělat restaurátorské práce, tak na to musíte mít vysokou školu. A nikoho nezajímá, že člověk dělal několik katedrál ve třech různých zemích. Já bych tady v podstatě nedostal ani zakázku, takže se ani nemůžu věnovat vitrážím. Spíš kombinuji nové technologie a vymýšlím nové věci.

■ Chystáte se, že se zase časem někde vypravíte?

Chtěl bych se podívat zpátky do Austrálie. Taky bych se chtěl podívat do Jižní Afriky, protože jsem měl kolegu, se kterým jsem dělal ve firmě v Galwayi, a on teď bude opravovat nějaké kostely v Johannesburgu. Takže bych se za ním podíval a udělal bychom nějaký kostel.

■ To je hezké říct: podívám se do světa a udělám si nějaký kostel. Děkuji.

MILENA ŠTRÁFELDOVÁ, České radio

Bohemia Historical Society Museum Dedication

The visitors of museum were welcomed by the ladies in Czech costumes.

On April 23, 2009 about 200 people from Bohemia, Long Island, Connecticut, New Jersey, came to celebrate the Dedication of the Bohemia Historical Society Museum, located on Locust Ave in Bohemia, Long Island, New York.

The President of the Society, Judy Pednault, in her speech welcomed all guests and made a very interesting presentation.

In 1855 the village Bohemia was settled on Long Island by three families of Joseph Koula, John Vavra and John Kratochvil. In 1869 the first school was built in Bohemia. It cost \$600. In 1855 the Catholic Church St. John Nepomucene was established.

In 1892 St. Luke Episcopal Church was established. At the Union Cemetery is a statue of John Hus, the only one in USA.

In 1883 there were 205 people living in the village.

Today, Bohemia is a charming village of different nationalities. The Bohemia Historical Society members are preserving the Czech history. The museum has many very interesting artifacts. There is a "living room"

and "bedroom" with donations of the antique furniture, stove, village pictures, Czech dolls, Czech glass, Czech porcelain set with hand painted scenes from the famous opera "Prodána nevěsta", old handtools, etc.

Part of the museum is dedicated to the history of the Bohemia Fire Department. For the children there is a Bohemia history coloring book, now prepared by the students of Oakdale - Bohemia Middle School.

The oldest citizen of Bohemia, Mrs. Rose Emer, will be 100 years old in May and she is on the Board of the Society.

The Historical Society is working with the Connetquot School District to give their students the historical knowledge about the Bohemia's Czech heritage.

There is a new web site: www.bohemiahistoricalsocietyny.org

The Museum was dedicated to Bohemia, its residents, and to all those who worked so hard to make this dream come true.

The museum will be open to public in July and August, every 2nd and 4th Sunday from 2-4pm.

Gotická katedrála v írském Galwayi, na jejíž opravě se Jan Huňát podílel.

BOHEMIAN HALL &
BEER GARDEN

is excited to announce that we are now accepting resumes for all positions for the Summer Season 2009. Full time and part time positions available for host/hostess, servers, bussers and kitchen help. Experience preferred in hospitality industry.

Apply in person only at 29-19 24th Avenue, Astoria, NY between 2:00 pm - 5:00 pm, Tuesday-Thursday

The Bohemian Hall & Beer Garden is a wonderful opportunity to make money, meet great people, join the best team and have fun while you are working!

Jak je na tom naše demokracie po 20 letech?

JIRI PEHE

V tomto roce, kdy uplyne dvacet let od pádu komunismu, se koná, a ještě konat bude, celá řada symposií a konferencí, které hodnotí stav demokracie, právního státu, tržního hospodářství a občanské společnosti v zemích, které od Západu kdysi oddělovala železná opona. Téma, které se jeví v těchto hodnoceních stále více jako ústřední, je poměrně propasný rozdíl mezi dosaženým stavem demokracie coby politickoústavního systému, a demokracie coby, řekneme-li to poněkud nadneseně, stavu individuální i společenské mysli.

V politologické hantýřce bychom řekli, že jde o šíř mezi institucemi a kulturou. Zatímco vytvoření fungující institucionální demokracie byl úkol pro jednu generaci, přijetí demokracie coby stavu mysli je běh na delší trať.

Masaryk říkal, že to trvá dvě generace, tedy zhruba čtyřicet až padesát let, někteří současní politologové argumentují, že rychlost, s níž se podaří vytvořit skutečnou demokratickou kulturu, odvisí od charakteru režimu, který demokracii zřídí předcházet, jakož i od délky jeho trvání. Jiní upozorňují na tradice občanské angažovanosti, tedy na stav občanské společnosti.

Ať tak či onak, je dnes zřejmé, že se během prvních dvaceti let od pádu komunismu podařilo vcelku úspěšně vytvořit systém institucionální demokracie. Velkou zásluhu na tom přitom mají mezinárodní organizace, v nichž se od 2. světové války sdružují západní demokracie. Ty svým know-how, jakož i pobídkami a nabídkou členství při splnění potřebných kritérií tento proces notně akcelerovaly. V tom se naše současná situace značně liší například od situace, v níž bylo Československo před 2. světovou válkou, kdy se ve střední Evropě snažilo udržet demokracii jako ostrov v moři autoritářských režimů.

Na druhé straně je možné argumentovat (a na mezinárodních konferencích lze tyto argumenty skutečně slyšet), že právě historicky bezprecedentně rychlá modernizace institucí, již bylo dosaženo zejména s pomocí Evropské unie a Severoatlantické aliance, vlastně paradoxně prohloubila rozdíl mezi dosaženou úrovní institucionální demokracie a demokracií jako jistou kulturou chování.

Zatímco totiž modernizaci institucí lze provádět takřka jak shora, zažité šablony lidského chování nelze rychle změnit ani zákony, ani vládními rozhodnutími, ani přijatými normami Evropské unie. My jsme požadované právní a další standardy v době přistupování k Unii velmi rychle ve snaze stát se členem Unie přijali, jenže skutečná demokratická kultura se etablovala mnohem pomaleji.

Masaryk už kdysi popsal tento stav jako „demokracie bez demokracií“. Většina lidí sice přijala pravidla demokratického systému i jeho jazyk a rituály, které je legitimizují coby demokracii. Podívali se ale hlouběji, zjistíme, že s autentickými způsoby chování, které patří k demokratické kultuře, jako je tolerance pro názory jiných, hledání konstruktivních kompromisů skrze dialog, či respekt pro menšiny, to už tak slavně není.

Tento deficit se projevuje na nejrozličnějších úrovních. Vidíme ho v současnosti například i v chování prezidenta, který odmítá ratifikovat některé mezinárodní smlouvy, ačkoliv sjednáním těchto smluv podle ústavy teoreticky sám pověřil vládu. Předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský nedávno argumentoval, že z ducha ústavy jasně vyplývá, že tam, kde ústava nestanoví žádnou lhůtu, má se zato, že prezident má jednat bez otálení. Když tedy například ústava nestanoví, dokdy má prezident podepsat mezinárodní smlouvu schválenou parlamentem, měl by ji podepsat co nejdříve.

Prezident Gašparovič zložil sľub

Prezident SR Ivan Gašparovič (druhý zľava) sa 15. júna počas slávnostnej schôdze Národnej rady SR zložením sľubu do rúk predsedníčky Ústavného súdu SR Ivety Macejkovej opätovne ujal postu hlavy štátu. Vstúpil do svojho druhého a zároveň posledného päťročného funkčného obdobia tak, ako rozhodli občania v prezidentských voľbách. Inaugurácia sa konala v historickej budove Slovenského národného divadla, prítomní boli ústavní činitelia, diplomati, cirkevní hodnostári a pozvaní hostia. Na inauguračnú schôdzu neprišiel Vladimír Mečiar s poslaneckým klubom HZDS, chýbali aj poslanci, ktorí opustili SMK a založili stranu Most. Na slávnosti neboli pozvaní žiadni prezidenti zo zahraničia.

<http://www.aktuality.sk/fotogaleria/138543/prezident-gasparovic-zlozil-sľub/5/>

Tento spor ukazuje, jak neusazené jsou nejrůznější demokratické a ústavní zvyklosti. Vyjevuje, že pro fungování demokracie nestačí mít jen zákony, včetně ústavního rámce, ani nejrůznější demokratické instituce, ale důležitý je také respekt k určitým nepsaným pravidlům.

Dobrym příkladem je chování lidí v anonymitě. Právě když člověk jedná anonymně, ukazuje se, zda zákony a normy společenského chování chápe primárně jako něco, co je mu vnuceno zvenku systémem, co dodržuje jen tehdy, když je takřka viditelný, nebo jako něco, co internalizoval, s čím je vnitřně ztotožněn, a proto taková pravidla dodržuje, i když mu nehrozí bezprostřední potíže.

V českém prostředí se opakovaně setkáváme s tím, že v situacích, kde jsou lidé víceméně anonymní – například při řízení automobilu, v internetových diskusích, při volání do různých diskusních pořadů v rozhlasu i televizi – panuje značná míra neúcty k pravidlům i značná dávka neslušnosti.

Ve srovnání s první republikou máme štěstí přinejménším v tom, že zatím poměrně nízká demokratická kultura zásadním způsobem neohrožuje demokratický systém, protože jsme na rozdíl od let 1918 až 1938 součástí pevného nadnárodního rámce, který aktivně demokracii i její instituce podporuje.

I proto lze 20 let po pádu komunismu být, pokud jde o budoucnost demokracie, optimistický. Že se tentokrát dočkáme oněch zhruba 40 let, které kdysi Masaryk žádal pro pevné zakotvení demokracie u nás. *ČRo 6*

www.pehe.cz

Súdne prietahy sú problém

Prietahy v súdnych konaniach sú stále terčom sťažností občanov. Úrad verejného ochrancu práv SR evidoval od marca 2008 do konca februára tohto roku 104 preukázaných prípadov, čo predstavovalo takmer polovicu zo všetkých zaznamenaných porušení základných práv a slobôd. Objavil i prípad, keď sa dedič nedočkal právoplatného rozhodnutia takmer 30 rokov.

V. Klaus jmenoval nové soudce

České soudnictví se dočká dalších posil. Prezident Václav Klaus jmenoval 39 soudců a soudkyň. Na Pražském hrade noví soudci složili slavnostní přísahu. Byl mezi nimi také náměstek ministra spravedlnosti Vladimír Král, který bude působit na Vrchním soudu v Praze.

Prezident Václav Klaus uvedl, že podle úřednické vlády je situace v justici neklidná, proto bude úkolem i nových soudců přispět k jejímu zlepšení.

ČESKÝ PRÁVNÍK

Jakékoliv právní problémy v amerických státních a federálních úřadech a soudech kdekoliv, včetně občanství, imigrace a legalizování. Advokátní pomoc v ČR a SR.

V. PECHOTA, Jr. Esq.

225 West 34th Street
18th Floor, Suite 1800
New York, NY 10122

(212) 268-4969

Rozumíme česky i slovensky

Z policajného zápisníka

Polícia objasnila prípady zneužívania eurofondov

Protikorupčná polícia odhalila minulý rok 20 prípadov zneužívania eurofondov. Objasniť sa im podarilo 12 skutkov, výška zadokumentovanej škody sa vyšplhala na takmer 2,347,000 eur. Obvinili 21 osôb, najviac vo veku 31 až 40 rokov. Tretné činnosti sa najčastejšie dopúšťali funkcionári v občianskych združeniach a obchodných spoločnostiach. Páchatelia sa k peniazom dostali hlavne s falošnými, fiktívnymi, či neúplnými dokladmi, prípadne získané peniaze použili na iný účel ako boli určené. Išlo hlavne o finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, vyplýva z výročnej správy Úradu boja proti korupcii.

Vo väčšine prípadov sa špekulanti s eurofondami dopúšťali aj ďalších prešlapov. Išlo o subvenčné podvody, čiže páchatelia pri získavaní štátnych dotácií či príspevkov z verejných zdrojov predložili falošné doklady.

Za zabitie kosou päť rokov

Na päť rokov väzenia v najmiernejšom režime odsúdil súd Františka H. (48) z Nižnej Myšle za to, že kosou zabil suseda. Uloženie mimoriadne zníženého trestu pre zmenšenú pričítanosť páchateľa potvrdila hovorkyňa košických súdov Marcela Gálová. Súd obžalovanému uložil aj ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Rozsudok ešte nie je právoplatný.

František H. v auguste 2008 v obci Nižná Myšľa po slovnej hádke začal do suseda Bartolomeja R. sekať kosou a spôsobil mu osem bodno-rezných rán na stehne, chrbte, drieku a lakti. Na následky týchto zranení sused na mieste zomrel. *(sita)*

Policajti dobili tinedžera

Dvaja žilinskí mestskí policajti čelili obvineniam zo zneužívania právomoci verejného činiteľa. Obvinení policajti v uplynulých dňoch počas služby napadli sedemnásiročného žilňana. Najprv jeden z policajtov mladíka udrel dverami služobného vozidla, následne ho obaja napadli. Sošli ho na kapotu auta, udreli ho do hlavy, podkopli ho a keď spa-

dol na zem, ešte ho dokopali.

(sita)

Vstudni našli zavraždenú ženu

Mŕtvu ženu našli bratislavskí chalupári v studni svojej novej chalupy na myjavských kopaničiach v katastri obce Krajné. Tek tam podľa polície bolo asi dva roky. Chalupári ho objavili keď chceli studňu vyčistiť. Telo museli s hĺbokej a úzkej studne vytiahnuť hasiči. Nakoniec sa telo podarilo vytiahnuť tak, že do studne nalial vodu a mŕtvu vyplavilo. Bezprostrednú príčinu smrti určí až pitva. Polícia prípad vyšetruje ako vraždu. *(sita)*

Polícia neochránila ženu

Nebezpečného manžela údajne na políciu, tak ju zabil. V rómskej osade v obci Seňa neďaleko Košíc pichol nožom 50-ročný Karol Potá svojho o tri roky staršieho manželku Martu. Zraneniam na mieste podľahla. Potá sa pritom len dávno vrátil z výkonu trestu pre inú vraždu, pri ktorej tiež použil nož. Polícia ho nedávno pre vyhružky v rodine vyšetrovala. Smrti manželky však nezabránila.

Priľužní potvrdili, že medzi manželmi nebolo všetko v poriadku. Marta podala na Karola trestné oznámenie. Keď si vypil, všetci sa ho báli. Aj v čase vraždy bol vrah opitý. Po prvý raz vraždil v roku 2000 pred miestnym bistrom. Vtedy bol jeho obeťou dôchodca, s ktorým sa pohádala. Na slobodu sa dostal pred pár mesiacmi na jeseň 2008. Za vraždu hrozí obvinenému trest dvadsaťpäť rokov alebo až doživotie. *(Pravda)*

Polícia zadržala úradníka SPF pri preberaní úplatku

Polícia zadržala v Trnave pri preberaní úplatku 32-ročného úradníka Slovenského pozemkového fondu (SPF). Referent na SPF si údajne vytýpoval poľovnícke združenie, potom zavolať jeho tajomníka a žiadať od neho úplatok. „Žiadal dve tisíce až tritisíce eur (60,252 až 90,378 Sk) za bezproblémové vybavenie žiadosti,“ povedal šéf Úradu boja proti korupcii Tibor Gašpar. Podľa Markízy neskôr zľavil úplatok na 400 eur (viac ako 12,050 Sk).

SPF spravuje poľnohospodársku a časť lesnej pôdy vo vlastníctve štátu, nakladá aj s pozemkami neznámych vlastníkov. *(ČTK)*

Ve světě je ve vězení 689 Čechů

Česká diplomacie eviduje po světě k prosinci 2008 celkem 689 Čechů ve vazbě a ve vězení. Z toho je zadrženo 75 českých občanů za drogové delikty.

V roce 2007 evidoval úřad více než 1000 českých občanů v zahraničních věznicích. Nejvíce Čechů, celkem 156, je v rakouských věznicích. Následuje Španělsko s 91 Čechy za mřížemi a Německo se 77. V USA je to 75 lidí.

Letos navíc registruje ministerstvo zahraničí dalších 22 nových případů pašování drog občany ČR. Například na Slovensku letos přibýly čtyři případy, po dvou pak v Ekvádoru a v Peru.

Počet Čechů, které ve světě zadrželi policie nebo jsou vězní, v posledních letech stoupal. Zatímco v roce 2005 to bylo 869 lidí, o rok později 999 a v roce 2007 už 1093 Čechů. Tato čísla však vypovídají jen o počtu zadržených či vězně-

ných, které eviduje česká ministerstvo zahraničí. Statistika tak může být mnohem vyšší, protože ne o všech případech se česká konzulové dozvědí. Podle odhadu ministerstva z roku 2004 může být skutečný počet i více než pětikrát vyšší.

Počet Čechů, kteří při cestách do zahraničí zahynuli, loni poklesl. V roce 2008 se cestovní smrtí osudným pro 432 lidí, což je o 62 méně než předloni. Ministerstvo zahraničí dále uvedlo, že loni evidovalo o roku 2004 nejnížší počet dopravních nehod v zahraničí s účastí českých řidičů. Zatímco v před pěti lety bylo 530 Čechů, loni to bylo o 15 méně. Přibýlo naopak hospitalizovaných Čechů, loni v nemocnici podle statistik skončilo 422 lidí. Od roku 2004, kdy to bylo 236, je toto číslo nejvyšší. Ministerstvo údajně jevílo před začátkem hlavní turistické sezony.

Zo slovenských regiónov

Českých turistov menej

Aktuálna ponuka jednej z najnižších cien, za ktorú sa môžu českí turisti ubytovať v najobľúbenejšej oblasti Slovenska, v Tatrách, je 12 eur, teda zhruba 320 Kč. Prevažná väčšina ponúk penziónov a hotelov v tomto regióne však prekračuje hranicu 20 eur a šplhá sa skôr k 30 a viac eurám. Výsledkom je pokles záujmu, a nielen Čechov, o dovolenku na Slovensku, uviedli české hospodárske noviny E15. „Prepad v turistickom priemysle je skutočne katastrofálny,“ uviedol pre E15 Bohuš Palovič, manažér cestovnej kancelárie CK Liptour, ktorá je jedným z najväčších v oblasti Liptova, teda aj vo Vysokých a Nízkych Tatrách. Palovič odhaduje, že počet českých turistov, ktorí strávia tento rok letnú a zimnú dovolenku v oblasti Liptova, klesne o viac ako 50%.

Rebríček najlepších kúpeľov vyhralo Brusno

BRUSNO. V rebríčku 27 zmluvných kúpeľov, ktorý zostavila poisťovňa Dôvera na základe prieskumu spokojnosti pacientov a úrovne kúpeľných služieb pre pacientov, získali najlepšie hodnotenie Brusno, Číž a Bardejov.

Paleontológovia našli mamuta

RATNOVICE. Mamutí kel, zub, lebku a zvyšky kosti sa poda-

rilo odкрыť paleontológom v katastri Ratnovíc v Piešťanskom okrese. Miesto sa nachádza neďaleko sídla z doby kamennej. To či nálež súvisí s pravekými lovcami archeológovia nepotvrdili, ani nevyvrátili. V súčasnosti ho konzervujú odborníci.

Vyrúbal biele agáty

MORAVSKÉ LIESKOVÉ. Vyšet-rovateľ začal 11. júna trestné stíhanie voči neznámemu pachateľovi, ktorý v lokalite Suché Jarky v katastri obce Moravské Lieskové vyrúbal 45 stromov agáta bieleho. Hodnotu vyrúbaných agátov odhadli na viac ako 27 000 eur (813,402 Sk). Za zločin porušovania ochrany rastlín a živočíchov mu hrozí 8 rokov väzenia. (sta)

Standardy kvality kúpalísk

Celkovo 35 z 38 slovenských prírodných kúpalísk (92,1 percenta) spĺňalo v minulom roku aspoň minimálne štandardy Európskej únie pre kvalitu vody. Vyplýva to z pravidelnej výročnej správy o kvalite vody na kúpanie, ktorú zverejnila Európska komisia pred začatím tohtoročnej kúpacej sezóny.

Najlepšie hodnotenie dostali:

Velký Draždiak v Bratislave, Ivanka pri Dunaji, Šulianske jazero, Vojčianske jazero, Zelená voda, Velké Richnavské jazero, Ružiná - pri obci Divín, Teplý vrch - Pláž Ormel, Teplý vrch - Drienok, Dol-

nohodrušské jazero, Delia, Veľká Domaša - Tišava, Veľká Domaša - Holíčkovce, Veľká Domaša - Polány, Veľká Domaša - Dobrá pláž, Veľká Domaša - Nová Keľča - polostrov, Ružín, Zemplínska šírava - Kamenec, Zemplínska šírava - Palkov, Zemplínska šírava - Biela hora. Zákaz platí pre tri prírodné kúpaliská Šurany - Tona, Zelená voda - Kurinec a Veľké Kolpašské jazero.

Nechcú zlato, ale urán

Kanadská spoločnosť Tournigan sa vzdala projektu ťažby zlata v Kremnici, povolenie na prieskumné územie predala anglickej spoločnosti Ortac Resources plc of London. „Predstavitelia firmy Tournigan v tlačovej správe publikovanej v Kanade 8. júna deklarovali, že v SR sa chcú plus orientovať len na projekty ťažby uránu,“ uviedol riaditeľ organizácie Greenpeace Slovensko Juraj Rizman. Podľa neho však o anglickej spoločnosti, ktorá povolenie kúpila, nevedeli získať informácie a nenašli ani jej funkčnú webovú stránku. Ako dodal Rizman, Ortac Resources tak asi nepatria k veľkým hráčom medzi ťažobnými spoločnosťami.

V rebríčku schopnosti konkurovať SR klesla

Slovenská republika si v konkurencieschopnosti oproti iným krajinám v tomto roku pohoršila. Podľa Svetovej ročenky konkurencieschopnosti v roku 2009, ktorú vypracoval švajčiarsky Inštitút pre rozvoj manažmentu v spolupráci so slovenskou Nadáciou F. A. Hayeka a ďalšími 54 organizáciami z celého sveta, totiž Slovensko v rebríčku konkurencieschopnosti oproti vlaňajšku pokleslo o tri miesta na 33. priečku z 57 hodnotených krajín.

Najväčšími slabšími Slovenska sú podľa štúdie vysoká miera nezamestnanosti, klesajúca kvalita riadenia verejných financií, slabé rozvinuté kapitálový trh či náklady na telekomunikácie a elektrickú energiu.

Povodeň na Záhorí si vyžiadala prvú obeť

Na silné privalové dažde doplnil životom 68-ročný obyvateľ miestnej časti obce Prietrž pri Senici Horný Deberník. Muž v sobotu 6. júna večer vyšiel na dvor svojho domu a pravdepodobne chcel otvoriť bránu. Privalová voda ho však podľa policajného vyšetrovania pravdepodobne strhla. Našli ho až o dve hodiny neskôr pri ďalšom objekte vo vzdialenosti 200 metrov. Nejavil už známky života. Silné krupobitie prekvapilo aj Myjavu so Senicou. Veľa ulíc a domov bolo zaliatych vodou a bahnom.

Festival Odkaz soá, Praha

Dokument „Ilasy děu“ Zuzany Justmanovej pojednávajúci o trestoch, ktorí prežili pobyt v koncentračných táboroch, ktorý získal radu ocenení vrátane Ceny Emmy za najlepší historický snímok, sa bude premietať v nedelю 28. června v 16:30 na festivalu „Odkaz soá“, ktorý probieha v pražskom kině Světozor ve dnech 22.-28. června 2009.

Festival sa koná ako doprovodná akcia medzinárodnej konferencie „Holocaust Era Assets“ organizovanej Úradom vlády ČR a Nadaciou Forum 2000 pod záštitou Václava Havla. Infor.: www.holocusteraassets.eu.

Ze zápisníku

✓ JAK ZEMŘEL BEDŘICH SMETANA?

I 125 let po smrti hudebního skladatele Bedřicha Smetany se odborníci nemohou shodnout na příčině jeho úmrtí. Celá uplynulá léta jedni tvrdí, že na sklonku života trpěl progresivní paralýzou, druzí se přiklání k příklánějí k tomu, že trpěl demencí. Vzhledem k nedostupnosti důkazů se diagnózu pravděpodobně již nepodaří určit, řekl přednosta Psychiatrické kliniky První lékařské fakulty UK Jiří Raboch. Právě na této klinice v Praze Kateřinkách Smetana 12. května 1884 zemřel. Ve výroční den jeho úmrtí každoročně začíná festival Pražské jaro. Smetana měl řadu zdravotních obtíží, známá je především jeho hluchota, kterou trpěl od roku 1874. Ke konci života se u něj rozvinula demence komplikovaná delirií a halucinacemi stavy. Na dnešní psychiatrickou kliniku byl přijat tři týdny před svou smrtí s diagnózou paranoia.

✓ KRÁLOVSKÝ PRŮVOD DORAZIL NA KARLŠTEJN

Na hrad Karlštejn dorazil minulý týden královský průvod v čele s císařem Karlem IV. a jeho manželkou Eliškou Pomořanskou. Z Pražského hradu přivezli napodobeniny korunovačních klenotů, které pak císař s doprovodem symbolicky uložil do zdejší kaple sv. Kříže. Karlštejnský kastelan Jaromír Kubů připomněl, že Karel IV. uchovával korunovační klenoty Svaté říše římské na tomto svém venkovském sídle. Každoročně po Velikonocích nechával klenoty v Praze ukazovat věřícím a pak byly opět převezeny na Karlštejn. Na tuto tradici před třemi lety navázal Středočeský kraj pořádáním tzv. Královského průvodu. Do dvouhodinového pochodu lidí v dobových kostýmech se loni postupně zapojilo téměř 35 000 lidí. Současný středočeský hejtmán David Rath ale tuto akci označil za zbytečné mrlhání peněz, minulý ročník totiž stál přes deset milionů korun. Kraj se na ni proto letos již nepodíli a ze svých rozpočtů ji financují obce ze sdružení Region Karlštejnsko. Průvod se při svém letošním putování zastavil v Radoně, Černošicích, Dobrušce, Leticích, Řevnicích a Hlásné Třebaně.

✓ OD SPORÁKU K AUTOMATICKÉ LINCCE

Společnost, která ve Frýdku-Místku vyrábí medové dorty Marlenka, otevře nový závod za 300 milionů korun. Po šesti letech ruční práce bude firma vyrábět Marlenky pomocí nové automatizované linky, do níž investovala 170 milionů Kč. Při pokojové teplotě by originální dorty měly vydržet tři měsíce, v chladu do osmi stupňů Celsia dokonce půl roku oproti dosavadním třem měsícům, upřesnil arménský spolunajatel firmy Gevorg Avetisyan. Medové dorty začínal vyrábět před šesti lety se svou sestrou a spolunajatelkou firmy. „Na začátku jsme měli dva zaměstnance a 18 metrů čtverečních. Na nich jeden sporák za tisícovku ze zastavárny, na kterém jsme pekli dorty dva roky,“ vzpomíná podnikatel.

✓ DŮM Z KONOPÍ

Až do svých třiceti let žil dvaadvacetiletý Petr Žáček z Podvíně na Lito-měřku běžným životem svých vrstevníků. Pak však nastal zlom. „Pochopil jsem marnost stálého honění se za něčím, za novým autem, bytem, lepší dovolenou. Rozvedl jsem se, koupil pozemek se zahradní chatou a už devátým rokem se snažím postavit nízkoe너지ický dům z technického konopí, které si sám pěstuji,“ řekl Žáček. Za pěstování konopí jej dokonce potrestal soud, odešel s roční podmínkou. Staví prý metodou pokus-omyl, už dvakrát dům rozebral. Na konci loňského roku získal pro svůj experiment stavební povolení. „Cílem je, aby dům vydržel jen mé tělo, za rok bych měl spoříbovat maximálně pět metrů krychlových dřeva, což představuje asi 6000 korun.“ Dům je atypický i svým elipsovitým tvarem s komínem uprostřed střechy. Díky znalosti důležitých řemesel vše dělá sám, pomáhá mu jen syn a kamarádi.

✓ NEJDELŠÍ AUTODRÁHA V REPUBLICCE

Obyvatelé Bludova na Šumpersku se opět zapsali do České knihy rekordů. V sále místního kulturního domu totiž postavili nejdelší provozuschopnou autodráhu v republice. Měří 300 metrů, 79 centimetrů a dva milimetry a byla sestavena z celkem 1130 dílů, řekl Michal Jurečka z pelhřimovské agentury Dobry den. V Bludově jde za poslední léta již o třetí úspěšný pokus o ustavení rekordního zápisu. Zhruba polovinu kolejnic měl doma radiotechnik a místní nadšenec Zbyněk Poisl, který pokus o překonání rekordu inicioval. Zbytek věnovali nebo zapůjčili další obyvatelé více než třitřicetivého Bludova. Obří autodráhu stavěli Bludovští ve třech lidech sedm dní. Autodráha má mimo jiné dva mosty, 28 křížení a šest podjezdů.

✓ NEJMENŠÍ SOCHA MASARYKA

Brněnský výtvarník Lubomír Vaněk, který je držitelem bezmála 25 rekordů, vytvořil pro Pelhřimov jezdeckou sochu prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. Není to ale socha ledajaká. Měří pouhých devět milimetrů a je podle pelhřimovské agentury Dobry den zaznamenávající české rekordy nejmenší jezdeckou sochou na světě. Měla by se stát ozdobou pelhřimovského Masarykova náměstí, prozradil Vaněk. Jeho dílo, monumentální ve své nepatrnosti, nepotřebuje jako jiné jezdecké sochy mohutný podstavec. Bude zalito ve sklo a umístěno na zdi radnice. Odhalení sochy se plánuje na 25. června. Vaněk ji vytvořil z hlíny, a to za pomoci silné lupy a jehly. Vaněkova jezdecká socha státníka je propracována do nejmenších detailů.

✓ EMBEČKO JULIE JE NA PRODEJ

Dva mladí cestovatelé z Olomouce, kteří 12. května dokončili pout kolem zeměkoule, nabízejí svůj vůz k odprodeji. Dosud o 40 let starou Škodu 1000 MB Julii, jak mladíci veterána pojmenovali, projevilo svými nabídkami zájem asi čtyřicet potenciálních kupců. Sedmadvacetiletý Martin Bejko a jeho o tři roky mladší bratranec Michal Vičar odstartovali svou dobrodružnou cestu kolem světa loni v září. Vedle Evropy a Asie putovali i Severní a Jižní Amerikou. S embečkem překonali Transsibiřskou magistrálu, projeli se po legendární route 66 v Americe a na svém kontě mají i exotické destinace, jako je Jižní Korea, Mexiko, Guatemala, Honduras, Kostarika nebo Guyana. Posádka během 254 dní ujela téměř 36 700 kilometrů, navštívila 22 zemí, spotřebovala na tři tisíce litrů benzínu a přestála i čtyři bouřky. Embečko Julie vydrželo cestu bez větších technických problémů.

Vaříme pro Vás

KRŮTÍ ROLÁDA

1 krůti prsa, sůl, pepř, 1/4 lb slaniny, 3 lžice hořčice, 3 stroužky česneku, tymián, petrželka, pažitka, olej, maso, hládka mouka, mrkev, brokolice.

Knedlíčky: 2 lžice sádla, 2 cibule, 1/4 lb slaniny, 8 žemlí, 1/2 šálku mléka, 2 vejce, 1/4 lb šunky, petrželka, sůl, pepř, 1 lžice strouhanky, 2 lžice hrubé mouky.

Plát masa naklepeme, osolíme, opepíme, pokryjeme plátky slaniny a potíráme směsí hořčice, drveného česneku, koření, bylinek a trochy oleje. Maso svineme a svážeme, osolíme a opečieme na smesí oleje a másla. Pak podlijeme a upečieme v troubě. Maso vyjmeme, ve výpeku osmaľneme morku, zalijeme vodou a povaříme. Můžeme zjemniť smetanou. Mrkev a brokolici povaříme v osolenej vode a vložíme do omáčky.

Jako prílohu podávame špekové knedlíčky. Na sádlo osmaľneme cibuli a slaninu, vmieľame kostičky

žemlí, zalijeme mliekom s rozšlehanými vajcami, pridáme šunku, petrželku, sůl, pepř a zahustíme strouhankou a morkou. Tvoríme malé knedlíčky a vaříme je 15 až 20 minút.

Malý oznamovatel

➤ Experienced seamstress who can make a pattern and follow it precisely. Long-term, ongoing project. Call Kaja 917-655-0545. Zn: 4126/12/09.

➤ Apartment for rent in College Point, Queens, 2 Bedrooms on a 2nd floor of a private home. Rent \$1500, utility included. Call 917 535-5200. Zn: 4106/5-12/09.

➤ Prodám za výbornou cenu prosperující automobilku na německé vozidlo, 19 let v provozu v San Diego, Californie. Zdravotní důvody, odchod do penze. E-mail: Sotka1@msn.com, nebo volejte: (760) 630-0420 day, (760) 731-7454. Zn: 4062/12/09.

➤ Kind, warm hearted and gentle Czech speaking person needed to care for elderly Czech lady - flexible times. Please reply to: Milan A. SeGall, DDS, 11 Fifth Ave., NY 10003, Tel: 212-979-0020, e-mail: MilanSeGallDDS@msn.com. Zn: 4095/2-12/09.

➤ Jakékoliv informace o životě zemřelého inženýra Vladimíra Adámka, narozeného v Olomouci a od roku 1965

žijícího v USA jako důlní inženýr v Institute of Mines v Pittsburghu, hledá jeho dcera z Prahy. Zn: 4110/12/09.

➤ Family Adult Home/Nursing Home for Czechs and Slovaks in Seattle-Kenmore, WA. Tiché lesní, parkové prostředí nad Lake Washington. Decentní péče, zdravá strava, piano, sauna, masáže, wireless internet, cable TV. Companion available. Czech and Slovak speaking. Grand opening September 2009. Contact (206) 227-1506. e-mail: xjob@aol.com. Zn: 4116/9-12/09.

➤ Jiřina Fuchsová: KRYL. Vychází k 15. výročí jeho smrti 3. 3. 1994 a k 20. výročí Sametové revoluce 17. 11. 1989. 100 výtisků, řada fotografií, 140 stran. Cena: \$50, nebo Kč 1000 na adrese J. Fuchs, P. O. Box 66453, Los Angeles, CA 90066. Zn: 4123/11-12/09.

➤ Vdova 66 — mám ráda turistiku, ale ne sama, hledám kamaráda nebo kamarádku. Ve dvou je to lepší. Orange County, South California. Zn: 4124/12/09.

Inzeráty v MALÉM OZNAMOVATELI stojí \$10 za prvních 20 slov, \$15 za dvoji oúštění. Každé další slovo stojí \$1. Chcete-li celý inzerát vytištěný tučně, připočítejte 50% celkové částky.

Odpovědi na inzerát, zalepte Vaši odpověď do ozámkované obálky označené jménem inzerátu a jeho značkou (vytištěnou tučně) a pošlete v další obálce do naší redakce. Například v prvním inzerátu v tomto čísle by to bylo: Prodám známou — Zn: 4069/11/09. O další informace volejte redakci (516) 674-9438

ČSSZ vyplácí vězňům komunistického režimu odškodnění

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) začne od 1. července vyplácet jednorázový příspěvek některým bývalým vězňům komunistického režimu, odbojářům a pozůstalým po nich, kteří nepobírají český důchod. Měl by určitým způsobem nahradit příplatek či zvláštní příspěvek, které se v podobných případech v Česku nyní k penzi vyplácejí. ČSSZ to zveřejnila na svých internetových stránkách.

Nárok na jednorázovou výplatu odškodnění mají například lidé, kteří pobírají důchod na Slovensku či jinde v cizině nebo jej nemají vůbec. Na rozdíl od důchodců, kterým penzi vyplácí český stát, tak nemají nárok na příplatky k důchodu, které se každoročně zvyšují.

Vyplácení pravidelných příplatků bez důchodu by však bylo velmi administrativně náročné. Bývalá vláda premiéra Mirka Topolánka (ODS) se proto rozhodla pro jednorázové odškodnění, které stanovila podle průměrné doby dožití. Má činit 72násobek příplatku či zvláštního příspěvku k důchodu, který by člověk dostával, pokud by českou penzi pobíral. ČSSZ oprávněným lidem peníze vyplácí poté, co ji o ně

požádají. Možnost uplatňovat nárok na příspěvek není časově omezena.

Bývalý ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas (ODS) v březnu při projednávání návrhu nové úpravy v Senátu uvedl, že průměrný věk případných žadatelů dosahuje 85 let. Průměrná výše vyplácené částky by podle Nečasova odhadu měla dosáhnout asi 170.000 korun. Celkové náklady by tak podle odhadů mohly činit 35 milionů korun vzhledem k tomu, že příspěvek by mohlo získat asi 200 lidí.

Lidé budou moci o jednorázový příspěvek požádat pobočky ČSSZ. Pokud žijí v cizině, mají možnost podat žádost na českém zastupitelském úřadě. Pokud by žadatel do vyřízení zemřel, mohou odškodnění získat jeho dědici. Vdovci a vdovy po lidech, kteří padli, byli popraveni či zahynuli ve vazbě, vězení nebo koncentračním táboře, mohou dostat částku podle délky odbojové činnosti zemřelého a navíc 3000 korun. Pozůstalým potomkům pak může připadnout navíc 2400 korun. Do příspěvku pro vdovy, vdovce a sirotky by mohlo putovat 137 milionů korun. Rozdělit by si je mohlo asi 4500 osob.

Bohemian Hall & Garden Astoria, NY

is inviting you to these events:

June 21 - Afternoon Blues with Red Hot and Blue. 4 pm - 7 pm

June 22 - Czechomor (famous Czech Band from Prague). 7 pm. \$10.00 general admission (\$5.00 for Society members)

June 25 - Jazz on Thursdays with Tad Schaefer. 6 pm - 9 pm

June 27 - Saturday with La Res. 4 pm - 7 pm

June 28 - Sunday Afternoon Blues with the Dan Brother Band. 4 pm - 7 pm

Bohemian Hall & Beer Garden 29-19 24 Avenue, Astoria, NY 11102 718.274.4925 www.bohemianhall.com

Masaryk Club, Boston, MA

vás srdečně zve na výlet do přírody a na

RODINNÝ PÍKNIK

v neděli, 26. června 2009 od 10 do 17 hodin v Hopkinton State Park, Split Rock Group Area.

Podánilo se nám rezervovat stejnou sekci jako v předchozích letech. Můžete hrát kopanou, volejbal, badminton atd. najednou na velké louce vedle nám vyhrazeného vlastního parkoviště. Doporučujeme přijít dříve, protože když je park přeplněný, zavírají dočasné vstupní bránu, přestože máme vyhrazené parkoviště.

Naše hlavní shromáždění je pod střechem se stoly. Blízká pláž u rezervuáru (nad přehradou) má plavčíka a rampu se čluny. Přineste si hudební nástroje vhodné ke skupinovému zpěvu. Chcete-li vařit, přineste si vlastní zařízení - park má k dispozici pouze několik malých grilů na dřevěné uhlí.

Správa parku zakazuje jakékoliv alkoholické nápoje pod trestem pokuty a vypovězení. Poplatek za vůz \$5 u vjezdu.

Těšíme se na shledanou!

Czech Heritage Partnership Spillville, Iowa

St. Wenceslaus Catholic Church and the Czech Heritage Partnership, Spillville, Iowa welcomes Dr. Joan DeVee Dixon and Ms. Kristen Cooper following their triumphant visit to the Czech Republic and their participation in the 2009 Americké Jaro (American Spring) Festival.

Concert and Czech Heritage Mass at St. Wenceslaus Catholic Church, Spillville, Iowa. Organ, Piano, Oboe concert at 5 pm. Admission \$10, students thru 12 free with paid adult. Czech Heritage Mass at 7 pm.

2009 Nebraska Czech Festivals

June 21 - Clarkson Czech Festival

Talent Contest, Entertainment, Ethnic Food, Fun, Bohemian Tractor Pull, Accordion Concert, Music, Dancing and Parade.

Pageant on Main Street, silent Auction by Nebraska Czechs, Inc. to support NE Czech/Slovak Queen Pageant. Cash drawing sponsored by Nebraska Czechs, Inc.

Info: www.cl.clarkson-ne.us

CZECH CENTER

ČESKÉ CENTRUM

České centrum New York zve na

KONCERT

Čechomor

22. června, 19 hodin

Bohemian Hall & Beer Garden, 29-12 24th Avenue, Astoria

More info: www.bohemianhall.com or phone: (718) 274-4925

Koncert české folk-rockové skupiny Čechomor v Bohemian Beer Garden. Organizováno ve spolupráci s Generálním konzulátem a Bohemian Hall & Beer Garden. Vstupné \$ 10.

KONCERT

Pavel Šporcl: A Tribute to Paganini

24. června, 19 hodin

Czech Center New York, 321 East 73rd Street, NYC

Houslový virtuos Pavel Šporcl patří bezesporu k nejvýraznějším a médií nejlépe sledovanějším českým umělcům. Jako jediný z českých houslistů mladé generace se objevil v knize světově uznávaného kritika a houslového historika Henryho Rothe „Housloví virtuosové: Od Paganiniho do 21. století“.

VÝSTAVU

Jaroslav Ježek: Život je jen náhoda

16. června - 30. srpna

České centrum New York, 321 East 73rd Street, NYC

Výstavní projekt Národního muzea - Českého muzea hudby o Jaroslavu Ježkově (1906-1942), českém skladateli avantgardy ve 20. století.

FILMY

Letní promítání na terase Bohemian National Hall

Promítání českých filmů na střeše České národní budovy.

Každý čtvrtek od května do 1. října. Promítání začíná po setmění. V případě nepříznivého počasí je promítání v 20:30 hodin v kině v prvním patře.

FILMY:

18. června - Odhalení	13. srpna - Mazaný Filip
25. června - Šakali leta	20. srpna - A bude hůl
2. července - Příběhy obyčejného šílenství	27. srpna - Návrh idiota
9. července - Světlá	3. září - Ene bene
16. července - Akumulator	10. září - Hezke chvilky bez záruk
23. července - Amerika	17. září - Knořlíkáři
6. srpna - Nuda v Brně	24. září - Skřítek

1. října - Indiánské léto

Filmy jsou v českém znění s anglickými titulky. V případě špatného počasí je promítání zrušeno.

České centrum je otevřeno:

Galerie: Pondělí-Pátek 10:00-17:00, Čtvrtek 10:00-19:00

Office: Úterý-Pátek 10:00-17:00, Čtvrtek 10:00-19:00

Join our Czech Center Club!!

České centrum nabízí svým příznivcům možnost stát se členy Klubu Českého centra.

Pro členy nabízíme mnoho zajímavých nabídek, výhod a slev. Každý člen obdrží tričko [doh-bree dehn], slevy na akce pořádané Českým centrem a další výhody.

Více informací o Klubu na www.czechcenter.com

Pro více informací kontaktujte:

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York, NY 10028
Kontakt: tel. 646 422-3399 • info@czechcenter.com • www.czechcenter.com

ČESKÉ A SLOVENSKÉ VIDEO KAZETY — BEST QUALITY — V BARVĚ

Nabízíme 30 různých VHS video kazet, cena \$20 za kus
DOBRY VOJÁK ŠVEJK - APON 5551/55518 - hraje R. Hrušínský, 2 VHS

OPERY NA VHS KAZETÁCH

B. Smetana: Prodaná nevěsta o 3 dějstvích \$25

A. Dvořák: Rusalka o 3 dějstvích \$25

České a Slovenské audio kazety. Cena \$5 za kus

Nové kopmakt disky:

Nejpopulárnější písně - Budvarka APON-2524

Polky Valčíky APON-2547

Moravanka APON-2515

Cena \$12.99 za kus.

Polky, valčíky, lidovky,

populární písně,

čardáše, národní písně a tance.

Pište nebo volejte pro katalog.

Provádíme převody z evropského

na americký video systém a naopak

60 až 90 min, \$25 kazeta - \$5 poštovné

APON MUSIC AND VIDEO, INC.

P. O. Box 3082, LIC. NY 11103, USA

Tel. (718) 721-5599

Sloužíme krajanům přes 40 let — www.aponrecords.com

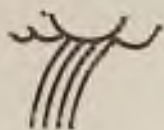
CALL METLIFE AUTO & HOME®.
• Superior Products • Superb Service • Sound Advice

MetLife
George Juraj Kurimsky
300 Motor Parkway, Suite 105
Hauppauge, NY 11788
Telephone: (631) 582-6544 x 5015
Cell phone: (718) 753-5147
gkurimsky@metlife.com
www.kurimsky.com

Guarantees for the If in Life® **MetLife**

Předplatte si Americké listy
Objednávací kupon na páté straně vpravo dole

Zvěle osudu

DESETILETÍ
ČERNÝCH
BOURÍ

Prudké bouře a několik let extrémního sucha za sebou proměnily ve třicátých letech 20. století „obilnici“ USA, takzvané Velké planiny, na mnohá místa v prašnou poušť.

Čtrnáctého dne měsíce dubna 1935 udeřila nejhorší ze všech prašných bouří, které kdy zatemnily nebe. Viděli jsme, jak bouře přichází, ten mrak ve smrtící černi, a zanechala v našem mocném národě strašnou stopu...

Baladu o zhoubné prašné bouři (Dust Storm Disaster) nahláhl nezapomenutelný americký folkový zpěvák Woody Guthrie v hudebním studiu 26. dubna 1940. Od smutné proslulé „černé neděle“ 14. dubna 1935 uběhlo víc než pět let, ale zpěvákovi se vryla do paměti tak, že ji měl stále před očima, jako by se stala včera. Guthrie byl jedním z mnoha Američanů, kteří se velmi dlouho nedokázali vymanit z hrozných vzpomínek na nejhorší ze všech prašných bouří v dějinách Spojených států.

Patřili k nim také Ed a Ada Philipsovi z Boise City ve státě Oklahoma. Na 14. dubna 1935 si naplánovali výlet a zpočátku měli pocit, že jim svatý Petr s počasím přeje. Konečně se zase jednou vyjasnilo a nad širými rovinnami na americkém Středozápadě se objevila nádherně modrá obloha. Philipsovi se vydali společně se šestiletou dcerkou do přírody. Opalovali se a pak si rozložili piknik se vším, co k němu v Americe patří. Nic nenásledovalo tomu, že zažili nejčernější den svého života.

Odpoledne se však začaly objevovat různé podivné předzvěsti naznačující, že se blíží nějaká pohroma. Najednou se opravdu citelně ochladilo, ptáci poděšeně pískali a na obzoru se vynořil černý mrak, který letěl nad rovinatou krajinou velkou rychlostí jako obrovitý parní váleček. Rodina se ve spěchu sbalila, nasedla do auta a vyrazila na zpáteční cestu. Jenže to už bylo pozdě. Philipsovy zastihla prašná bouře cestou v autě. Během okamžiku se jasný den proměnil v temnou noc, viditelnost se snížila maximálně na dva metry a jemný prach jim pronikal do úst, nosu, očí i do uší a pevně se tam usazoval. Philipsovi byli rádi, že vůbec dokázali jakžtakž dýchat. Ale ztráceli šanci v neštěstí. Našli starý prázdný dům, kde se schovali jediní, koho pohroma neprobíhala na cestě. Za chvíli k nim přibýlo ještě deset dalších lidí. Společně s nimi pak čtyři hodiny čekali, až se prašná bouře alespoň trochu uklidní.

Obrovská černá mračna prachu se ženou nad domy ve venkovských oblastech státu Colorado.

Prašné peklo

Další den použil jeden novinář v reportáži o katastrofě poprvé pojem „Dust Bowl“. Dodnes se jim běžně označuje krajina v těch částech Velkých planin (Great Plains), které sucha a prašné bouře postupně proměnily na poušť. Takzvané prašné misky se nacházejí především na jihu Velkých planin, na území amerických států Kansas, Oklahoma, Texas, Nové Mexiko a Colorado. V těchto místech zuří „černé blizardy“, bouře, jejichž frekvence se od počátku třicátých let stále zvyšuje. V období od března až do května řadí v průměru každý druhý den. V Oklahomě bylo během jednoho roku napočítáno dokonce 102 bouří.

Právě z Oklahomy napsala jedna žena dopis publikovaný v červnu roku 1935 v časopisu Reader's Digest. Čtenář si z něho může udělat představu, co se vlastně na místech zasažených suchem a prašnými bouřemi odehrává:

„Tady, v bezútesné pustině té naší země nikoho, pohřbené pod vrstvou prachu, jsme se pokusili chránit svůj domov před prachem. Ale je to skoro beznadějný pokus, protože prach proniká všude, kam se dostane i vzduch, a neuplyne snad ani den, aby se nad našimi hlavami nehonila sem a tam prašná mračna... Viditelnost se pak blíží k nule a všechno se znovu a znovu pokrývá vrstvou spiny, která je někdy jenom úplně tenoučká, ale jindy se na kuchyňské podlaze vytvoří hotové malé písečné duny.“

Katastrofální prašné bouře zasahují ovšem jen oblast Velkých planin. V květnu roku 1934 zvířila čtyřdenní bouře oblak prachu, který pokrýval část Spojených států velkou téměř jako polovina Evropy a obsahoval kolem 300 milionů tun prachových částic. Byl téměř pět kilometrů vysoký. Když se v něm ocitli tažní ptáci, za letu se udusili a spadli na zem. Obloha nad velkými městy na atlantském pobřeží úplně zčernala a z nebe se sypal černý prach i na prezidentský Bílý dům ve Washingtonu. Katastrofální následky má tento jev v případě, kdy vítr zvedne ze země lehkou tenkou vrstvu humusu. Koncem roku 1934 větrná eroze nenávrtně zpusťovala úrodnou zemědělskou půdu na ploše čtrnácti milionů hektarů.

Vyhnaní větrem

První silné prašné bouře se nad Velkými planinami objevily na jaře roku 1931. V roce 1932 jich napočítali čtrnáct, roku 1933 už osmatřicet. Zpočátku ještě snášeli farmáři nepříznivé počasí s jistým šibeničním humorem a vyprávěli si o něm vtipy. Smích je však velmi brzy přestal. Pohromy ničily jejich pšeničná pole s železnou pravidelností. Krmení pro dobytek ubývalo, a tak museli porazit stovky tisíc kusů chovných zvířat. Příjmy jim prudce klesaly, ale banky od nich nepřestaly vyžadovat splátky i úroky z půjček v původní výši. Někteří zkrachovali dřív, jiní později, ale všichni byli nuceni svá hospodářství opouštět.

Během krátké doby došlo k jednomyšlnému exodu v dějinách Spojených států. Z okolí města Boise City, kde bydlela také rodina Philipsových, se například na cestu do neisté budoucnosti vydalo čtyřicet procent veškerého obyvatelstva. Do roku 1940 opustilo své domovy v oblasti Velkých planin dva a půl milionu lidí, z toho jich dvě stě tisíc směřovalo na západ do Kalifornie. Její obyvatelé je ovšem nevtáhli s otevřenou náručí.

Kalifornčané měli sami dost svých problémů a nemohli vůbec potřebovat všechny ty „Okies“ a „Arkies“, jak se tehdy posměšně říkalo uprchlíkům z Oklahomy a Arkansasu. Byla to doba všeobecného ekonomického úpadku, velké hospodářské krize, která postihla Spojené státy po „černém páku“ na newyorské burse na podzim roku 1929. Práce pro „vyhnance“ se našla v nejlepším případě v ovocných sadech a na kalifornských bavlníkových plantážích, a to za velmi nízkou mzdu v průměrné výši jednoho amerického dolaru za den. A z tohoto platu museli přistěhovalci zaplatit ještě také lichvářské nájemy za ubytování. Bidu těchto uprchlíků sugestivně popsal John Steinbeck v románu *Hrozná hněva*.

Pluh, který zničil Velké planiny

Nestávalo se příliš často, aby přírodní katastrofa inspirovala vznik tolika uměleckých děl, jako tomu bylo v případě ničivých prašných bouří ve třicátých letech v Americe. Vedle románu Johna Steinbecka a balady od Woodyho Guthrieho stojí za pozornost zejména film režiséra Pare Lorenze. Americký filmář se ve snímku *Pluh, který zničil Velké planiny* (The Plow that Broke the Plains) pokusil odhalit příčiny pohromy.

Obilnice Spojených států

✓ Velké planiny (Great Plains) představují suchou oblast na americkém Středozápadě. Rozkládají se na ploše přibližně 1,3 milionu kilometrů čtverečních v deseti amerických státech – v Novém Mexiku, Texasu, Oklahomě, Coloradu, Kansasu, Nebrasce, Wyomingu, Montaně, v Jižní a Severní Dakotě – a dodnes jsou považovány za obilnici USA.

✓ V současné době obývá tento region sotva milion lidí, takže patří k zemědělským oblastem s nejnižším osídlením na světě. Tendence naznačuje další pokles. Zemědělskou půdu zde dnes obdělává osmkrát méně lidí než v roce 1930.

✓ Příčinou tohoto úbytku jsou zčásti sucha, zčásti další technologický pokrok v zemědělství, a také přeměna kdysi obdělávané půdy zpět v prerií porostlou travinami.

Písečné bouře vyhnaly tisíce farmářů do nepředstavitelné chudoby.

K přirozeným příčinám katastrofálních prašných bouří patřila dlouhá období sucha, která začala sužovat Středozápad Spojených států po roce 1930. Nejprve zasáhlo sucha východní část, pak se šířilo dál na západ a zanechávalo po sobě uschlé rostliny a vyprahlou půdu. Na prach vyschlou zeminu snadno zvedl vítr a odnášel ji pryč. Větrná eroze ohrožovala nejvíce místa, kde bylo vegetace málo, nebo dokonce úplně chyběla.

Období sucha bývalo v oblasti Velkých planin běžnou součástí klimatu stejně jako tornáda a blizardy. Extrémní sucha tam panovala například v období 1880 až 1885 a v letech 1906 až 1912.

Potom nastalo znovu období, kdy přišlo a sněžilo a farmáři vyrazili s těžkými traktory a pluhem do

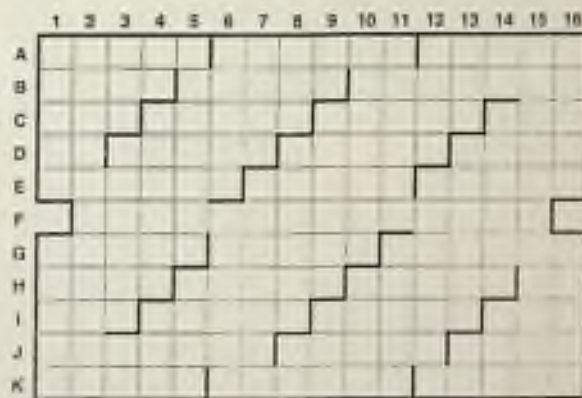
prérie, s elánem ji přetvářeli na úrodnou půdu a využívali ji zejména k pěstování pšenice. Ceny obilí se během 1. světové války držely na vysoké úrovni a moderní zemědělské stroje usnadňovaly americkým farmářům práci natolik, že dosahovali velkých zisků.

Jen v samotném státě Kansas se v roce 1919 pěstovala pšenice na téměř pět milionech hektarů půdy. Od roku 1909 se tedy výměra víc než zdvojnásobila, jenže uplynulo dalších deset let a podnebí se zase vychýlilo na opačnou stranu. Znovu přišlo sušší klima a země, která do nedávna přinášela majitelům obilných lánů bohatou sklizeň, se vlivem sucha a opakujících se prašných bouří proměnila v neúrodnou krajinu, pouštinu, na níž nebylo co sklízet.

— Dokončení na straně 5

Pro volnou chvíli

R. A. Dvorský, vl. jm. Rudolf Antonín (1899-1966) – hudební skladatel, kapelník, klavírista, zpěvák, herec a nakladatel. R. A. Dvorský začínal v roli Pierota s kytarou v kabaretu Červená sedma. Později založil... (tajenka) Melody Boys a nakonec velký orchestr. Hrál v desítkách filmů (Madla zpívá Evropě, Revizor, Ona a jeho sestra aj.).

VODOROVNĚ: A. Psaní: přijetí cizí směnky, asijské pohoří. - B. Odvětí: husarský kabát, mořské pobřeží s upravenou pláží. - C. Harmonie: kostní výběžek; asijská země; černý pták. - D. Chemická značka hliníku; kanál; část trávníku. - E. Liánovitá dřevina; surová kyselina olejová; čtyřhranný člověk. - F. Tajenka. - G. Chytat, součast pánského oděvu; sterol. - H. Alken; leckde; nevýdělná kůže; předložka. - I. Mezinárodní kód Kiribati; počítání; slezské město; slosování. - J. Zkoumání ženského jméno; přechylování substantiv. - K. Jednotka magnetické indukce; pohlavní uspokojování sazenka.

SVISLE: 1. Plaudlo USA, strašit. - 2. Hustě se pokrývati. - 3. Předložka; obrance v kopané; citoslovce zasyčení. - 4. Feropán; číše (z ruštiny); nádech (knižně). - 5. Práci prostředek; černá káva. - 6. Židky nad řim-

sami; malí lvi. - 7. Biografie; společenský tanec. - 8. Hraními poplasky; citoslovce; starořímská mince. - 9. Mezopotamský bůh; klepoty (řídce); osobní zájmeno. - 10. Protivný člověk; plemeno psa. - 11. Albánská metropole; skeit. - 12. Světlá jeskyně; psavat lehkými pohyby. - 13. Ženské jméno; písmeno; solmizační slabika. - 14. Čaj (zastarale); filmovací přístroj; proud. - 15. Opatřování vlny. - 16. Lesní strom; rohovitý útvar na konci prstu.

Pomůcka: Ea, ipsace, moce, spina.

Vylustění tajenky z č. 10:

Závod série World Inline Cup se uskutečnil premiérově v Ostravě.

Ostrava hostila Světový pohár v in-line bruslení

Ostrava přivítala premiérově v Česku, ale i v celé střední a východní Evropě, závod série World Inline Cup a vnesla do seriálu Nestlé LifeInLine Tour s účastí profesionálních týmů novou dimenzi.

V závodech žen předvedly univerzitní školení z taktiky závodnice týmu Bont Wheels, v závodech mužů se konal do slova letecký den a rychlost převyšovala i 60 km/h. Vítězství vybojovali v hlavních závodech Kolumbijka Kelly Martinez a Ital Luca Saggiolato.

V Česku je in-line bruslení stále populárnější, česko-slovenského seriálu Nestlé LifeInLine Tour se již pátým rokem účastní tisíce závodníků, ročně se prodá v zemi přes 300 tisíc párů kolečkových bruslí.

Spokojen s premiérou byl i generální sekretář Světového poháru Markus Ott ze Švýcarska.

„Nechci, aby to vyznělo jako kompliment, ale byl jsem velmi překvapen profesionalitou pořadatelského týmu, organizace, branding. Bylo to perfektní. Co se týče závodu, je tam vždy několik zásadních aspektů: registrace, dodržení časového programu a časomíra. Vše bylo na vysoké profesionální úrovni, všichni byli velmi komunikativní. Skvělá byla atmosféra, je vidět, že Ostrava je velmi sportovní město. Budoucnost Světového poháru v Ostravě vidím pozitivně, podle mého názoru jsme připraveni podepsat víceletý kontrakt. Můžeme také začít diskutovat o vstupu do Top Class,“ uvedl Markus Ott po závodech.

Bont Wheels udalaly kolumbijskou hvězdu

Scénář ženského závodu SP byl jasný: Cecilia Buena, aktuálně nejlepší bruslařka světa, versus třicetiletá, nesmírně silná Bont Wheels Team.

Hned v úvodním kole vystřelila z úvodní skupiny Argentinka Tamara Llorens, zatímco její dvě týmové kolegyně Kelly Martinez a Alexandra Vivas kontrolovaly tempo skupiny. Llorens měla náskok až 5 sekund před čtvrticí ve složení Buena, Martinez, Vivas a Novotná. Před cílem třetího z 11 okruhů zaútočila Kelly Martinez, za ní jela solovně Novotná se ztrátou 18 sekund a trojice Baena, Llorens a Vivas ztrácela už 34 sekund. A odstupy se stále zvětšovaly, v 7. okruhu ztrácela Novotná 1:10 a trojice 4:03, když členky týmu Bont Wheels nekompromisně likvidovaly snahy vedoucí jezdkyň SP o útok. Zmar kolumbijské celebrity dokonalo desáté kolo, kdy byla předjela vedoucí jezdkyň o celý okruh, ze skupiny navíc odskočila Llorens a dojela si v pohodě pro třetí místo.

„Byl to z naší strany taktický závod, v silném větru jsme se snažily hodně útočit. Trať byla velmi pěkná a rychlá, perfektní byla atmosféra závodu,“ hodnotila Tamara Llorens. Buena nakonec ve finiši osvědčila své sprinterské kvality a díky bodům za čtvrté místo uhájila vedoucí pozici v SP.

„Byl to hodně těžký závod proti trojnásobné přesile. Moc se mi líbila trať, diváci byli ohromní a jsem ráda, že jsem uhájila první místo ve World Inline Cup. Nakonec vyšlo i počasí, navzdory hrozbě deště,“ řekla v cíli sympatická Kolumbijka.

Ve skvělé formě se představila česká olympionička Kateřina Novotná. „Bylo to hodně těžké, téměř celý závod jsem jela solovně. Zkoušela jsem v počátku odskočit a vyšlo to, soupeřky mě asi podcenily. Lépe to při premiéře ve Světovém poháru na in-line bruslích dopadnout nemohlo, ve spurtu bych na rychlejší a zkušenější soupeřky neměla. Hodně mi pomohla skvělá divácká podpora, byl to nádherný závod,“ hodnotila Kateřina Novotná.

Výsledky závodu SP žen na 33 km:

1. Kelly Martinez (Kolumbie) 1:00:56,
2. Kateřina Novotná (ČR) -1:37,
3. Tamara Llorens (Argentina) -3:49,
4. Cecilia Baena (Kolumbie) -5:54,
5. Alexandra Vivas (Kolumbie) -5:55,
6. Barbara Bakošová (SR) -5:57.

Strhující rychlost elitních mužů

Už start 151letého pelotonu předznamenal letecký den v Ostravě. V úvodním kole 26letá vedoucí skupina zaznamenala rychlostní průměr přes 40 km/h, ve sjezdu z Hlavní třídy ke kruhovému objezdu rychlost nejlepších jezdců převyšovala 60 km/h. Ve 3. okruhu se pokusila o trhák dvojice vedoucích jezdců SP Guyader (Francie) a Rosero (Kolumbie), ale silná skupina byla proti. V dalším okruhu se pokusil otestovat soupeře Suchý, ale 15letá skupina jej sjela.

Závod rozhodl šestý okruh a únik velmi silné pětice ve složení Widmer (Švýcarsko), Boucher (Francie), Saggiolato (Itálie), Zamudio a Muñoz (oba Kolumbie). Její náskok na 11letou skupinu pronásledovatelů v 7. okruhu činil již 1:24. V 9. okruhu zaútočil český mistr republiky Matěj Krupka a získal náskok 10 sekund na pronásledovatele, ale byl dostižen.

Diváky obspaná Hlavní třída viděla strhující sprint o vítězství, ale i o šesté místo ve druhé skupině, v obou případech rozhodovala cílová kamera. Nejvyšší bodovou premií do SP, 60 bodů, získal Ital Luca Saggiolato. Nejlepší z Čechů, Ondřej Suchý, obsadil výborně 8. místo. „Je to úplně jiná kategorie závodění, měl jsem jen cíl udržet se co nejdéle mezi nejlepšími jezdci. Osmé místo je příjemný bonus. Parádní byla divácká kulisa,“ říkal Ondřej Suchý.

Výsledky závodu SP mužů na 33 km: 1. Luca Saggiolato (Itálie) 53:19, 2. Andres Muñoz (Kolumbie) -0:00, 3. Severin Widmer (Švýcarsko) -0:00, 4. Thomas Boucher (Francie) -0:00, 5. Nicolas Zamudio (Kolumbie) -0:00, 6. Julien Leurard (Francie) -1:16, 7. Timon Spörri (Švýcarsko) -1:16, 8. Ondřej Suchý (ČR) -1:16, 9. Nico Wieduwilt (Německo) -1:17.

Český fotbal

Gambrinus fotbalová liga

Dvě kola před koncem české fotbalové ligy rozhodla o obhajobě titulu Slavia Praha. Sparta skončila druhá, sestupují Žižkov a Zlín, které nahradí Bohemians 1905 a Slovácko, které si koupilo postup od Čáslavi za 8 milionů korun. Dochází k paradoxní situaci, kdy by měly startovat v nejvyšší soutěži dvě Bohemky. Soud už ale rozhodl, že názvem smí používat pouze tým Bohemians 1905 a bývalý Střížkov nikoliv.

29. kolo: Sparta - Jablonec 3:2, Bohemians - Boleslav 2:1, Zlín - Brno 2:1, Plzeň - Kladno 1:0, Ostrava - Olomouc 1:1, Liberec - Budějovice 2:0, Teplice - Slavia 0:1, Příbram - Žižkov 3:0.

30. kolo: Olomouc - Bohemians 3:0, Žižkov - Plzeň 0:2, Kladno - Ostrava 0:1, Boleslav - Sparta 0:3, Budějovice - Teplice 3:0, Brno - Příbram 1:2, Jablonec - Zlín 6:1, Slavia - Liberec 2:2.

Tabulka Gambrinus ligy

	Z	V	R	P	Skóre	Bodů
1. Slavia	30	18	8	4	57:25	62
2. Sparta	30	16	8	6	48:25	56
3. Liberec	30	14	10	6	41:28	52
4. Olomouc	30	13	9	8	39:36	48
5. Jablonec	30	14	4	12	43:37	46
6. M.Boleslav	30	12	10	8	39:38	46
7. Teplice	30	12	7	11	33:25	43
8. Plzeň	30	11	10	9	45:38	43
9. Ostrava	30	11	6	13	38:36	39
10. Budějovice	30	7	15	8	30:37	36
11. Brno	30	9	8	13	32:36	35
12. Příbram	30	9	7	14	30:40	34
13. Bohemians	30	4	16	14	33:46	34
14. Kladno	30	8	7	15	21:41	31
15. Zlín	30	7	8	15	26:49	29
16. Žižkov	30	5	7	18	27:45	22

Slovenský fotbal

Futbalová Corgoň liga

V závěrečném kole bojí v dvou zápasech zaznamenané hetriky - dubnický útočník Mouhamadou Seye dal tři góly Nitře, Lačný z Ružomberka zas tri góly majstrovskému Slovanu. Slovan získal titul pátý raz v novodobé ére. To sůžte vypadli Zlaté Moravce.

31. kolo: Slovan - Prešov 1:1, Ružomberok - Nitra 1:1, Dunajská Streda - Zlaté Moravce 1:2, Dubnica - Petržalka 0:0, Banská Bystrica - Žilina 1:1, Košice - Trnava 2:1.

32. kolo: Slovan - Košice 1:2, Petržalka - Dunajská Streda 3:0, Trnava - Ružomberok 0:4, Žilina - Dubnica 5:2, Nitra - Banská Bystrica 2:1, Prešov - Zlaté Moravce 2:1.

33. kolo: Zlaté Moravce - Petržalka 0:3, Banská Bystrica - Trnava 1:2, Dunajská Streda - Žilina 0:0, Dubnica - Nitra 4:1, Košice - Prešov 1:1, Ružomberok - Slovan 5:1.

Konečná tabulka Corgoň ligy

	Z	V	R	P	Skóre	Bodů
1. Slovan	33	21	7	5	69:25	70
2. Žilina	33	18	8	7	56:26	62
3. Trnava	33	15	10	8	45:38	55
4. Košice	33	14	10	9	48:42	52
5. Ružomberok	33	12	11	10	48:34	47
6. Artmedia	33	12	11	10	50:38	47
7. Prešov	33	10	11	12	40:50	41
8. Dubnica	33	10	7	16	43:49	37
9. D. Streda	33	9	9	15	32:59	36
10. B. Bystrica	33	9	8	16	30:39	35
11. Nitra	33	9	8	16	34:53	35
12. Zl. Moravce	33	5	8	20	21:63	23

Rybářská vítězství v WTA

Slovenská tenisová trojka Magdaléna Rybářková se stala šestou Slovenkou, která triumfovala v WTA - v Tour Aegon Classic v britském Birminghamu (dotácia \$220,000) porazila Číňanku Na Li 6:0, 7:6(2). Na čele poradí figuruje Henrieta Nagyová s 9 turnaji. Po tri víťazstvách mají Daniela Hantuchová a Radka Zrubáková, dve Martina Suchá a po jednom Karína Čileková-Habšudová a teraz Rybářková. S výnimkou Hantuchovej a Rybářkovej všetky už ukončili športovú kariéru.

Objednejte si Americké listy,

Objednací kupon na straně 5

Telegraficky

V Himálaji zahynul horolezec Věslav Chrást ze Stonavy na Karvinskú. Sedmačtyřicetiletý člen karvinského horolezeckého oddílu chtěl se svým kolegou Milanem Pěhňkem vystoupit bez kyslíku na nejvyšší horu světa Mount Everest. Chrást zůstal se však udeřeno špatně a ráno ve stanu se už neprobudil.

Fotbalista Pavel Nedvěd (36) ukončil svoji famózní kariéru v dresu Juventusu Turín a hodlá se věnovat rodině. Má ve sbírci i Zlatý míč pro nejlepšího fotbalistu Evropy, který z Čechů získal vedle něj jen Josef Masopust.

Sportovní střelec Jan Sychra vyhrál na Světovém poháru v Mnichově soutěž ve skeetu a vyrovnal výkonem 125 bodů světový rekord.

Extraligový hokejový klub z Plzně překonal finanční krizi. Sedmimilionovou garancí zaplatil ze svého Martina Straka, který se do Plzně vrátil po úspěšné kariéře v NHL, částkou 15 milionů korun přispěje do rozpočtu města Plzně.

Šéf společnosti Praha olympijská Tomáš Petera překvapivě navrhl, aby se Praha vzdala kandidatury na pořádání olympiády v roce 2020. Český olympijský výbor je proti a chce kandidovat.

Český fotbalista Tomáš Hübschman vyhrál s klubem Šachtar Doněck Pohár UEFA, Jan Šimůnek v dresu Wolfsburgu se radoval z titulu mistra Německa.

Hokejista Robert „Bobby“ Holík, dvojnásobný vítěz Stanley Cupu, syn slavného československého reprezentanta Jaroslava Holíka, ukončil v 38 letech bohatou kariéru v NHL, v níž odehrál 1314 zápasů v dresech Hartfordu, New Jersey, Atlanty a New York Rangers. Má americké občanství a hodlá dál žít v USA.

Triatlonistka Lucie Zelenková v závodě Ironman v rakouském St. Pölten obsadila skvělé druhé místo.

Při příležitosti 110. výročí Českého olympijského výboru převzal jeho předseda Milan Jirásek od MOV Olympijský řád.

Fotbalový brankář Chelsea Londýn Petr Čech je podle výzkumu deníku The Times nejužitečnějším hráčem Premier League.

Nejlepší světová oštěpařka Barbora Špotáková úspěšně dokončila studium na Zemědělské univerzitě v Praze, obor ekologie.

Fotbalová reprezentace Česka s novým trenérem Františkem Strakou a jedenácti nováčky v týmu porazila v přátelském zápase Maltu hubeným výsledkem 1:0.

Fotbalisté Teplic ve finále Poháru ČMFS porazili druholigové Slovácko a zahrají si předkolo Evropské ligy, která nahradila dosavadní Pohár UEFA.

Basketbalisté Nymburka získali šestý titul českého mistra v řadě, ve finále série porazili Nový Jičín.

České lyžování má královnu, anketu o nejlepšího lyžaře uplynulé sezony získala slalomářka Šárka Záhrobská, která získala více hlasů než loňský vítěz, stříbrný medailista z MS v běhu na lyžích Lukáš Bauer.

Ivan Hašek ukončil svoji trenérskou misi ve Spojených arabských emirátech a je připraven kandidovat na post předsedy Českomoravského fotba-

lového svazu. Veřejnost očekává, že očistí český fotbal od korupce. Hašek je bývalý vynikající reprezentant, hrál v Česku, Francii i Japonsku, hovoří několika jazyky, vystudoval práva.

Bývalá dvojnásobná olympijská vítězka Štěpánka Hilgertová se stane první českou členkou Síně slávy vodního slalomu, založené v roce 2005 v USA.

Osmiveslce Dukly Praha potíraté vyhrála slavné Pražské přímátorky na Vltavě. Kormidelník Hejdušek slavil už 21. titul, další veterán Chalupa se radoval po patnácté - popáté v osm, předtím triumfoval na skifu.

Český tenista Lukáš Dlouhý vyhrál společně s Indem Paesem čtyřhru na grandslamovém French Open.

Slovenská tenisová star Dominika Cibulková v Roland Garros porazila výrazně Mariu Šarapovovou, která se vrátila po čase na tenisový okruh, poměrem 6:0, 6:2. Pre Dominiku to znamená nejlepší umístění na grandslamovém turnaji. V semifinále Dominika podlehla světové jednotce Dinare Safinovej 6:3, 6:3. Například dobrou hru robila pomerne veľa chýb, čo ju stálo víťazstvo.

Na ME v Nottinghamu boli slovenskí vodní slalomáři zasa najlepši - získali tri zlaté a dve strieborné medaily. Zlato vypádlovali Elena Kaliská v K1, Michal Martikán v C1 a súrodenci Hochschornerovi v C2. Stříbro k tomu přidali Alexander Slačkovský v C1 a Kaliská s Janou Dukátovou a Gabrielou Stacherovou v hárkách 3xK1 ženy.

Slovenský kulturista Adam Cibula (44 rokov) sa v srbskom Novom Sade stal piatykrát majstrom Európy v kategórii do 65 kg. Okrem piatich titulov (1993, 1994, 2004, 2006, 2009) má aj dve strieborné medaily z rokov 1998 a 2007.

Daniela Hantuchová sa prebojovala až do semifinále tenisového turnaju WTA Tour vo Varšave, v semifinále však prehrala s neznámou Rumunkou Alexandrou Dulgherovou (201. v rebríčku) 4:6, 7:6(2), 1:6. Tá napokon ako nenásadená vyhrala celý turnaj. Daniela neuspela v 1. kole Roland Garros, keď narazila na domácu Razzanovú, s ktorou prehrala 3:6, 3:6.

Najúspešnejšia slovenská plavkyňa Martina Moravcová na pretekoch série Texas Senior Circuit dvakrát menila slovenský rekord na 50 m znak. Najskôr zaplavala v rozplavbách čas 29:63 a vo víťaznom finále 29:14. Jej vlastný doterajší rekord bol 29:99. Pre Moravcovú je to v poradí už 205. slovenský rekord!!!

Slovenská diaľkárka Jana Veldáková obsadila na mítingu IAAF v Hengelo skokom dlhým 663 cm 3. miesto za Američankou Jimoh Funmiovou (674 cm) a Brazilčankou Keliou Costovou (665 cm).

Miroslav Šatan z tímu Pittsburghu Penguins sa stal piatym slovenským hokejistom, ktorý zvíťazil nad hlavu Stanleyho pohár. Rodák z Topoľčian je prvým Slovákom, ktorý je majstrom sveta a získal aj slávnu trofej z NHL.

Slovenská futbalová reprezentácia si podľa očakávania poradila so San Marínom 0:0, a tak v 3. kvalifikačnej skupine pre MS v Južnej Kórei strávila toto leto do jesenných rozhodujúcich zápasov na čele tabuľky. Druhé je v priebežnom poradí Severné Írsko potom Poľsko, ČR a Slovinsko.